

การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

DEVELOPMENT OF A SMALL-SIZED SCHOOL MANAGEMENT SYSTEM
ACCORDING TO THE CONCEPT OF SOCIAL ENTERPRISE

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Educational Administration
Department of Educational Policy Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม
โดย	นางสาวธัญญาปณีย์ โลพันธ์
สาขาวิชา	บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุษฎุบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ธีรภัทร กุโลภาส)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

ฐาปณีย์ โลพันธ์ : การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม (DEVELOPMENT OF A SMALL-SIZED SCHOOL MANAGEMENT SYSTEM ACCORDING TO THE CONCEPT OF SOCIAL ENTERPRISE) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโห, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ศ. ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม และ 3) พัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยศึกษาเอกสารสังเคราะห์กรอบแนวคิด เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ข้อมูลแล้วยกวางระบบบริหารโรงเรียน ประชุมสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 375 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินกรอบแนวคิด แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของระบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนี PNI_{Modified}

ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดระบบบริหารประกอบด้วยนโยบาย และกระบวนการและวิธีการ งานบริหารโรงเรียนเน้นงานวิชาการประกอบด้วยการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการวัดและประเมินผล และกรอบแนวคิดกิจการเพื่อสังคมมีลักษณะสำคัญ 6 ประการ 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก 3) ระบบบริหารโรงเรียนที่พัฒนาขึ้นคือ ระบบบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดระบบบริหารโรงเรียนและเพิ่มศักยภาพการบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบคือ 1) นโยบายที่เสริมสร้างนักเรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม มีทักษะการประกอบอาชีพเชิงสร้างสรรค์และสร้างประโยชน์แก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม 2) เป้าประสงค์คือ ผู้เรียนสามารถผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสามารถจำหน่ายสร้างรายได้ นำกำไรลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมได้ และสร้าง/พัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมได้ และ 3) กระบวนการและวิธีการดำเนินงานมี 7 ขั้นตอนคือ การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน การกำหนดค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด การวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตามประเมินผล การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานและการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำ ลายมือชื่อนิสิต

ทางการศึกษา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

สาขาวิชา บริหารการศึกษา ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม

5584452727 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORDS: SCHOOL MANAGEMENT SYSTEM / SOCIAL ENTERPRISE

THAPANEE LOPUNDUNG: DEVELOPMENT OF A SMALL-SIZED SCHOOL MANAGEMENT SYSTEM ACCORDING TO THE CONCEPT OF SOCIAL ENTERPRISE. ADVISOR: ASST. PROF. CHAYAPIM USAHO, Ph.D., CO-ADVISOR: PROF. PRUET SIRIBANPITAK, Ph.D., pp.

The objectives of this research were 1) to study the components of management system on the concept of social enterprise; 2) to study the current and the desirable situations of small-sized school management system according to the social enterprise concept, and 3) to develop a management system of small-sized school management based on the concept of social enterprise. The approach of research was a mixed method, conducted by analyzing and synthesizing the conceptual framework. The data was collected for the step of management system development, and the focus group was set up accordingly. The sample of this research was 375 small-sized schools under the Office of Basic Education Commission. The respondents were school directors and teachers. The research instruments consisted of questionnaires, the conceptual framework and system assessment. The data were analyzed by descriptive statistics to acquire the frequency, percentage, mean, standard deviation and index of PNI_{Modified}. The findings were as follows. The conceptual framework of school management systems was composed of management system comprising policy, process and procedures. The components of policy included ends and means. Social enterprise were composed 6 items from documentary synthesis. The current state of small-sized school management based on the concept of social enterprise was at a moderate level and the desirable state was at the high level. Academic Management System Focus on Learning and Extra-Curricular Activities Management Based on the Concepts of Social Enterprise were result. The objective of this system are to organizing and enhancing the academic management capacity systemically, focusing on teaching and learning activities as well as social and effective activities. The process by 7 step of procedures were survey and analysis current situations, KPIs detection, planning , implementing, checking and monitoring, work manual and action.

Department: Educational Policy Management Student's Signature
and Leadership Advisor's Signature

Field of Study: Educational Administration Co-Advisor's Signature

Academic Year: 2017

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากความกรุณาของคณาจารย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อุสาโท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศรีบรรณพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษาและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองสิน วิเศษศิริ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล อาจารย์ ดร.ธีรภัทร กุโลภาส กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย ที่ร่วมกันตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกท่านที่กรุณาตรวจเครื่องมือวิจัย ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของระบบ เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์สู่การค้นพบทางการวิจัย

ขอขอบคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งครูปาอาจารย์ในอดีตทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ ผศ.ดร.ประทุมทอง ไตรรัตน์ ดร.อาทิพย์ สอนสุจิตรา ภราดา ดร.เศกสรร สกลธวัฒน์ และดร.ภารุจีร์ เจริญเผ่า ที่ให้คำแนะนำ และความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาการทำวิจัย รวมทั้งเพื่อนร่วมชั้นเรียนในระดับปริญญาตรีบัณฑิตทุกท่านที่ช่วยเหลือกันเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาการเรียน และทำวิจัย

ขอขอบคุณทุนสนับสนุนการวิจัย “ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช

ขอขอบคุณ พ่อ แม่ พี่ น้อง ญาติๆ และเพื่อนร่วมงานที่ให้กำลังใจ ความเข้าใจ และสนับสนุนผู้วิจัยในทุกๆ เรื่องตลอดระยะเวลาการเรียนและการทำวิจัย เป็นพลังสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ	ต
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์	5
1.3 คำถามการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์.....	6
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับระบบบริหารโรงเรียน	12
2.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบ.....	19
2.3 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	22
2.4 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับกิจการเพื่อสังคม	31
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	56
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	56

3.2	ขั้นตอนการวิจัย.....	59
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
4.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	74
4.1.1	ร่างกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม.....	74
4.1.2	ความเหมาะสมของร่างกรอบแนวคิดการในการวิจัย.....	75
4.1.3	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	77
4.2	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม.....	78
4.2.1	สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล	79
4.2.2	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม	82
4.3	การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	146
4.3.1	ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม	147
4.3.2	(ร่าง) ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1.....	207
4.3.3	ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคมฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล	212
4.3.4	ปรับปรุงร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2.....	216
4.3.5	ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมฉบับที่ 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการประชุมสนทนา กลุ่ม	222
4.3.6	นำเสนอระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	225
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	235
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	235

5.2 อภิปรายผลการวิจัย	239
5.3 ข้อเสนอแนะ	245
รายการอ้างอิง	247
ภาคผนวก.....	256
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	257
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	263
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	300

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	27
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ แนวคิด คำนิยามและลักษณะสำคัญของกิจการเพื่อสังคม	43
ตารางที่ 3 การสังเคราะห์บทบาทของโรงเรียนในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	499
ตารางที่ 4 จำนวนและความเชี่ยวชาญของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินกรอบแนวคิดการวิจัย	61
ตารางที่ 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามภูมิภาค.....	62
ตารางที่ 6 จำนวนและความเชี่ยวชาญของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความตรงของ แบบสอบถาม	65
ตารางที่ 7 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียน	75
ตารางที่ 8 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	76
ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนและผู้ให้ข้อมูลที่ส่งแบบสอบถามกลับคืน	79
ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล	80
ตารางที่ 11 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของนโยบายการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	82
ตารางที่ 12 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการและวิธีการบริหารวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	83
ตารางที่ 13 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	84
ตารางที่ 14 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบาย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	86
ตารางที่ 15 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการ จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	88

ตารางที่ 16 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบาย การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	90
ตารางที่ 17 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบาย การวัดและประเมินผลโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	92
ตารางที่ 18 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบาย การวัดและประเมินผลโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	94
ตารางที่ 19 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	96
ตารางที่ 20 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการ เพื่อสังคม	97
ตารางที่ 21 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวม.....	99
ตารางที่ 22 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยการสำรวจและวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	100
ตารางที่ 23 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่า เป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	102
ตารางที่ 24 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการ เพื่อสังคม	104
ตารางที่ 25 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการดำเนินการตามแผนตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	106

ตารางที่ 26 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการติดตามประเมินผลตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	108
ตารางที่ 27 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการจัดทำมาตรฐานการ ปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	110
ตารางที่ 28 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	112
ตารางที่ 29 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการสำรวจ และวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	114
ตารางที่ 30 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการกำหนด ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	116
ตารางที่ 31 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการวางแผน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	118
ตารางที่ 32 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการ ดำเนินงานตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	120
ตารางที่ 33 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการติดตาม ประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	122
ตารางที่ 34 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการจัดทำ มาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	124

ตารางที่ 35 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการ ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	126
ตารางที่ 36 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	128
ตารางที่ 37 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	130
ตารางที่ 38 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม .	132
ตารางที่ 39 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการดำเนินการตามแผนตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม.....	134
ตารางที่ 40 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการ เพื่อสังคม	136
ตารางที่ 41 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	138
ตารางที่ 42 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	140
ตารางที่ 43 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กโดยภาพรวม จำแนกตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	142

หน้า

ตารางที่ 44 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมด้านนโยบาย จำแนกตามงานบริหาร โรงเรียน	147
ตารางที่ 45 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียน ขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมด้านกระบวนการและวิธีการ จำแนกตามงานบริหาร โรงเรียน.....	148
ตารางที่ 46 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	149
ตารางที่ 47 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านนโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยกำหนดแนวทางการ ดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	151
ตารางที่ 48 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยกำหนด จุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	153
ตารางที่ 49 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยกำหนด แนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	155
ตารางที่ 50 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านนโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการ เพื่อสังคม	157
ตารางที่ 51 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านนโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม.....	158
ตารางที่ 52 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม.....	159

ตารางที่ 53 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริม หลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	161
ตารางที่ 54 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	162
ตารางที่ 55 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการสำรวจและวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	163
ตารางที่ 56 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่า เป้าหมาย ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	165
ตารางที่ 57 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการวางแผนตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม.....	167
ตารางที่ 58 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการดำเนินงานตามแผนตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	169
ตารางที่ 59 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการติดตามประเมินผลตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	171
ตารางที่ 60 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการจัดทำมาตรฐานการ ปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	173
ตารางที่ 61 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	175

ตารางที่ 62 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ สำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	177
ตารางที่ 63 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ กำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	179
ตารางที่ 64 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ วางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	181
ตารางที่ 65 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ ดำเนินงานตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	183
ตารางที่ 66 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ ติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	185
ตารางที่ 67 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	187
ตารางที่ 68 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม.....	189
ตารางที่ 69 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	191
ตารางที่ 70 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก4 ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	193

หน้า

ตารางที่ 71 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม.....	195
ตารางที่ 72 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการดำเนินงานตามแผน ตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม.....	197
ตารางที่ 73 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม.....	199
ตารางที่ 74 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	201
ตารางที่ 75 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	203
ตารางที่ 76 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวม จำแนกตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	205
ตารางที่ 77 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1 ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล	212
ตารางที่ 78 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคลเพื่อ การปรับปรุงร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1.....	214
ตารางที่ 79 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิจากการสนทนากลุ่ม เพื่อการปรับปรุงร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	222

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
ภาพที่ 2 ระบบย่อยขององค์การ	14
ภาพที่ 3 โครงสร้างการสร้างเครื่องมือ.....	64
ภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการวิจัย	72
ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	77
ภาพที่ 6 ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1	208
ภาพที่ 7 ร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2	216
ภาพที่ 8 ระบบบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	226

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศตามแนวทางระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่ประเทศไทยและหลายประเทศทั่วโลกดำเนินการในช่วงที่ผ่านมาต่างเน้นการสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก แต่กลับส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมขึ้น สำหรับประเทศไทยความเหลื่อมล้ำมีสาเหตุหลักสามประการที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกันคือ 1) ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และทรัพย์สินจากการพัฒนาที่ไม่สมดุลระหว่างพื้นที่ชนบทและในเมือง ระหว่างคนรวยกับคนจน ระหว่างภาคการผลิตอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม หรือกลุ่มอาชีพต่างๆ 2) โอกาสที่ไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะที่มีคุณภาพโดยเฉพาะด้านการศึกษา สาธารณสุข บริการทางการเงิน เกิดความไม่เสมอภาคขึ้น และ 3) ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมระหว่างคนที่มีอำนาจกับคนไม่มีอำนาจ ส่งผลให้เกิดการเลือกปฏิบัติ และขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในส่วนของความเหลื่อมล้ำทางการศึกษามีความสัมพันธ์กับความยากจนคือ ผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่าจะมีโอกาสเป็นคนจนสูงและลดลงเมื่อการศึกษาสูงขึ้น เนื่องจากระดับการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งในการสร้างโอกาสการมีงานทำหรือการประกอบอาชีพ ซึ่งนำไปสู่การสร้างรายได้ พัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองและครอบครัว (สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์, 2554) เห็นได้ว่าปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษามีสาเหตุหลักประการหนึ่งซึ่งส่งผลถึงโครงสร้างการกระจายรายได้ในประเทศไทย (กอบศักดิ์ ภูตระกูล, 2553)

จากการศึกษาวิจัยของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ (2554) ได้เสนอแนวทางและนโยบายในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย โดยการส่งเสริมธุรกิจเพื่อสังคมหรือกิจการเพื่อสังคมในระดับชุมชนหรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อขับเคลื่อนธุรกิจที่มีการเติบโตอย่างยั่งยืนและมีความเป็นธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างงานและการสร้างรายได้ให้กับประชาชน รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาสังคม สุขภาวะ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้เป็นอย่างดี นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต ลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของคนในสังคมได้ กิจการเพื่อสังคม มีลักษณะที่เป็นการประสานความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจ ผลตอบแทนในด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและผลตอบแทนทางการเงิน โดยมีพื้นฐานจากความสนใจของเจ้าของกิจการ (Social Entrepreneur) ที่ต้องการสร้างผลตอบแทนทางสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยใช้รูปแบบการบริหารจัดการของธุรกิจและการทำประโยชน์แก่สังคมร่วมกัน นอกจากนี้กิจการเพื่อสังคมมีลักษณะ

พิเศษที่สำคัญ คือ มีกระบวนการผลิต การดำเนินกิจการ การดำเนินการในส่วนของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพในระยะยาว มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ มีศักยภาพที่จะมีความยั่งยืนทางการเงินได้ด้วยตนเอง ผลกำไรส่วนใหญ่จากการประกอบกิจการหรือการดำเนินการถูกนำไปขยายผลเพื่อการบรรลุเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือคืนผลประโยชน์ให้แก่สังคม อีกทั้งสามารถมีรูปแบบองค์กรที่หลากหลาย และมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี (แผนแม่บทสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม พ.ศ. 2553-2557, 2553)

กิจการเพื่อสังคมมีลักษณะสำคัญบางประการที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของโรงเรียน คือ 1) มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อประโยชน์ของชุมชน สังคม และ/หรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถเป็นไปได้ทั้งในระดับท้องถิ่นและในชุมชนต่างประเทศอื่น ๆ ด้วย 2) การเป็นผู้ประกอบการโดยมีการทำกิจกรรมทางการค้าขายโดยตรงรวมถึงการผลิตสินค้าหรือการให้บริการตามกลไกตลาด 3) ดำเนินการโดยกลุ่มนักเรียนด้วยการสนับสนุนของครูและผู้ปกครอง และต้องตระหนักว่าเป็นการทำกิจการเพื่อสังคมอย่างเป็นองค์รวมทั้งโรงเรียน 4) มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเสมอ มีความเป็นพลวัต โดยปรารถนาที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้อื่น (Social Enterprise Academy, 2014)

กิจการเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise: SE) ในประเทศไทย เป็นที่รู้จักและแพร่หลายมากขึ้นโดยเฉพาะในแวดวงภาคธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ โดยรัฐได้ตั้งสำนักงานส่งเสริมกิจการเพื่อสังคม (สกส.) พร้อมทั้งตั้งคณะกรรมการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ และออกแผนแม่บทสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม พ.ศ.2553-2557 ทำให้มีแนวทางและแนวยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการรับรู้ การเรียนรู้ การพัฒนารูปแบบ ชีตความสามารถ การพัฒนาการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรและแนวทางการบริหารจัดการ กำกับดูแลกิจการเพื่อสังคม เกิดผู้ประกอบการเพื่อสังคมที่ประกอบกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยในหลากหลายรูปแบบ และการสร้างการรับรู้ เผยแพร่และปลูกฝังค่านิยมเรื่องกิจการเพื่อสังคม ได้ถูกระบุในยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม พ.ศ.2553-2557 โดยมีข้อเสนอ คือ 1) การพัฒนาเนื้อหาความรู้และสื่อการเรียนรู้ เป็นสิ่งแรกที่ต้องดำเนินการ พัฒนาเนื้อหาความรู้ให้เป็นสื่อการเรียนรู้ ถ่ายทอดแก่คนกลุ่มใหญ่ 2) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การนำเรื่องกิจการเพื่อสังคมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนการสอน ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้เด็กไทยได้มีโอกาสทำความรู้จักกับกิจการเพื่อสังคมตั้งแต่อายุยังน้อย เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจให้กับเยาวชนไทยและเป็นพื้นฐานความคิดในการพัฒนาวิชาชีพและทักษะในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคตได้ ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องต้องใส่ใจกับรายละเอียดและเนื้อหาเพื่อนำมาพัฒนาเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนในแต่ละช่วงอายุ เช่น หลักสูตรกิจการเพื่อสังคมสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เป็นการปูพื้นฐานความเข้าใจ

บทบาทของกิจการเพื่อสังคมต่อเศรษฐกิจไทย และทักษะการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม ทั้งนี้เพื่อให้เนื้อหาของแต่ละช่วงการเรียนรู้ สามารถปลูกฝังความคิดและค่านิยมเรื่องกิจการเพื่อสังคมให้กับเยาวชนไทยได้อย่างเหมาะสม (สถาบันเซนต์ปีแยร์ชั้นภายใต้มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553)

การปฏิรูปการศึกษาไทยที่ผ่านมาประสบความสำเร็จพอสมควรในการขยายโอกาสทางการศึกษา จากการที่อัตราการเข้าเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่สูงขึ้น กลุ่มครัวเรือนรวยที่สุดและจนที่สุดสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้ แต่คุณภาพทางการศึกษายังคงมีความเหลื่อมล้ำอย่างสูงระหว่างโรงเรียนและพื้นที่ที่มีฐานะทางสังคมแตกต่างกัน คุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเฉพาะในพื้นที่ยากจนจึงเป็นปัญหาสำคัญของคุณภาพการศึกษาไทย ซึ่งปัญหาที่สำคัญของโรงเรียนขนาดเล็กคือ 1) ได้รับเงินอุดหนุนรายหัวจากรัฐน้อยทำให้ขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษา 2) ต้นทุนต่อหัวสูง สะท้อนความไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา และ 3) จำนวนครูไม่เพียงพอ ครูที่มีต้องสอนหลายวิชาและสอนข้ามชั้น ครูมีประสบการณ์ไม่มากและมีอัตราการขอย้ายสูง ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ส่งผลเสียต่อคุณภาพการศึกษาอย่างสำคัญ ดังจะเห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเล็กต่ำกว่าโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กว่ามาก (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2556) และในช่วงเวลาที่ผ่านมาเน้นแนวทางการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การสอนคละชั้น การสอนแบบบูรณาการ การยุบโรงเรียน การบริหารจัดการแบบศูนย์เครือข่าย ซึ่งทำให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนท้องถิ่น การกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [สพฐ.], 2550)

และได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากโรงเรียนที่เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังคงมีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อรองรับความต้องการการพัฒนาประเทศ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากขนาดและความพร้อมของการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน สถานศึกษาขนาดใหญ่จะมีความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็กที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพที่จะบริหารจัดการตามขนาดและความพร้อมของสถานศึกษานั้นๆ (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, 2555) โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ตั้งอยู่และมีพื้นที่ให้บริการครอบคลุมพื้นที่ชุมชนในระดับรากหญ้าโดยเฉพาะหมู่บ้านที่ห่างไกลตัวเมือง ผู้ปกครองและคนในชุมชนมีความใกล้ชิดผูกพันกับโรงเรียนมานาน ถึงแม้คนส่วนใหญ่ในชุมชนจะมีฐานะยากจนถึงปานกลางแต่ยังให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนตามศักยภาพของแต่ละครัวเรือน รวมถึงโรงเรียนขนาดเล็กบางโรงเรียนมีขนาดพื้นที่กว้าง ตั้งอยู่ศูนย์กลาง

ชุมชน มีทรัพยากรด้านกายภาพ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการทำกิจกรรมของชุมชน

สำหรับในประเทศไทยกิจการเพื่อสังคมไม่ได้เป็นแนวคิดใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้น เพียงแต่ก่อนหน้านี้ไม่ได้ระบุคำจำกัดความอย่างชัดเจน หากแต่เป็นการนำแนวคิดระบบเศรษฐกิจในรูปแบบสหกรณ์ตามโครงการพระราชดำริมาประยุกต์ให้เข้ากับการบริหารธุรกิจเอกชนทั้งในส่วนที่แสวงหาผลกำไรและไม่แสวงหาผลกำไร โดยยึดแนวทางด้านการพัฒนาสังคมบนพื้นฐานของจริยธรรมเป็นหลักในการดำเนินธุรกิจ เช่น กิจการเพื่อสังคมที่ตั้งขึ้นโดยองค์กรสาธารณประโยชน์ โครงการพัฒนาโดย มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้คนบนดอยตุงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการจ้างงานคนในท้องถิ่น ส่งเสริมการประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม หัตถกรรม การแปรรูปผลิตภัณฑ์ ปลูกฝังให้รักชาววัฒนธรรมท้องถิ่นและธรรมชาติบนดอยตุง และองค์กรได้มีการพัฒนาสายงานธุรกิจขึ้นต่อยอดหรือขยายกิจการเพื่อให้มีการบริหารจัดการองค์กรให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน ในการนำแนวคิดเกี่ยวกับกิจการเพื่อสังคมโดยเฉพาะในระดับชุมชนมาผสมผสานกับการพัฒนาในการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กที่จะเป็นการส่งเสริมให้โรงเรียนขนาดเล็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาสังคมในระดับชุมชนสามารถแก้ไขปัญหาสังคม สุขภาวะ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้เป็นอย่างดี โดยการบริหารจัดการและดำเนินกิจการโดยคนในชุมชนซึ่งเข้าใจสถานะและปัญหาในชุมชนอย่างถ่องแท้ จะทำให้เกิดกิจการเพื่อสังคมในระดับชุมชนซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่สามารถนำแนวคิดดังกล่าวมาดำเนินการเพื่อประโยชน์ของชุมชนได้

ดังนั้นจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นในส่วนของพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม เพื่อใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมแนวคิดเพื่อกิจการสังคมให้บรรลุตามเป้าหมายระบบการบริหารโรงเรียนที่ประกอบด้วยนโยบาย กระบวนการและวิธีการดำเนินการ ในการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักสำคัญของโรงเรียน ประกอบด้วยงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา งานจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และงานวัดและประเมินผล เพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้มีความรู้ ทักษะ ค่านิยม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม การเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม เป็นผู้ที่มีเป้าหมายสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม ทำกิจกรรมที่มีการผลิตและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีการนำผลกำไรไปต่อยอดกิจการและสร้างประโยชน์แก่ชุมชน มีการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม เป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรม มีธรรมาภิบาล และมีการประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่าย เพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน และเป็นสถานที่ที่สร้างนักเรียนให้เป็นผู้ที่มีทักษะการประกอบอาชีพควบคู่กับการมีสำนึกในศีลธรรมและจริยธรรมในการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมของชุมชนต่อไป คุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก

โดยเฉพาะในพื้นที่ยากจนจะสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาสำคัญของคุณภาพการศึกษาไทย และยังสามารถช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยได้ด้วย

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษากรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม
- 1.2.2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม
- 1.2.3 เพื่อพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

1.3 คำถามการวิจัย

- 1.3.1 กรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กและแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเป็นอย่างไร
- 1.3.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเป็นอย่างไร
- 1.3.3 ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมควรเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวกับระบบ ระบบบริหาร การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็ก การวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดกิจการเพื่อสังคม การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Need Index :PNI_{Modified})

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560 จำนวน 15,231 โรงเรียน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560: ออนไลน์) จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 375 โรงเรียน จากตารางสำเร็จรูปในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยมีผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารโรงเรียนๆละ 1 คน และครู โรงเรียนละ 1 คน

1.4.3 ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาในการวิจัย คือ ปีการศึกษา 2559-2560

1.5 นิยามศัพท์

ระบบบริหารโรงเรียน หมายถึง นโยบาย กระบวนการและวิธีการที่โรงเรียนขนาดเล็กใช้ เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถปฏิบัติตามภารกิจทั้งหมดให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการผสมผสานงานหลายๆ ด้านของโรงเรียนขนาดเล็ก

นโยบาย หมายถึง แบบแผนความคิดที่ใช้เป็นหลักยึดในการปฏิบัติหรือตัดสินใจ มีองค์ประกอบ 2 ประการ คือ จุดมุ่งหมาย (Ends) และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Means) ที่กำหนดไว้

กระบวนการและวิธีการ หมายถึง 1) การวางแผน 2) การดำเนินงานตามแผน 3) การติดตามประเมินผล และ 4) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การวางแผน คือ 1) การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน 2) การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 3) การวางแผนดำเนินการ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต โครงสร้างการบริหาร มอบหมายความรับผิดชอบและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

การดำเนินงานตามแผน คือ การลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ รวมถึงเทคนิควิธีการที่ใช้ การพัฒนาเครื่องมือ และการฝึกอบรม

การติดตามประเมินผล คือ การทบทวน ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน รายการกิจกรรม และหาแนวทางการแก้ไขปรับปรุง

การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง คือ 1) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 2) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

งานบริหารโรงเรียน หมายถึง ภารกิจของการบริหารโรงเรียนด้านงานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น และการออกแบบการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล คือ การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผล อนุมัติผลการเรียนและจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งหมดทุกระดับต่ำกว่า 120 คน

กิจการเพื่อสังคม หมายถึงการดำเนินกิจกรรมของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่มีลักษณะสำคัญได้แก่ มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ และมีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การพัฒนาระบบ หมายถึง ขั้นตอนหรือวิธีการสร้างแบบจำลองระบบ ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการวิเคราะห์ระบบ เกิดขึ้นเมื่อมีความต้องการปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลงให้ระบบมีความเหมาะสมกว่าที่เป็นอยู่ 2) ขั้นตอนการออกแบบคือการนำผลการวิเคราะห์มาศึกษา ค้นหาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง หารูปแบบที่เหมาะสมกับการใช้งาน ก่อนที่จะได้มีการสร้างเป็นต้นแบบของระบบ และ 3) ขั้นตอนการสร้างระบบเป็นขั้นตอนสุดท้ายของวงจรตามระบบ มีการประเมินผลและตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ก่อนจะนำระบบดังกล่าวไปสู่ผู้ใช้

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ศึกษาเอกสาร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. **แนวคิดระบบบริหารโรงเรียน** จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง คือ Kast & Rosenzweig (1989), จันทรานี สงวนนาม (2545), วิโรจน์ สารรัตน์ (2545), วาสนา ทวีกุลทรัพย์ และคณะ (2553) ในการวิจัยครั้งนี้จึงใช้ 2 กรอบแนวคิดคือ

1.1 ระบบบริหาร ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ

1.1.1 นโยบาย (Policy) ประกอบด้วย

1.1.1.1 จุดมุ่งหมายของนโยบาย (Ends)

1.1.1.2 แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Means)

1.1.2 **กระบวนการและวิธีการ** (Process and Procedure) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินงานตามแผน (Do) การติดตามประเมินผล (Check) และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Act) ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ

1.1.2.1 การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน P

1.1.2.2 การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย P

1.1.2.3 การวางแผน P

1.1.2.4 การดำเนินการตามแผน D

1.1.2.5 การติดตามประเมินผล C

1.1.2.6 การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน A

1.1.2.7 การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง A

1.2 งานบริหารโรงเรียน มีแนวคิดและหลักการจากภารกิจในการบริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 39 ในการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักที่สำคัญของการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน จากการสังเคราะห์ข้อข่ายงานวิชาการทั้งหมดพบว่า มีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ

1.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น และการออกแบบการจัดการเรียนรู้

1.2.2 การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ การจัดการกิจกรรมตาม หลักสูตร การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

1.2.3 การวัดและประเมินผล คือ การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการ วัดผล ประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผล อนุมัติผล การเรียนและจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา

2. แนวคิดกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ เอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง คือ OECD (1999), Borzaga and Defourny (2001), OECD (2006), Volunteer and Community Action South Bedfordshire (2007), Ridley-Duff and Bull (2011), Defourny and Nyssens (2012), Social Enterprise Academy (2014), สถาบันเซนต์ ปีวซ์ภายใต้มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (2553), สำนักงานส่งเสริม กิจการเพื่อสังคม (2553), โกลบอล ดีดีอีธรรม (2554), สฤณี อาชวานันทกุล (2553, 2555), สำนัก นายกรัฐมนตรี (2554), สำนักงานส่งเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ (สกส.) (2557), คณะกรรมการ ศึกษาวิสาหกิจเพื่อสังคม (2558) กิจการเพื่อสังคมมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

2.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

2.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้

2.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไป สร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

2.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ

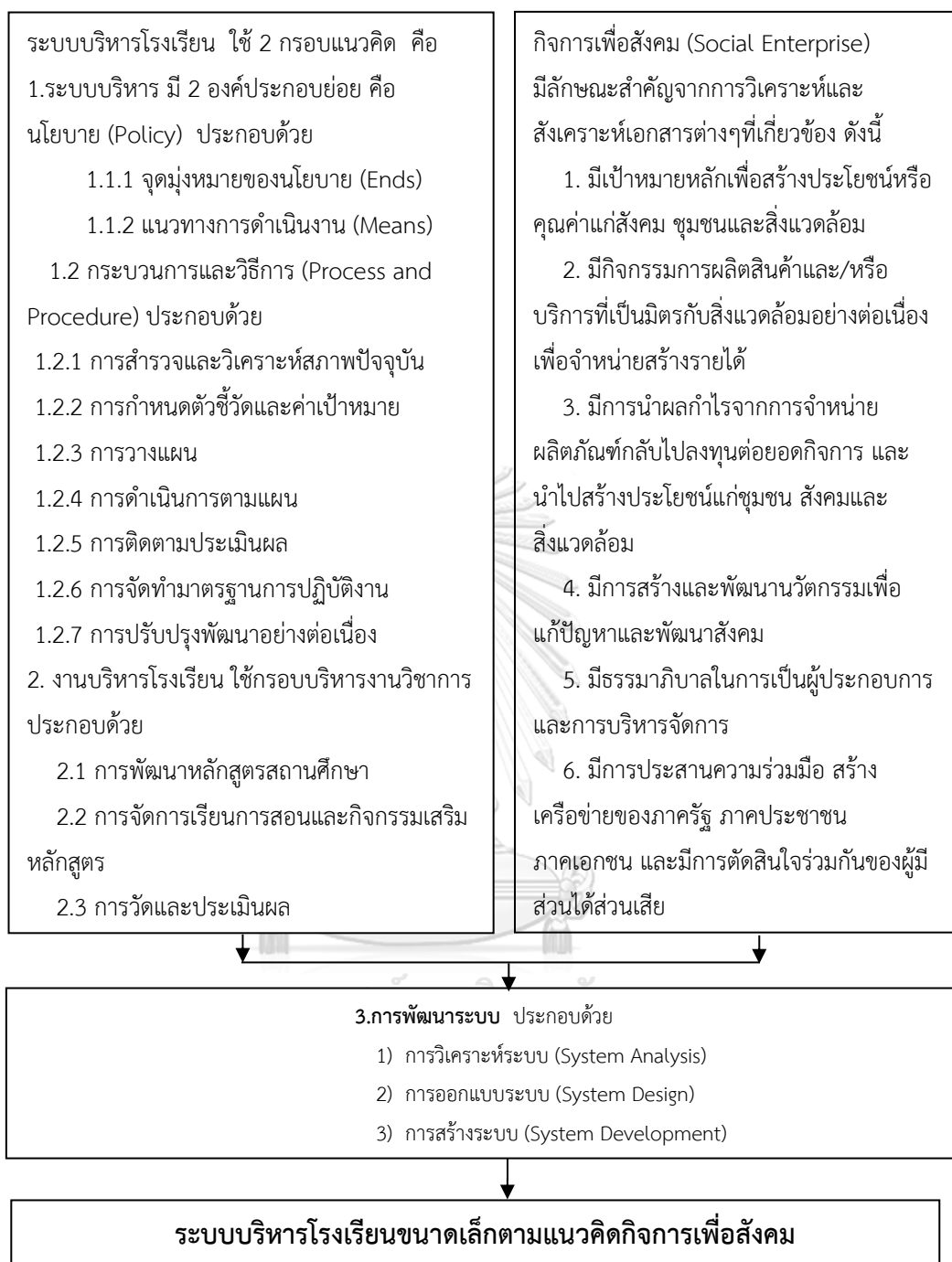
2.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. การพัฒนาระบบ ตามแนวคิดของ Edwards (1985) ประกอบด้วย

- 1) การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis)
- 2) การออกแบบระบบ (System Design)
- 3) การสร้างระบบ (System Development)

จากกรอบแนวคิดในหัวข้อต่างๆ ที่กล่าวมา สามารถนำมาเขียนเป็นแผนภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 โรงเรียนมีศักยภาพในการจัดระบบบริหารงานวิชาการเพื่อมุ่งสู่การเป็นโรงเรียนและนักเรียนที่ เป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมในอนาคต

1.7.2 ระบบบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิภาพสู่การเป็นศูนย์กลางการพัฒนาชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน

1.7.3 มีแนวทางเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในการจัดระบบบริหารโรงเรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาของชาติที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

1.7.4 เป็นแนวทางในการกำหนดระบบบริหารจัดการศึกษาที่เน้นงานวิชาการเชิงบูรณาการการพัฒนาชุมชน สังคม การศึกษาและสิ่งแวดล้อม ให้แก่หน่วยงานระดับสูงและระดับท้องถิ่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาแนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและเป็นประโยชน์ในการกำหนดกรอบแนวคิดเบื้องต้นของการวิจัย โดยศึกษาสาระสำคัญในประเด็นต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับระบบบริหารโรงเรียน
- 2.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบ
- 2.3 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
- 2.4 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับกิจการเพื่อสังคม
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับระบบบริหารโรงเรียน

“ระบบ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “System” มาจากภาษากรีกว่า “Systema” มีความหมายว่ากลุ่มก้อน อันประกอบด้วยส่วนประกอบย่อยหลายๆส่วน (Shrode and Voich, 1974) ระบบมีความสำคัญในการช่วยให้การดำเนินงานต่างๆ ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย และจากพจนานุกรม The American heritage dictionary (1991) ได้ให้ความหมายของระบบไว้ ลักษณะดังนี้

- 1) กลุ่มขององค์ประกอบที่มีปฏิสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์กันและเป็นไปตามกันเป็นองค์รวมที่ผสมผสานกันอยู่
 - 2) กลุ่มขององค์ประกอบที่สัมพันธ์กันตามหน้าที่ เช่น ร่างกายมนุษย์ กลุ่มของอวัยวะ กลุ่มของกลไกเครื่องจักร เครือข่ายของโครงสร้างและช่องทางในการสื่อสาร เป็นต้น
 - 3) กลุ่มขององค์ประกอบหรือชิ้นส่วนที่สัมพันธ์กันอย่างมีโครงสร้าง
 - 4) ชุดของความคิดหรือหลักการที่มีปฏิสัมพันธ์กัน
 - 5) หน่วยงานหรือสังคมที่ก่อตั้งขึ้น
 - 6) กลุ่มของวัตถุประสงค์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ
 - 7) ชุดของปรากฏการณ์ที่รวมอยู่ด้วยกันเพื่อการจำแนกและวิเคราะห์
 - 8) สภาพหรือสถานะของปฏิสัมพันธ์ที่เป็นลำดับและกลมกลืนกัน
 - 9) วิธีการหรือกระบวนการ
- และได้มีนักวิชาการหลายได้ให้ความหมายของคำว่าระบบในลักษณะที่สอดคล้องกัน ดังนี้

Koontz and Wehrich (1988) ได้กล่าววาระบบว่า หมายถึง ชุดหรือการรวมตัวกันของสรรพสิ่ง (entities) หรือส่วนประกอบย่อยๆ (components) ที่เชื่อมโยงต่อกัน (interconnected) หรือพึ่งพาอาศัยกัน (interdependent) ที่มีความสลับซับซ้อนของแต่ละหน่วยเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

Bedeian (1993) ระบบ หมายถึง ชุดของส่วนประกอบย่อยแต่ละส่วนที่มีการพึ่งพาอาศัยกัน (interdependent parts) ซึ่งเชื่อมโยงไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

Ossenbruggen. (1994) “ระบบ” คือส่วนต่างๆ ที่จัดรวมเข้าในหน่วยเดียวกัน เพื่อสนับสนุนการทำงานตามเป้าหมายที่กำหนดขึ้น โดยแสดงออกมาในลักษณะของระบบและองค์ประกอบที่สัมพันธ์ ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งทุกองค์ประกอบของระบบจะถูกปรับประยุกต์ให้ทำงานไปในทิศทางเดียวกัน และสนับสนุนกันเพื่อให้การปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ ดำเนินไปอย่างสะดวกและเกิดการประสานงานกันตามลำดับขั้น

สรุป ระบบ คือ ลักษณะของกลุ่มหรือชุดที่มีส่วนประกอบย่อยต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบในระบบที่มีความสัมพันธ์ต่อกันและทำหน้าที่ร่วมกันในการทำงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อการบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ประเภทและองค์ประกอบของระบบ

นักวิชาการได้เสนอทฤษฎีระบบสังคมในฐานะที่โรงเรียนเป็นสังคมนรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีระบบย่อยภายในโรงเรียน 4 ระบบย่อย ได้แก่

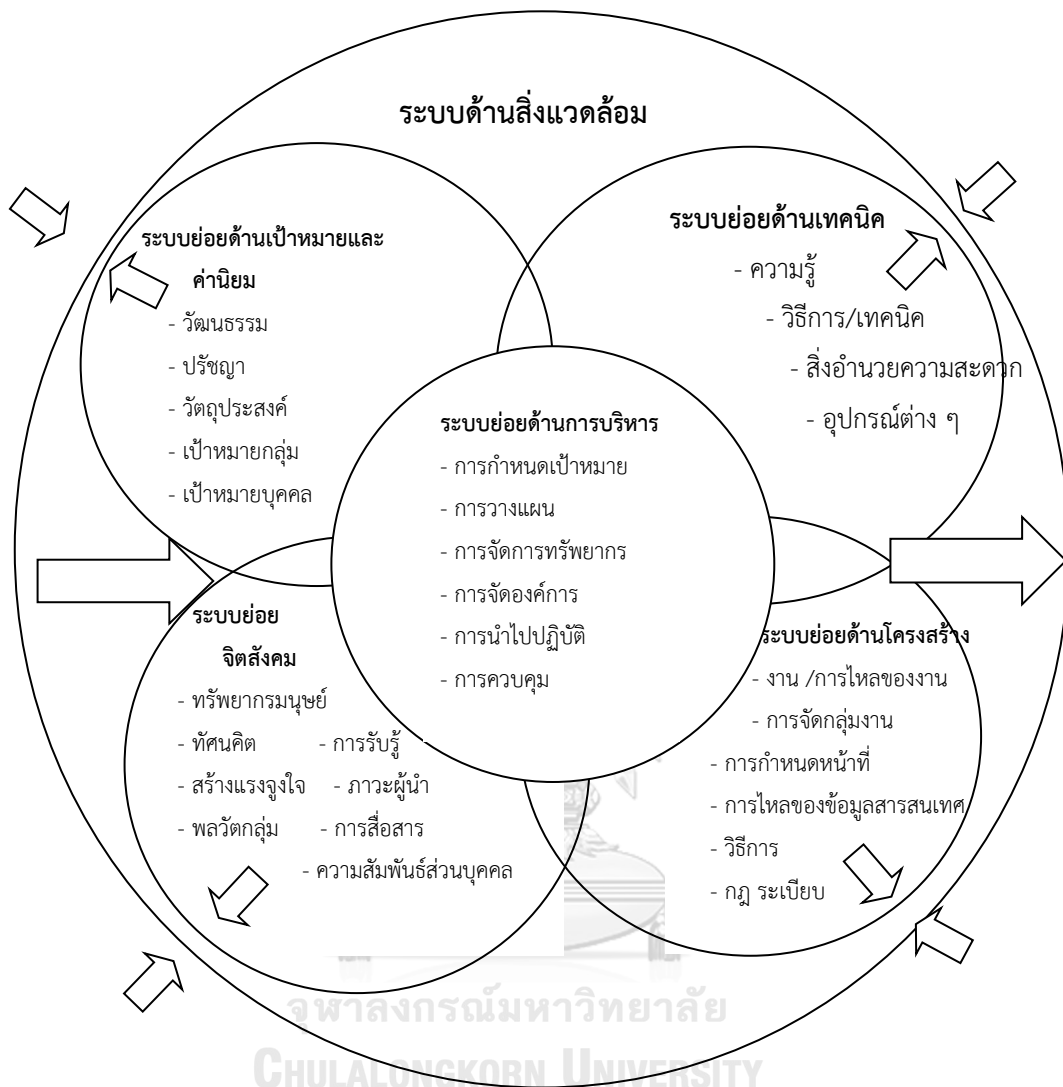
1) ระบบย่อยเกี่ยวกับงาน โรงเรียนมีงานจำนวนมากที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน

2) ระบบย่อยด้านโครงสร้าง ซึ่งจะกำหนดรูปแบบของหน้าที่ บทบาท ขอบข่ายการสื่อสาร และการตัดสินใจ รวมถึงโครงสร้างยังกำหนดระบบการไหลของงานด้วย

3) ระบบย่อยด้านทรัพยากรและเทคโนโลยี เป็นเครื่องมือการดำเนินงานทั้งฮาร์ดแวร์ รวมถึงวิธีการที่เป็นระบบ ลำดับขั้น หรือการออกแบบวิธีการที่เป็นนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาเพื่อการบรรลุการดำเนินงานขององค์กร แผนการสอน ครู ตารางสอน และคู่มือการใช้หลักสูตร คือ ตัวอย่างของเทคโนโลยีในองค์กรทางการศึกษา

4) ระบบย่อยด้านคน ซึ่งสนับสนุนให้องค์กรบรรลุผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ขององค์กร

Kast และ Rosenzweig (1985) กล่าวว่า องค์กรเป็นระบบเปิด โครงสร้างและการบูรณาการกิจกรรมต่างๆ ของบุคคลภายใต้การใช้เทคโนโลยีอย่างหลากหลาย ประกอบด้วยระบบย่อย 5 ระบบ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ระบบย่อยขององค์การ

ที่มา : Kast และ Rosenzweig (1985)

จากภาพที่ 2 แสดงถึงองค์ประกอบที่บูรณาการระบบย่อยภายในองค์การ โดยให้ความสำคัญกับคนและพฤติกรรม เน้นระบบจิตสังคม แรงจูงใจ พลวัตกลุ่ม และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ และให้ความสนใจระบบย่อยด้านเทคนิคเกี่ยวกับวิธีการในการตัดสินใจและกระบวนการควบคุม ซึ่งระบบย่อยต่าง ๆ ภายในองค์การทั้ง 5 ระบบมีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ ดังนี้

1) ระบบย่อยด้านเป้าหมายและค่านิยม (Goal and values subsystem) เป็นระบบย่อยที่รับปัจจัยนำเข้าจากนั้นดำเนินการตามข้อกำหนดของสังคม มีองค์ประกอบย่อย คือ วัฒนธรรม

(Culture) ปรัชญา (Philosophy) วัตถุประสงค์ (Over all Goals) เป้าหมายกลุ่ม (Group Goals) และเป้าหมายส่วนบุคคล (Individual Goals)

2) ระบบย่อยด้านเทคนิค (Technical subsystem) เป็นความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน คือ เทคนิค กระบวนการ การแปรสภาพปัจจัยนำเข้าให้เป็นผลผลิต ระบบเทคนิคจะกำหนดลักษณะโครงสร้างขององค์การและส่งผลกระทบต่อระบบจิตสังคม ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) เทคนิค/วิธีการ (Techniques) สิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) และอุปกรณ์ต่าง ๆ (Equipments)

3) ระบบย่อยด้านจิตสังคม (Psychosocial subsystem) เป็นระบบย่อยแสดงความสัมพันธ์ของคนกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ พฤติกรรม แรงจูงใจ สถานะ ความสัมพันธ์ บทบาท พลวัตกลุ่ม และเครือข่าย ความรู้สึก ค่านิยม ทศนคติ ความคาดหวัง แรงดลใจ ผลกระทบที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น เทคโนโลยี งานและโครงสร้างขององค์การ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก่อให้เกิดเป็นบรรยากาศองค์การ ภายในองค์การที่บุคคลต้องปฏิบัติกิจกรรม และแสดงบทบาทต่าง ๆ อาจคาดหวังได้ว่าระบบจิตสังคมมีความแตกต่างตามประเภทองค์การได้แก่ ทรัพยากรบุคคล (Human Resources) การสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ภาวะผู้นำ (Leadership) พลวัตกลุ่ม (Group dynamics) รูปแบบการสื่อสารในองค์การ (Communication)

4) ระบบย่อยด้านโครงสร้าง (Structural subsystem) ซึ่งเป็นแนวทางการแบ่งงานกันทำและการประสานงาน โครงสร้างจะแสดงโดยแผนผังองค์การ คำบรรยายลักษณะงาน กฎระเบียบวิธีปฏิบัติงาน แบบของอำนาจหน้าที่ การติดต่อสื่อสาร และการไหลของงาน โครงสร้างองค์การยังกำหนดความสัมพันธ์ที่เป็นระเบียบแบบแผนของระบบย่อยด้านเทคนิคและระบบย่อยด้านจิตสังคม ตามความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจไม่มีความสมบูรณ์แบบและความสัมพันธ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอาจไม่เป็นไปตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ ได้แก่ ภารกิจ (Tasks) กระแสการไหลของงาน (Work flow) การจัดกลุ่มงาน (Work group) การกำหนดหน้าที่ (Authority) การไหลของข้อมูลสารสนเทศ (Information flow) วิธีการ (Procedures) ระเบียบในการปฏิบัติ (Rules)

5) ระบบย่อยด้านการบริหาร (Managerial subsystem) มีบทบาทสำคัญที่เชื่อมโยงระบบย่อยอื่น ๆ ทั้งองค์การ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมภายนอก การกำหนดเป้าหมาย การวางแผน กลยุทธ์ แผนดำเนินงาน การออกแบบโครงสร้างองค์การและการกำหนดระบบควบคุมการดำเนินงาน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) การวางแผน (Planning) การจัดการและการจัดสรรทรัพยากร (Assembling Resources) การจัดองค์การ (Organizing) การดำเนินงาน หรือการนำไปปฏิบัติ (Implementing) และการควบคุม (Controlling)

วิโรจน์ สารรัตน์ (2545) กล่าวว่า นโยบาย (policy) เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่คาดหวังให้สมาชิกในองค์การปฏิบัติตามจุดหมายขององค์การ ไม่บังคับให้ต้องทำแต่เป็นแนวทางการปฏิบัติงานอย่างกว้างๆ โดยทั่วไปมักเป็นข้อความที่แสดงถึงการกระทำที่พึงปรารถนา ระเบียบปฏิบัติ

(procedure) เป็นลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานภายใต้สภาพแวดล้อมเฉพาะแตกต่างจากนโยบายที่เป็นข้อความ แต่ระเบียบปฏิบัติจะมีคำชี้แจงการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน บางครั้งเรียกมาตรฐานการปฏิบัติงาน (standard operating procedures : SODs)

ดังนั้นในการจัดระบบบริหารจำเป็นจะต้องคำนึงถึงเป้าหมายและลักษณะต่างๆ ของระบบซึ่งต้องมีการกำหนดเป้าหมาย ที่จะออกเป็นนโยบายและนำมากำหนดเป็นแผนกิจกรรมในระบบการบริหารจัดการการดำเนินงานขององค์กร ดังนี้

เป้าหมายของระบบบริหาร คือ ความประสงค์ให้งานขององค์กรหรือหน่วยงานดำเนินไปอย่างราบรื่น สอดคล้องกันอย่างมั่นคงและคุ้มค่ากับทรัพยากรเท่าที่มีอยู่ โดยต้องมีการกำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมายและแนวทางการดำเนินงานให้สามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมายได้อย่างชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้คือ

นโยบาย หมายถึง แนวทางการตัดสินใจขององค์กรหรือหน่วยงาน สำหรับการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นโยบายจำแนกได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับวิธีการจำแนกซึ่งมีหลายวิธี นโยบายมีความสำคัญเพราะเป็นกรอบในการพัฒนาองค์กร หน่วยงาน สังคม และประเทศชาติ ทำให้การบริหารมีทิศทางและแนวทางที่ชัดเจน ช่วยให้เกิดการรวมพลังเพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร ในด้านการศึกษาองค์ประกอบของนโยบายการศึกษา จำแนกนโยบายได้ 4 ลักษณะตามโครงสร้างและกระบวนการ คือ 1) นโยบายในฐานะเป็นแม่บทของการบริหาร 2) นโยบายในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาการศึกษา 3) นโยบายในฐานะเป็นกรอบของการปฏิบัติ 4) นโยบายในฐานะเป็นกระบวนการ

องค์ประกอบของนโยบาย ประกอบไปด้วย จุดมุ่งหมาย (ends) นโยบายจะต้องมีจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของนโยบายระบุไว้เป็นเป้าหมายปลายทาง แนวทาง (means) นโยบายจะต้องบอกว่าจะอะไรเป็นแนวทางที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ กลไกของนโยบาย (mechanism) นโยบายจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้จะต้องมีกลไกในการนำไปปฏิบัติเช่น มีการออกกฎหมาย ออกระเบียบข้อบังคับ เป็นต้น

นโยบาย คือ แบบแผนความคิดที่ใช้เป็นหลักยึดในการปฏิบัติหรือตัดสินใจ มีองค์ประกอบ 2 ประการ คือ จุดมุ่งหมาย (Ends) และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Means) ที่กำหนดไว้

องค์ประกอบของระบบบริหาร ระบบบริหารประกอบด้วย 8 กิจกรรมหลัก คือ

- 1) การวางระบบงานเมื่อเริ่มต้นตั้งหน่วยงานเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน
- 2) การควบคุมให้ทำตามระบบงานที่วางไว้ โดยเน้นให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถควบคุมตนเองและควบคุมกันเองได้ด้วยความเต็มใจ ตรงไปตรงมา ครบถ้วน เหมาะสม ถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูง

- 3) การปรับปรุงและพัฒนาระบบงานขณะดำเนินงานตามความจำเป็น เช่น ทุก ๆ เดือน ฯลฯ
- 4) การทบทวนระบบงานทั้งระบบอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เช่น ทุก ๆ 6 เดือน ฯลฯ
- 5) การปรับปรุงระบบงานทั้งระบบตามวงรอบที่กำหนด เช่น ทุก ๆ ปี ใน 3 ปีแรก และต่อไปทุกๆ 3 ปี เป็นต้น

6) การติดตาม การดูแล การประสาน และการควบคุมให้กิจกรรมทั้งหลายดำเนินไปอย่างสอดคล้อง ส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพสูง

7) การยุบเลิกหน่วยงานเมื่อทบทวนอย่างถี่ถ้วนและรอบคอบแล้วว่า หมดความจำเป็นที่จะดำเนินงานต่อไป ให้ถือเป็นจุดสิ้นสุดของระบบบริหาร

8) การจัดระบบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน

ทั้งนี้ ในแต่ละกิจกรรมหลักของระบบบริหารจะดำเนินการตามหน้าที่สำคัญในการบริหารของผู้บริหาร 7 ประการ ตาม POSDCoRB Model ของ Gulick, L. & Urwick, L. (2560: ออนไลน์) คือ

1) การจัดทำแผนปฏิบัติการ ให้การดำเนินงานกิจกรรมทั้งหลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่ซ้ำซ้อน ทำให้สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยใช้ “เวลา” เป็นแกนหลัก ในการเชื่อมโยงกิจกรรมทั้งหลายเข้าด้วยกัน โดยจำแนกเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี แผนปฏิบัติการประจำเดือน แผนปฏิบัติการประจำสัปดาห์ และแผนปฏิบัติการประจำวันหรือเวร

2) การจัดองค์การ ให้เหมาะสมกับงานที่จะต้องดำเนินการและทรัพยากรที่มีอยู่จำแนกเป็น

ก. การจัดแบ่งหน่วยงานพร้อมทั้งกำหนดภารกิจของแต่ละหน่วยงาน (department tasks) ให้ชัดเจน

ข. การจัดตำแหน่งของบุคลากรในแต่ละหน่วยงาน อย่างครบถ้วน และกำหนดคำอธิบายลักษณะงานของตำแหน่ง (job description) และ คำอธิบายลักษณะบุคคลที่จะมาครองตำแหน่ง (job specification) ของแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน แน่นนอน และเป็นลายลักษณ์อักษร

3) การจัดบุคลากรที่มีอยู่ ลงในตำแหน่งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้ทุกคนสามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีความสุข และได้ผลิตผลสูงสุดตลอดระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่ง จำแนกเป็นการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่ง การปฐมนิเทศก่อนการปฏิบัติงานในตำแหน่ง การสอนงานเมื่อเริ่มต้นปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคคล การบำรุงรักษาบุคคล และการจัดให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง

4) การอำนวยความสะดวก ให้งานทั้งหลายดำเนินไปได้อย่างราบรื่น รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง ได้แก่ การสั่งการ การมอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ การติดตามงาน การควบคุมงาน การจูงใจในการทำงาน การแก้ปัญหาในการทำงาน การลงโทษ และการประเมินผลการดำเนินงาน

5) การประสานงาน ให้งานทั้งหลายดำเนินไปได้อย่างสอดคล้องกัน ทั้งการประสานงานภายในงานภายในและภายนอกหน่วยงานทุกทิศทางทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมทั้งในภาวะปกติและในภาวะเร่งด่วนอย่างรวดเร็ว เหมาะสม และต่อเนื่องจนเสร็จสมบูรณ์

6) การรายงาน ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานไปถึงผู้ที่สมควรทราบอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา การรายงานจำแนกเป็นกรณีปกติ กรณีเร่งด่วน และกรณีเฉพาะ

7) การจัดงบประมาณ ให้เหมาะสม เพียงพอ ทันเวลา ประหยัด ไม่รั่วไหล และคุ้มค่า การจัดงบประมาณจำแนกเป็นการหาเงิน การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน การติดตาม การควบคุม การใช้จ่าย การตรวจสอบการใช้จ่าย และการวิเคราะห์การใช้จ่าย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2553)

ระบบการบริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ให้ความหมายว่า เป็นกิจกรรมที่จำเป็นต่อการดำเนินการภายในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารที่ดีต้องเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

จันทรานี สงวนนาม (2545) กล่าวว่า ระบบคือการรวมกลุ่มขององค์ประกอบต่างๆที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกัน ในลักษณะที่ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพื่อทำกิจกรรมให้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการขององค์การ ซึ่งเมื่อกล่าวถึงระบบ จะต้องคำนึงถึง 3 คำคือ

1. การคิดอย่างมีระบบ (System Thinking) หมายถึง การคิดอย่างมีเหตุผลโดยคิดอย่างรอบคอบถึงผลที่ได้ผลเสียที่จะเกิดขึ้นได้ทั้งในภาพรวม และทุกๆ ส่วนขององค์ประกอบย่อยของระบบว่าต่างก็มีส่วนสัมพันธ์กัน และสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

2. วิธีการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ (System Approach) หมายถึง วิธีการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ โดยมีการนำเอาปัจจัยที่จำเป็นต่อการบริหารมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งปัจจัย กระบวนการทำงาน และผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจะมีส่วนสัมพันธ์กันและเป็นผลซึ่งกันและกัน

3. ทฤษฎีระบบ (System Theory) เป็นทฤษฎีที่ระบุว่าองค์การประกอบด้วยส่วนประกอบที่เป็นอิสระและเป็นวิธีการบริหารงานที่จะเพิ่มความเข้าใจ รู้จุดเด่นจุดด้อยในองค์การ เพื่อการพัฒนาและแก้ปัญหาได้มากยิ่งขึ้น

การบริหารเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ โดยที่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันกระบวนการในการบริหารได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีหลากหลายกระบวนการ เช่น กระบวนการทำงานเชิงระบบ (PDCA) กระบวนการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School based management: SBM) และกระบวนการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result based management : RBM)

จากแนวคิดระบบและวิธีการเชิงระบบ (Systems Approach) สามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ การแก้ไขปัญหาและการปรับปรุงพัฒนางานได้ดังนี้

1. กำหนดประเด็นปัญหาให้ถูกต้องโดยจะกำหนดเป็นปัญหาหลักหรือปัญหารองก็ได้
2. ระบุตัวแปรทั้งหมด ที่ก่อให้เกิดเป็นปัญหา
3. กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหา หรือพิจารณาทางเลือกที่เป็นไปได้ โดยกำหนดไว้หลายๆวิธี
4. เปรียบเทียบวิธีการแก้ไขแต่ละวิธี และทำการประเมินวิธีที่สามารถนำไปใช้ได้จริงอย่างเหมาะสมตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
5. การเลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เลือกวิธีที่ดีที่สุด
6. นำวิธีการแก้ปัญหาที่คิดขึ้นไปทดลองปฏิบัติ ตามระยะเวลาที่เหมาะสม
7. ติดตามผลการปฏิบัติงานทุกขั้นตอนเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาแทรกซ้อนอื่น
8. แก้ไขและปรับเปลี่ยนจุดบกพร่องที่เกิดขึ้นในวิธีการปฏิบัติงานที่เลือกใช้
9. กำหนดมาตรฐานที่ใช้ในวิธีปฏิบัติงาน
10. ให้งานทุกคนปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ระบบบริหารโรงเรียน มีองค์ประกอบย่อยคือ ด้านนโยบาย (Policy) ด้านกระบวนการและวิธีการ (Process and Procedure) ที่โรงเรียนขนาดเล็กสามารถนำไปปฏิบัติตามภารกิจให้บรรลุเป้าหมาย ของงานด้านต่างๆ ของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยนโยบายประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย (Ends) และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Means) ที่กำหนดไว้ ส่วนกระบวนการและวิธีการเป็นการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอนคือ การวางแผนซึ่งประกอบด้วย 1) การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน 2) การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย และ 3) การวางแผน โดยมี การกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต โครงสร้างการบริหาร มอบหมายความรับผิดชอบและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ การดำเนินงานตามแผนเป็นการลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ รวมถึง เทคนิควิธีการที่ใช้ การพัฒนาเครื่องมือ และการฝึกอบรม การติดตามประเมินผลคือ การทบทวน ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานรายกิจกรรม และหาแนวทางการแก้ไขปรับปรุง และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน ส่งผลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.2 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบ

จากความหมายของระบบข้างต้น ระบบที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการพัฒนาที่เหมาะสมด้วยเช่นกัน ด้วยเหตุนี้นักวิชาการบางส่วนจึงได้นำเสนอกระบวนการพัฒนาระบบไว้ ดังนี้

Edwards (1985) ได้กล่าวถึงขั้นตอนซึ่งเป็นวงจรในการพัฒนาระบบไว้ดังนี้ คือ

1. ขั้นการวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) เป็นขั้นตอนที่มีขึ้นหลังจากมีการร้องหรือมีความต้องการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ระบบมีความเหมาะสมกว่าที่เป็นอยู่ ซึ่งเมื่อทำการวิเคราะห์ระบบให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนแล้ว จะต้องมีการศึกษาถึงความเป็นไปได้ก่อนที่จะมีการออกแบบระบบใหม่
2. ขั้นการออกแบบระบบ (System Design) เป็นขั้นตอนของการออกแบบคุณสมบัติของโปรแกรม หรือคุณสมบัติของระบบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งาน ก่อนที่จะได้มีการสร้างเป็นต้นแบบของระบบ
3. ขั้นการสร้างหรือพัฒนาระบบ (System Development) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของวงจรชีวิตตามระบบ ซึ่งในขั้นนี้จะต้องมีการพัฒนาระบบให้เป็นต้นแบบที่มีความสมบูรณ์ มีการประเมินผลและตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ก่อนจะนำระบบดังกล่าวไปสู่ผู้ใช้

Debenham (1989) ได้นำเสนอกระบวนการพัฒนาระบบไว้ 3 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในระบบว่ามีอะไรบ้าง มีองค์ประกอบใดควรปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของระบบ
2. การออกแบบระบบ (System design) หมายถึง การนำเอาองค์ประกอบต่าง ๆ มาเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ก่อให้เกิดความสอดคล้องและสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการ ซึ่งเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ระบบ
3. การนำระบบไปใช้ (System implementation) หมายถึง การนำระบบที่ออกแบบไว้ไปใช้ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

Smith (1993) ได้นำเสนอหลักการพัฒนาระบบไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆที่อยู่ในระบบว่ามีลักษณะอย่างไร มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ควรลดหรือเพิ่มองค์ประกอบใดให้เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ควรลดหรือเพิ่มองค์ประกอบใดให้เหมาะสมกับสภาพของระบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
2. การออกแบบระบบ (System Design) หมายถึง การนำองค์ประกอบต่างๆที่ได้วิเคราะห์หรือแยกแยะไว้ มาทำการออกแบบระบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าระบบเดิมที่มีอยู่
3. การวัดและตรวจสอบระบบ (System Measurement) หมายถึง การนำระบบที่ได้ออกแบบไว้ไปทำการตรวจสอบว่าระบบดังกล่าวมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้จริงได้หรือไม่

การประเมินผลระบบ

การประเมินระบบ เป็นการพิจารณาตัดสินคุณค่าของระบบที่ได้พัฒนาขึ้นว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากเกณฑ์หรือมาตรฐานการประเมินที่กำหนดไว้ ดังมีนักวิชาการจำนวนหนึ่งได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการประเมินผลระบบไว้ดังนี้

Cascio (1992) กล่าวว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาประสิทธิภาพของระบบซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานพื้นฐาน 5 ประการ คือ ความเกี่ยวข้อง (Relevance) การมีอำนาจจำแนก (Sensitivity) การมีความเที่ยง (Reliability) เป็นที่ยอมรับ (Acceptability) และง่ายต่อการปฏิบัติ (Practicality)

Stufflebeam (1981, อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2545) กล่าวว่า เกณฑ์หรือมาตรฐานในการประเมินระบบ ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ดังนี้

1. มาตรฐานการใช้ประโยชน์ (Utility Standards) เป็นเกณฑ์ระบุถึงประโยชน์ของผลการประเมิน ได้แก่ แปลความหมายและการตัดสินคุณค่าอย่างชัดเจน รวบรวมข้อมูลอย่างครอบคลุม ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมิน รายงานผลการประเมินชัดเจนทุกขั้นตอน การเผยแพร่ผลการประเมินอย่างทั่วถึง รายงานการประเมินเสร็จทันเวลานำไปใช้ประโยชน์ได้ การประเมินทำให้มีการดำเนินการประเมินต่อไปอย่างต่อเนื่อง

2. มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นเกณฑ์ที่ประกันว่าผลที่ได้มาจากกระบวนการหรือวิธีการประเมินที่สอดคล้อง เหมาะสมกับสถานการณ์จริง ปฏิบัติได้ ประหยัด และคุ้มค่า โดยมีเกณฑ์ 3 ประการ คือ 1) วิธีการประเมินสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 2) การเป็นที่ยอมรับได้ 3) ผลที่ได้มีความคุ้มค่า

3. มาตรฐานความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นเกณฑ์ที่ต้องการประกันว่าระบบการประเมินได้ดำเนินการอย่างเหมาะสมตามกฎหมาย ระเบียบ จรรยาบรรณ เป็นไปตามข้อตกลง มีการแก้ปัญหาความขัดแย้งในการประเมินด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส มีการรายงานผลการประเมินอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผย และคำนึงถึงข้อจำกัดของการประเมิน ให้ความสำคัญต่อสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของผู้รับการประเมินและบุคคลทั่วไป คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เคารพสิทธิในการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และรายงานผลการประเมินมีความสมบูรณ์ ยุติธรรม และเสนอทั้งจุดเด่น และจุดด้อยของสิ่งที่จะประเมิน นอกจากนี้ผู้ประเมินทำการประเมินด้วยความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณ

4. มาตรฐานความถูกต้อง (Accuracy Standards) เป็นมาตรฐานที่ต้องการประกันว่าการประเมินได้มีการใช้เทคนิคที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อสรุป ข้อค้นพบ และสารสนเทศที่เพียงพอสำหรับตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

สรุปได้ว่า ในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียน มีขั้นตอนคือการวิเคราะห์ระบบ การออกแบบระบบ และการสร้างระบบเพื่อนำไปทดลองใช้ระบบ ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาต่อไป ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การพัฒนาระบบทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการและขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

2.3 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นไปตามการบริหารโรงเรียนที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 :33) มีการบริหารและจัดการศึกษาใน 4 งานคือ 1) งานวิชาการ 2) งานงบประมาณ 3) งานการบริหารบุคคล 4) งานการบริหารทั่วไป โดยการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจหลักของโรงเรียน ทำการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนทั้งในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

ความหมายของการบริหารวิชาการ ได้มีผู้ให้ความหมายของการบริหารวิชาการไว้ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548) หมายถึง การบริหารงานวิชาการเป็นมาตรฐานการศึกษาของชาติ เป็นอุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และเป็นการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551) หมายถึง การบริหารงานวิชาการ จำเป็นต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติขององค์กร ผู้บริหารต้องสร้างทักษะในการบริหาร เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่าง ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผนการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สามารถสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ทางด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนตั้งแต่การเรียนการสอน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และการวัดและประเมินผลว่าบรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

อุทัย บุญประเสริฐ (2540) ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานวิชาการ คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ สอนและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการพัฒนาคุณภาพการสอน จัดกิจกรรมนักเรียนให้ตอบสนองหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จัดให้มีสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน และส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม
จุดหมายของหลักสูตร วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ตาม
จุดหมายของหลักสูตร นิเทศการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขึ้น
พื้นฐาน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

- 1.1 วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง สารสนเทศ ความต้องการของสังคม ชุมชน
- 1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์
ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
- 1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียน
- 1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการอย่างเหมาะสม
- 1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร ปรับปรุง และพัฒนา
หลักสูตรตามความเหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- 2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.2 ส่งเสริมให้ครูจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด
ของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การเรียนรู้จากประสบการณ์
และการปฏิบัติจริง
- 2.3 มีการนิเทศการเรียนการสอน ส่งเสริมพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้
ตามความเหมาะสม

3. การวัดและประเมินผล

- 3.1 มีการกำหนดแนวปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
- 3.2 ส่งเสริมการทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้อง
กับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียน และการวัดและประเมินตามสภาพจริงจากการปฏิบัติและผลงาน
- 3.3 จัดการเทียบโอนความรู้ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นตามแนวทางที่
กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

- 4.1 ศึกษาวิจัยการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา

4.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระ

4.3 สร้างความร่วมมือในการศึกษาวิจัย การเผยแพร่ผลงานกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

5.1 ศึกษาวิเคราะห์การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน และการ

5.2 ส่งเสริมการผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน

5.3 จัดหาสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางาน

5.4 สร้างความร่วมมือการผลิตสื่อ จัดหา พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคลากร ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้

6.1 ดำเนินการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และเขตพื้นที่ใกล้เคียง

6.2 พัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ และประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่น

6.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การนิเทศการศึกษา

7.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย

7.2 ติดตาม ประเมินผลการจัดระบบกระบวนการนิเทศการศึกษา

7.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ ในสถานศึกษาและกับสถานศึกษาอื่น

8. การแนะแนวการศึกษา

8.1 จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอนโดยความร่วมมือของครูทุกคน

8.2 ติดตาม ประเมินผลการจัดการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา

8.4 ประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษา หรือเครือข่าย

9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

9.1 จัดโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.2 กำหนดเกณฑ์ค่าเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดของกระทรวง

9.3 วางแผนและดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่องพัฒนาคุณภาพการศึกษา

9.4 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น

9.5 ประสานงานกับต้นสังกัดเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

10.1 การศึกษา สสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อการพัฒนาทักษะวิชาการ และคุณภาพชีวิต ของประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น

10.2 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของ สถานศึกษา เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน ท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

11.1 ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชนและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

11.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.1 สสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งการสนับสนุนด้านวิชาการของ บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัด การศึกษาของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

12.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ในกฎกระทรวง ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
5. การพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผลและประเมินผล ตลอดจนการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมการจัดแหล่งเรียนรู้

9. การนิเทศการศึกษา

10. การแนะแนวทางการศึกษา

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13. การประสานความร่วมมือการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วังค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สมาน อัสวภูมิ (2551) กล่าวไว้ว่า งานบริหารวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้พันธกิจของการบริหารงานด้านวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ คือ การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศและพัฒนาการเรียนการสอน และการประเมินผลงานวิชาการ

สรุปได้ว่า การศึกษางานบริหารโรงเรียนในแง่ภารกิจขอบข่ายของการบริหารโรงเรียนด้านงานวิชาการ กำหนดเรื่องที่เป็นเรื่องสำคัญหลักๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการเพื่อสังคมของโรงเรียนขนาดเล็กประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ คือ

1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น และการออกแบบการจัดการเรียนรู้

2) การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

3) การวัดและประเมินผล คือ การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผล อนุมัติผลการเรียน และจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา

บริบทโรงเรียนขนาดเล็ก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นิยามคำว่า โรงเรียนขนาดเล็ก คือโรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนนักเรียน 120 คนหรือต่ำกว่า จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2560 พบว่ามีโรงเรียนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวนทั้งสิ้น 30,405 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียน 120 คนลงมา จำนวน

15,231 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.09 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด จะเห็นได้ว่าจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปีดังข้อมูลสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงปีการศึกษา 2550-2560 ดังแสดงในตารางที่ 2.1 พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในทุกปีการศึกษา ยกเว้นปี 2559 และ 2560 ที่ลดลงเนื่องจากนโยบายการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กไปรวมกับโรงเรียนแม่เหล็ก โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 แต่มีบางโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสเปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในขณะที่สภาพปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียนขนาดเล็กทั้งด้านการเรียนการสอนและการบริหารจัดการยังคงเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญมากขึ้น ทั้งในด้านคุณภาพการศึกษาโดยรวมของประเทศ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการลงทุนทางการศึกษา และด้านประสิทธิภาพและผลตอบแทนจากการดำเนินการ

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปีการศึกษา	จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก	ร้อยละ
2550	13,518	41.90
2551	13,915	43.73
2552	14,056	44.61
2553	14,397	45.82
2554	14,638	46.83
2555	14,816	47.62
2556	15,386	49.60
2557	15,506	50.15
2558	15,599	50.62
2559	15,705	51.13
2560	15,231	50.09

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ. (2560 : ออนไลน์)

โรงเรียนขนาดเล็กเกิดขึ้นในสองลักษณะคือ ลักษณะที่หนึ่ง โรงเรียนตั้งอยู่และมีเขตบริการ อยู่ในชุมชนขนาดเล็กส่วนใหญ่ในชนบท ประชากรอาศัยอยู่เบาบาง อัตราการเกิดของประชากรต่ำ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ตั้งบ้านเรือนกระจัดกระจาย การคมนาคมไม่สะดวก ฐานะทางเศรษฐกิจของชุมชนยากจนผู้ปกครองย้ายถิ่นที่อยู่อาศัยหรือไปประกอบอาชีพที่อื่น รวมถึงโรงเรียนบางแห่งตั้งอยู่ใกล้กันมากเกินไป ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงมีนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนจำนวนน้อย (พัชรินทร์ จันทาพูน, 2555) ในทางตรงกันข้ามการเกิดโรงเรียนขนาดเล็กในลักษณะที่สอง คือโรงเรียนตั้งอยู่และมีเขตบริการอยู่ในชุมชนขนาดใหญ่การคมนาคมสะดวก ชุมชนมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีการข้ามเขตไปเรียนในเขตบริการอื่นที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนในเมืองหรือในตัวอำเภอหรือโรงเรียนที่มีชื่อเสียง โดยผู้ปกครองให้เหตุผลว่า โรงเรียนในชุมชนของตนมีคุณภาพด้อยกว่า ผู้บริหารโรงเรียนขาดความเป็นผู้นำทางวิชาการ ขาดเทคนิคในการบริหารจัดการ ครูส่วนใหญ่ไม่ตั้งใจทำงาน มาโรงเรียนสายกลับก่อน พุดจาไม่สุภาพ เป็นต้น รวมถึงสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ อาคารสถานที่ การสุขภาพ สิ่งอำนวยความสะดวกและบรรยากาศต่างๆภายในโรงเรียนขาดการพัฒนา ไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ขาดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและท้องถิ่น (สุทัศน์ ประสารสุนทร, 2544 อ้างถึงใน พัทชรินทร์ จันทาพูน, 2555)

นอกจากนี้ โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาใน 4 ด้านคือด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียน และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้ (สพฐ., 2552)

1. ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ในอดีตมุ่งจัดตั้งโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่เพื่อการขยายโอกาสทางการศึกษา แต่ในปัจจุบันความจำเป็นดังกล่าวได้ลดลง ประกอบกับประชากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงทำให้มีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก อัตราส่วนครูต่อนักเรียน นักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ค่าใช้จ่ายต่อนักเรียน 1 คนสูงกว่าโรงเรียนขนาดอื่นๆ และยังมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนหนึ่งอยู่ในพื้นที่ลักษณะพิเศษเช่น พื้นที่ห่างไกล พื้นที่บนภูเขาสูง บนเกาะ ชายขอบของประเทศ เป็นต้น ซึ่งนักเรียนมีปัญหาในการเดินทางไปเรียน โรงเรียนขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กย้ายบ่อย ขาดความต่อเนื่อง ขาดทักษะในการบริหารจัดการโรงเรียน ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา

2. ปัญหาด้านการเรียนการสอน พบว่า ครูไม่ครบชั้นและนักเรียนมีจำนวนน้อยในแต่ละชั้น ครูสอนไม่เต็มเวลาและเต็มความสามารถเพราะมีภารกิจอื่น ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้มีจำกัด เนื่องจากโรงเรียนได้รับงบประมาณน้อยตามจำนวนนักเรียนที่มีน้อย

3. ปัญหาด้านงบประมาณ โรงเรียนขนาดเล็กได้รับจัดสรรบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้างเป็นจำนวนน้อย สภาพอาคารเก่าชำรุดทรุดโทรมเนื่องจากก่อสร้าง

มาเป็นเวลานาน โรงเรียนไม่สามารถระดมทรัพยากรจากผู้ปกครองชุมชนได้ เนื่องจากผู้ปกครองและชุมชนดังกล่าวมีความยากจน สำหรับนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ยากจน

4. ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การประสานงานกับหน่วยงานองค์กรอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนด้วยมีน้อยหรือไม่มีเลย ในบางพื้นที่ผู้ปกครองมีฐานะยากจนไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนและการเรียนของบุตรหลานได้

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก งานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษาชุมชนของท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษาความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพสถานศึกษาจะต้องดำเนินการดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) โดยมีงานหลักคือ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาต้องจัดทำให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้สถานศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม ทั้งด้านเวลา สารการเรียนรู้และผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง จากแหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้

3. การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาจะต้องกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผล จัดทำหลักฐานเอกสารให้เป็นไปตามระเบียบ ดำเนินการวัดผลประเมินผลเทียบโอนประสบการณ์ เทียบโอนผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียนจัดให้มีการประเมินผลทุกช่วงชั้น

4. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาจะต้องสนับสนุนส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา กำกับติดตามตรวจสอบประเมินผลและรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ต่อเนื่องอยู่เสมอ

5. การพัฒนาใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการศึกษาจัดหาจัดทำสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับครูและผู้เรียนอย่างเพียงพอและหลากหลาย

6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้สถานศึกษาจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เพียงพอและสอดคล้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนรวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

8. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยสถานศึกษาเสริมความรู้และประสบการณ์ให้กับชุมชน ด้วยความร่วมมือกับบุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชน องค์กรต่างๆ หน่วยงานและสถาบันทางสังคมอื่น โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมถึงช่วยเหลือให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างชุมชน

การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จมี 7 ลักษณะดังนี้

ลักษณะที่ 1 การจัดการเรียนรู้แบบรวมชั้นเรียน 8 ได้แก่การจัดแบบช่วงชั้นและแบบคละชั้น โดยวิธีการยุบชั้นเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นสามารถจัดการเรียนการสอนได้โดยไม่ต้องห้องเรียน ซึ่งโรงเรียนสามารถปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

ลักษณะที่ 2 การบูรณาการหลักสูตรโดยนำความรู้มาประมวลไว้ในหน่วยเดียวกัน สำหรับโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เป็นอยู่รวม รวมถึงการนำหลักสูตรไปบูรณาการเนื้อหารายวิชาให้สามารถดำเนินการได้โดยศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรจากนั้นนำวัตถุประสงค์ตลอดจนเนื้อหาการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกันมาเชื่อมโยงสู่การจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการแล้วนำมากำหนดกิจกรรมเพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้ครั้งเดียวพร้อมกันในแต่ละช่วงชั้น

ลักษณะที่ 3 ความร่วมมือจากชุมชนเพื่อแก้ปัญหาที่สำคัญและเร่งด่วน ในเรื่องการค้าคนคลนครู ขาดงบประมาณ และขาดสื่อเทคโนโลยี โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา องค์กรท้องถิ่น เครือข่ายสถานศึกษา ภาคธุรกิจเอกชน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายซึ่งเป็นแรงสนับสนุนให้โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการพัฒนาทั้งในด้านการบริหารจัดการ งบประมาณและทรัพยากรต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะที่ 4 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาคุณภาพ เช่นรถคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่เพื่อให้บริการในโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ห่างไกล เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยการรับสัญญาณการสอนทางไกลจากโรงเรียนไกลกังวลหัวหิน เป็นต้น

ลักษณะที่ 5 การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนหลักและโรงเรียนเครือข่ายในการวางแผนการจัดการศึกษาตลอดจนผู้บริหารและครูได้รับการพัฒนาจนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะที่ 6 การผสมผสานด้วยวิธีการหลากหลายมาดำเนินงานนับว่าเป็นรูปแบบที่ทำให้โรงเรียนจำนวนมากประสบผลสำเร็จ

ลักษณะที่ 7 การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นรูปแบบที่มีผู้บริหารใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความเป็นประชาธิปไตยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นที่ยอมรับของทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาตลอดจนมุ่งมั่นสร้างเครือข่ายการทำงานโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สรุป การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนนักเรียน 120 คนหรือต่ำกว่า และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ด้วยสภาพปัญหาและอุปสรรคของโรงเรียนขนาดเล็กทั้งด้านการเรียนการสอน การบริหารจัดการ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการลงทุนทางการศึกษา และด้านประสิทธิภาพและผลตอบแทนจากการดำเนินการ กระทรวงศึกษาธิการมีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา 4 ด้านไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยตรงคือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคลและ 4) การบริหารทั่วไป งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา โดยมีงานหลักคือ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครองชุมชนและสังคม 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้จะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ทำแผนการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม 3. การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาจะต้องกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา จัดทำหลักฐานเอกสารการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผล การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กจะต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบและชัดเจน ซึ่งมีการใช้รูปแบบการบริหารนำมาประยุกต์ใช้และประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

2.4 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับกิจการเพื่อสังคม

กิจการเพื่อสังคมและวิสาหกิจเพื่อสังคม มีที่มาจากภาษาอังกฤษคำเดียวกันคือ Social Enterprise คำย่อ SE ซึ่งในประเทศไทยมีผู้ใช้ทั้งสองคำนี้ในความหมายที่คล้ายคลึงกัน เมื่อพิจารณาจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2554, ออนไลน์) คำว่า กิจการ หมายถึง การงานที่ประกอบธุรกิจ ส่วนคำว่า วิสาหกิจ หมายถึง การประกอบกิจการที่ยาก สลับซับซ้อนหรือเสี่ยงต่อการขาดทุน ล้มละลาย จะเห็นได้ว่า คำว่า กิจการเป็นคำกว้างๆที่ไม่ได้ระบุชัดเจนถึงกิจกรรมด้านใดด้าน

หนึ่งเป็นพิเศษ ส่วนวิสาหกิจ ครอบคลุมการประกอบการค้าขายสินค้าและบริการ การทำธุรกิจ ฉะนั้น การวิจัยครั้งนี้ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งเป็นองค์กรภาครัฐ จึงใช้คำว่า กิจกรรมเพื่อสังคม ยกเว้นในกรณีที่เอกสารอ้างอิงต้นฉบับใช้คำว่า วิสาหกิจเพื่อสังคม

นอกจากนี้ยังมีคำอื่นที่เกี่ยวข้อง คือ ธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ซึ่งพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2554, ออนไลน์) ระบุว่า ธุรกิจ (business) หมายถึง การประกอบกิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรม การบริการหรือกิจการ อย่างเป็นทางการ หรือหมายถึง การงานประจำเกี่ยวกับอาชีพค้าขายหรือกิจการอย่างอื่นที่สำคัญ และที่ไม่ใช่ราชการ ดังนั้นธุรกิจเพื่อสังคมจึงเป็นองค์กรที่แสวงหากำไรจากการดำเนินกิจกรรมแต่มี วัตถุประสงค์ทางสังคมมากกว่า โดยกำไรที่ได้จากธุรกิจจะถูกนำกลับมาทำประโยชน์เพื่อสังคม ส่วนรวม ไม่สามารถนำมาปันกลับคืนให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นการส่วนตัวได้ ซึ่งสอดคล้องกับคำนิยามของ ศาสตราจารย์มุฮัมมัด ยูนูส ผู้ก่อตั้งธนาคารกรามีน ธนาคารเพื่อคนจนแห่งแรกของโลกในประเทศ บังคลาเทศและได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพร่วมกับธนาคารกรามีนในปี ค.ศ. 2006 และคุณมิชชี วีระไวทยะ ผู้ก่อตั้งสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน (Population and Community Development Association: PDA) และโรงเรียนมิชชีพัฒนา ซึ่งต่างเป็นผู้บุกเบิกการทำธุรกิจเพื่อ สังคมในประเทศของตน ได้กำหนดคุณสมบัติเรื่องการห้ามปันผลกำไรให้กับผู้ถือหุ้นไว้อย่างชัดเจน และเคร่งครัด โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ การทำให้เกิดความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการดำเนินการ ที่แตกต่างจากธุรกิจปกติ (คณะกรรมการศึกษาและจัดทำรายงานเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคม พร้อมร่าง กฎหมาย, 2558)

Dees (1998: 4) ได้ให้คำจำกัดความในเชิงอุดมคติของการดำเนินกิจการเพื่อสังคมโดย ผู้ประกอบการเพื่อสังคมหรือผู้ประกอบการทางสังคมว่า ผู้ประกอบการทางสังคมมีบทบาทเป็นผู้ ปฏิบัติหรือผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาคสังคม เพื่อที่จะดำเนินการดังนี้คือ การประยุกต์ภารกิจสู่การ ริเริ่มสร้างสรรค์และรักษาคุณค่าทางสังคม สร้างการรับรู้และมุ่งมั่นใฝ่หาโอกาสใหม่ๆ ที่จะให้บริการ ภารกิจทางสังคม สร้างการมีส่วนร่วม การปรับตัวและการเรียนรู้ในกระบวนการสร้างนวัตกรรมอย่าง ต่อเนื่อง ดำเนินภารกิจอย่างกล้าหาญโดยไม่ถูกจำกัดด้วยทรัพยากรที่มีอยู่ และแสดงความรับผิดชอบ อย่างโปร่งใสในการทำหน้าที่และรับผิดชอบต่อผลงานที่สร้างขึ้น

องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Cooperation and Development: OECD, 1999) ได้ให้คำจำกัดความ กิจกรรมเพื่อสังคม (Social Enterprise) ว่าเป็นกิจกรรมให้บริการสาธารณประโยชน์ที่บริหารองค์กรโดยผู้ประกอบการโดยมี วัตถุประสงค์ไม่ใช่เพื่อแสวงหากำไรสูงสุดแต่ทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางสังคมและเศรษฐกิจ รวมถึง มีศักยภาพในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคมและการว่างงาน โดยมีคำสำคัญที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. มีรูปแบบที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ

2. มีกิจกรรมการบริหารจัดการองค์กรแบบผู้ประกอบการ
 3. ผลกำไรไม่ได้ถูกกระจายไปให้ผู้ถือหุ้น แต่นำกลับไปลงทุนใหม่ในกิจการเพื่อสังคม
 4. เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มากกว่าผู้ถือหุ้น โดยเป็นการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตย
 5. มีวัตถุประสงค์ทางสังคมและทางธุรกิจ
 6. มีนวัตกรรมทางสังคมและทางธุรกิจ
 7. มีกลไกทางการตลาด
 8. มีความสามารถในทางธุรกิจ
 9. มีการผสมผสานทางการเงิน มีระดับการพึ่งพาตนเองทางการเงินได้สูง
 10. นำแรงงานผู้ด้อยโอกาสกลับคืนสู่ตลาดแรงงานด้วยการฝึกอาชีพ
 11. ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนในการผลิตสินค้าและบริการ (กิจกรรมแบบดั้งเดิมจะเป็นลักษณะการให้บริการชุมชน ส่วนกิจกรรมรูปแบบใหม่จะตอบสนองความต้องการของสังคมแบบใหม่ๆ)
 12. ให้ความสำคัญกับสิทธิแรงงาน
- ริดเดิ้ล-ดัฟ และบูล (Ridley-Duff & Bull, 2011) ได้ยกตัวอย่างเปรียบเทียบคำจำกัดความกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) จากแหล่งที่มา ดังนี้ ในปี ค.ศ.1979 โดยชุดเครื่องมือตรวจสอบทางสังคมสำหรับแรงงานและสหกรณ์ชุมชน เรียบเรียงโดย สเปคเคลีย์ (Spreckley, 2008 อ้างถึงใน Ridley-Duff and Bull, 2011: 61-62) ให้คำจำกัดความกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) โดยให้ความสนใจถึงความเคลื่อนไหวทางสหกรณ์ การทำงานในชุมชน ท้องถิ่น และ Triple bottom line คือการสร้างสมดุลของผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับ 3 ส่วนคือ คน สิ่งแวดล้อม และผลประโยชน์ต่อสังคม บริหารจัดการโดยกลุ่มแรงงานหรือคนที่ทำงานในท้องถิ่น หรือสหกรณ์ชุมชน ซึ่งมีพลังในการขับเคลื่อนและเชื่อมโยงระหว่างรัฐและแรงงาน แต่ไม่ได้ระบุถึงด้านความร่วมมือและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายซึ่งเกี่ยวข้องกับองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน ต่อมาในปี ค.ศ.1996 จากการศึกษาของเครือข่ายการวิจัยยุโรป EMES ได้ระบุถึงเกณฑ์ที่ใช้เลือกองค์กรที่เป็นกิจการเพื่อสังคม โดยพิจารณาคุณลักษณะทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ คือ การกำกับดูแลกิจการด้วยตนเอง บริหารความเสี่ยงในการประกอบการ การมีส่วนร่วมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่แตกต่างหลากหลายซึ่งมีส่วนร่วมในกิจการไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้งาน ผู้รับบริการ ผู้ก่อตั้ง ผู้ส่งสินค้า ลูกจ้าง

กรมการค้าและอุตสาหกรรมของสหราชอาณาจักรได้ตีพิมพ์ในปี ค.ศ.2002 เกี่ยวกับบริษัทที่สร้างผลประโยชน์ให้แก่ชุมชน (Community Interest Company) ซึ่งเป็นบริษัทรูปแบบใหม่ที่ดำเนินการกิจการเพื่อสังคมในสหราชอาณาจักร และได้ให้คำจำกัดความของ คำว่า กิจการเพื่อสังคม

(Social enterprise) คือ เป็นธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์ด้านสังคมเป็นอันดับแรก และกำไรที่ได้จะถูกนำกลับไปลงทุนในธุรกิจนั้นๆ หรือพัฒนาชุมชนมากกว่าการนำไปแบ่งหรือกระจายให้แก่ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าของกิจการ

EMES (2012) ให้คำจำกัดความกิจการเพื่อสังคมใน 3 มิติ คือ

1. กิจการเพื่อสังคมในมิติด้านเศรษฐกิจและการประกอบการ
 - 1.1 ความต่อเนื่องของการผลิตสินค้าและบริการ
 - 1.2 ระดับนัยสำคัญของความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ
 - 1.3 การจ่ายค่าแรงขั้นต่ำมีการจ่ายค่าจ้างตามค่าแรงขั้นต่ำ
2. กิจการเพื่อสังคมในมิติด้านสังคม
 - 2.1 มีเป้าหมายชัดเจนเพื่อผลประโยชน์ของชุมชน
 - 2.2 การจัดตั้งองค์กรริเริ่มจากกลุ่มของประชาชน หรือองค์กรภาคสังคม
 - 2.3 การจำกัดการกระจายผลกำไร
3. กิจการเพื่อสังคมในด้านการมีส่วนร่วมของภาครัฐ
 - 3.1 มีระดับการบริหารจัดการตนเองสูง
 - 3.2 การตัดสินใจไม่ได้ขึ้นอยู่กับเจ้าของทุน
 - 3.3 มีกิจกรรมที่เป็นการมีส่วนร่วมของบุคคล

EMES European Research Network (1999 อ้างถึงใน เกวลิน มะลิ, 2557: 106) กล่าวว่า กิจการเพื่อสังคม หมายถึง องค์กรที่มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเพื่อประโยชน์ของชุมชน ริเริ่มโดยกลุ่มของประชาชนโดยใช้เงินทุนที่มีอยู่อย่างจำกัดสำหรับการบริหารงานที่เป็นอิสระโดยแบกรับความเสี่ยงทางการเงินจากการทำกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม

สำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมได้จัดทำแผนแม่บทสร้างกิจการเพื่อสังคม พ.ศ.2553-2557 (2553) และให้คำจำกัดความ กิจการเพื่อสังคมว่าคือ

1. กระบวนการผลิต การดำเนินกิจการ รวมถึงผลิตภัณฑ์หรือบริการ ไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อเนื่องในระยะยาวต่อสังคม สุขภาวะและสิ่งแวดล้อม
2. มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี
3. มีศักยภาพที่จะมีความยั่งยืนทางการเงินได้ด้วยตนเอง
4. ผลกำไรส่วนใหญ่ถูกนำไปเพื่อการลงทุนกลับไปใช้ในการขยายผลเพื่อการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวหรือคืนผลประโยชน์ให้แก่สังคม หรือผู้ให้บริการ
5. สามารถมีรูปแบบองค์กรที่หลากหลาย
6. มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

กิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ตามความหมายในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ.2554 หมายถึง การที่ภาคเอกชนซึ่งเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรือชุมชนได้ประกอบกิจการหรือดำเนินการโดยมีเป้าหมายอย่างชัดเจนตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคมหรือสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก และมีรายรับจากการขาย การผลิตสินค้า หรือการให้บริการซึ่งไม่ได้มุ่งสร้างกำไรสูงสุดต่อผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของกิจการหรือการดำเนินการ (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ.2554, 2554)

โกศล ดีศีลธรรม (2554) กล่าวไว้ว่า กิจการเพื่อสังคม คือ เป็นการพัฒนาต่อยอดจากแนวความคิดการรับผิดชอบต่อสังคม เน้นความร่วมมือ เอื้ออาทร และไม่เบียดเบียนกัน เพื่อแก้ไขปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม พร้อมกับการสร้างรายได้ที่ยั่งยืน กิจการเพื่อสังคมสามารถเจริญเติบโตอย่างมั่นคงเพราะการดำเนินธุรกิจไม่ได้คำนึงถึงผลประโยชน์ของบริษัทเพียงอย่างเดียว จึงทำให้กิจการเพื่อสังคมเกิดความยั่งยืนอย่างแท้จริง

คณะวิจัยโครงการกิจการเพื่อสังคมน้ำดี (2553) ให้คำจำกัดความว่า กิจการเพื่อสังคม หมายถึง เป็นกิจการที่มีเป้าหมายชัดเจนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม และ/หรือ สิ่งแวดล้อมเป็นหลัก ซึ่งเป็นแนวทางและเครื่องมือในการพัฒนาประเทศได้ โดยจะต้องมีรายได้หลักจากการขายสินค้าหรือการบริการที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และได้ตั้งหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกองค์กรที่เข้าข่าย กิจการเพื่อสังคมต้นแบบ ว่าจะต้องให้ความสำคัญกับประโยชน์ต่อ 1) สังคมและสิ่งแวดล้อม (Social and environmental benefit) 2) ความกว้างขนาดประโยชน์ (Impact) 3) ความยั่งยืนของกิจการ (Sustainability) และ 4) ความเป็นต้นแบบ (Pioneer)

สฤณี อาชวานันทกุล (2553) ได้ให้นิยามกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยว่า กิจการเพื่อสังคมมีพันธกิจหลักในการช่วยเหลือคนที่ขาดโอกาสในการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกของปัจจัยพื้นฐาน คำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สร้างโอกาส เป็นหลักและมีความยั่งยืนทางการเงิน รวมถึงมีแนวทางหลากหลายในการทำธุรกิจแต่จุดประสงค์เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจระดับเล็ก (Micro Economic) และกิจกรรมในพื้นที่ไร้ตลาดไปจนถึงตลาดโตเร็ว กิจการเพื่อสังคมต้องใช้กลไกทางการตลาด การสร้างนวัตกรรม และการประสานประโยชน์ของทุกฝ่าย ได้แก่ภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน เพื่อสร้างค่านึงสำคัญในการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก รวมถึงมีความพยายามสร้างผลตอบแทนด้านสังคมหรือสิ่งแวดล้อมสูงสุดไม่ใช่กำไรสูงสุด มีความหลากหลายของแนวทาง รูปแบบ และวิธีการดำเนินการ ทำงานในพื้นที่ไร้ตลาด และมีการสร้างนวัตกรรม

สำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ (2557) ได้นิยามกิจการเพื่อสังคมว่า เป็นกิจการที่มีเป้าหมายหลักเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมผ่านกลไกการค้าหรือการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำนวัตกรรมใหม่ๆอันหลากหลายมาใช้ตอบสนองความท้าทายที่มีอยู่หรือกำลังจะเกิดขึ้นของสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน แม้กิจการ

เพื่อสังคมจะใช้รูปแบบของการดำเนินการแบบธุรกิจที่สามารถสร้างผลกำไรได้เพื่อให้กิจการสามารถสร้างผลกระทบทางสังคมได้อย่างต่อเนื่องและไม่ต้องพึ่งพากลไกสนับสนุนจากภายนอก แต่กิจการเพื่อสังคมจะต้องมีเป้าหมายสูงสุดของการดำเนินการอยู่ที่การแก้ปัญหาสังคมหรือสิ่งแวดล้อม ไม่ใช่ผลกำไร (Profitable but not-for-profit) ดังนั้นกิจการเพื่อสังคมจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการออกแบบโครงสร้างผู้ถือหุ้น โครงสร้างความโปร่งใสของการบริหารจัดการ และรูปแบบธุรกิจเพื่อสร้างหลักประกันว่าเป้าหมายทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อมของกิจการจะได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง โดยผลประโยชน์ส่วนใหญ่ของกิจการจะไม่ตกอยู่กับผู้ถือหุ้นหรือผู้บริหารเท่านั้น

สถาบันเซเนจิวทัศน์ภายใต้มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (2553) กล่าวว่า กิจการเพื่อสังคมเป็นการนำโมเดลธุรกิจมาใช้กับเป้าหมายทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อมเป็นการรวมโมเดลธุรกิจแบบไม่หวังผลกำไรของบริษัท พร้อมกับการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งจะทำให้บริษัทมีรายได้ คืนผลกำไรสู่ชุมชน และกิจการสามารถดำรงอยู่ได้

นอกจากนี้จากรายงานการศึกษาวิจัยประกอบการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ได้กำหนดนิยามเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นใน 2 ลักษณะ คือ ในมุมมองทางฝั่งธุรกิจ กล่าวว่า วิสาหกิจเพื่อสังคม คือ ธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่ถูกตั้งขึ้นโดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางสังคมเป็นหลักและนำผลกำไรที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่กลับไปลงทุนซ้ำเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทางสังคมที่ตั้งไว้ ไม่ใช่เพื่อการสร้างความมั่งคั่งและประโยชน์ส่วนบุคคล ส่วนในมุมมองทางฝั่งองค์กรทางสังคมและรัฐ ระบุว่า วิสาหกิจเพื่อสังคม คือรูปแบบองค์กรในการแก้ปัญหาสังคมแบบใหม่ที่นำเอาระบบและรูปแบบโมเดลทางธุรกิจซึ่งมีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและใช้กลไกตลาดเป็นหลักในการดำเนินการโดยยังคงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อยู่ และเชื่อว่าการใช้รูปแบบการจัดการใหม่นี้จะทำให้สามารถนำสู่การพึ่งพาตนเองได้ทางการเงิน (self-finance) และลดการพึ่งพาเงินสนับสนุนจากรัฐและเงินบริจาคซึ่งไม่มีความต่อเนื่องและแน่นอน อันส่งผลให้องค์กรไม่สามารถวางแผนการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้ได้ ความหมายโดยรวม คือ รูปแบบองค์กรที่ประสานจุดแข็งของการจัดการที่มีประสิทธิภาพ มาร่วมกับการมีเป้าหมายทางสังคม ซึ่งจะอยู่ระหว่างกลางของบริษัทเอกชนทั่วไปที่แสวงหากำไรสูงสุด และอีกด้านคือองค์กรการกุศลที่มีรายได้หลักมาจากการบริจาคและสงเคราะห์ (คณะกรรมการศึกษาและจัดทำรายงานเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคมพร้อมร่างกฎหมาย, 2558)

สรุปได้ว่า กิจการเพื่อสังคม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่มีลักษณะสำคัญได้แก่ มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา

สังคม มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ และมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ลักษณะสำคัญ รูปแบบ และประเภทของกิจการเพื่อสังคม

ลักษณะของกิจการเพื่อสังคม เป็นการประสานความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจ ผลตอบแทนในด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและผลตอบแทนทางการเงิน โดยมีพื้นฐานจากความสนใจของเจ้าของกิจการ (Social Entrepreneur) ที่ต้องการสร้างผลตอบแทนทางสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยใช้รูปแบบการบริหารจัดการของธุรกิจและการทำประโยชน์แก่สังคมร่วมกัน นอกจากนี้กิจการเพื่อสังคมมีลักษณะพิเศษที่สำคัญ คือ มีกระบวนการผลิต การดำเนินกิจการ การดำเนินการในส่วนของการผลิตภัณฑหรือบริการที่ไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพในระยะยาว มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ มีศักยภาพที่จะมีความยั่งยืนทางการเงินได้ด้วยตนเอง ผลกำไรส่วนใหญ่จากการประกอบกิจการหรือการดำเนินการถูกนำไปขยายผลเพื่อการบรรลุเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือคืนผลประโยชน์ให้แก่สังคม อีกทั้งสามารถมีรูปแบบองค์กรที่หลากหลาย และมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี (แผนแม่บทสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม พ.ศ. 2553-2557, 2553)

ดีส์ (Dees, 1998) กล่าวถึงกิจการเพื่อสังคมว่ามีลักษณะสำคัญคือ

1. มีการประยุกต์พันธกิจสู่การริเริ่มสร้างสรรค์และคงรักษาคุณค่าทางสังคมไว้อย่างยั่งยืน (ไม่ใช่คุณค่าต่อปัจเจกชน)
2. ตระหนักและไม่ย่อท้อต่อการผลักดัน ใฝ่หาโอกาสใหม่ๆ ที่จะให้บริการเพื่อให้บริการพันธกิจ
3. มีการปรับตัวและการเรียนรู้ในกระบวนการสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง
4. ดำเนินภารกิจอย่างกล้าหาญโดยไม่ถูกจำกัดด้วยทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด
5. แสดงความรับผิดชอบอย่างโปร่งใสในการทำหน้าที่และรับผิดชอบต่อผลงานที่สร้างขึ้น

ดีโฟว์เน (Defourny, 2001 อ้างถึงใน Ridley-Duff and Bull, 2011) กล่าวถึงลักษณะของกิจการเพื่อสังคมโดยแยกเป็น 2 มิติ คือ

1. มิติด้านสังคม
 - 1.1 มีเป้าหมายชัดเจนเพื่อผลประโยชน์ของสังคม
 - 1.2 ริเริ่มก่อตั้งโดยกลุ่มของประชาชน
 - 1.3 การตัดสินใจไม่ได้ขึ้นอยู่กับเจ้าของทุน
 - 1.4 มีกิจกรรมที่เป็นการมีส่วนร่วมของบุคคล

1.5 จำกัดการกระจายกำไร

2. มิติด้านเศรษฐกิจ

2.1 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการอย่างต่อเนื่อง

2.2 มีระดับการบริหารจัดการตนเองสูง

2.3 มีการจ่ายค่าจ้างที่เป็นธรรม

บอร์ซาก้าและดีโฟว์เน (Borzaga & Defourny, 2001) ได้ศึกษาและจำแนกลักษณะของกิจการเพื่อสังคมไว้ใน 2 มิติ คือ

1. กิจการเพื่อสังคมในมิติด้านเศรษฐกิจและการประกอบการ

1.1 มีระดับการบริหารจัดการตนเองสูง

1.2 มีความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ

1.3 มีการจ่ายค่าจ้างตามค่าแรงขั้นต่ำ

2. กิจการเพื่อสังคมในมิติด้านสังคม

2.1 มีเป้าหมายชัดเจนเพื่อผลประโยชน์ของชุมชน

2.2 ริเริ่มก่อตั้งโดยกลุ่มของประชาชน

2.3 การตัดสินใจไม่ได้ขึ้นอยู่กับเจ้าของทุน

2.4 มีกิจกรรมที่เป็นการมีส่วนร่วมของบุคคล

2.5 จำกัดการกระจายกำไร

OECD (2006) ระบุว่า กิจการเพื่อสังคมมีองค์ประกอบสำคัญ 2 องค์ประกอบ และมีลักษณะสำคัญคือ

1. องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ/การทำธุรกิจ

1.1 มีการผลิตและ/หรือขายสินค้าและการให้บริการโดยตรงซึ่งแตกต่างจากองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรแบบดั้งเดิมที่ใช้จ่ายเงินเพื่อการกุศล หรือกิจกรรมให้คำปรึกษา

1.2 ริเริ่ม ก่อตั้งและบริหารงานโดยกลุ่มของประชาชน อาจได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนแต่มีอิสระในการกำกับดูแลกิจการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม

1.3 ความมั่นคงทางการเงินขึ้นอยู่กับความพยายามของสมาชิกที่จะรับผิดชอบในการใช้ทรัพยากรทางการเงินอย่างเหมาะสม และมีความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ เหมือนภาคธุรกิจทั่วไป

1.4 จ่ายค่าแรงขั้นต่ำแก่พนักงาน ถึงแม้อาจทำงานในฐานะอาสาสมัคร

2. องค์ประกอบด้านสังคม

2.1 ริเริ่มก่อตั้งโดยประชาชนในชุมชน หรือกลุ่มคนที่มีความจำเป็นหรือ เป้าหมายบางอย่าง ซึ่งต้องยังคงไว้ในรูปแบบเดียวกัน

2.2 มีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นสมาชิกทุกคน ไม่ได้ ขึ้นอยู่กับความเป็นเจ้าของทุนถึงแม้จะมีบทบาทและอำนาจในการตัดสินใจในองค์กรก็ตาม

2.3 การมีส่วนร่วมโดยธรรมชาติกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของกิจการเพื่อ สังคม ไม่ว่าจะเป็นตัวแทนลูกค้าและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถรับรู้และมีส่วนร่วมในกระบวนการ บริหารจัดการในรูปแบบประชาธิปไตย

2.4 มีข้อจำกัดในการกระจายผลกำไร

2.5 มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือกลุ่มคนเฉพาะ ซึ่ง เป็นการส่งเสริมความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมในระดับท้องถิ่นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

Volunteer and Community Action South Bedfordshire (2007) กล่าวถึงลักษณะ สำคัญของกิจการเพื่อสังคมว่าเป็น มีคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนตามกลไก ตลาด มีเป้าหมายเพื่อสังคมและมีคุณค่าต่อสังคม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสังคมมีส่วนร่วมในการเป็น เจ้าของกิจการ และผลกำไรถูกนำกลับไปลงทุนใหม่ในธุรกิจชุมชน

Ridley-Duff and Bull (2011, 153-154) ได้อธิบายถึงลักษณะของกิจการเพื่อสังคมไว้ คือ มีดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังคมเป็นตัวกำกับ ไม่ใช่วัตถุประสงค์ด้านการเงิน ขับเคลื่อนโดย ค่านิยม และคุณธรรมจริยธรรม บริหารจัดการทางการเงินแบบผสมผสาน บริหารตามหลัก ประชาธิปไตย มีการประสานความร่วมมือ เครือข่าย มากกว่าการแข่งขัน ผลกำไรนำกลับไปลงทุน ใหม่มากกว่าการกระจายให้ผู้ถือหุ้น มุ่งมั่นในการสร้างความมั่งคั่งทางสังคม ไม่ใช่ส่วนตัว หยั่งลึกไปใน ชุมชนของผู้ด้อยโอกาส มุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาสังคม และค้นหาสมาชิกที่มีพลัง

Defourny and Nyssens (2012) ได้ศึกษาและจำแนกลักษณะของกิจการเพื่อสังคมไว้ใน 3 มิติ คือ

1. กิจการเพื่อสังคมในมิติด้านเศรษฐกิจและการประกอบการ

1.1 ความต่อเนื่องของการผลิตสินค้าและบริการ

1.2 ระดับนัยสำคัญของความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ

1.3 การจ่ายค่าแรงขั้นต่ำมีการจ่ายค่าจ้างตามค่าแรงขั้นต่ำ

2. กิจการเพื่อสังคมในมิติด้านสังคม

2.1 มีเป้าหมายชัดเจนเพื่อผลประโยชน์ของชุมชน

2.2 การจัดตั้งองค์กรริเริ่มจากกลุ่มของประชาชน หรือองค์กรภาคสังคม

2.3 การจำกัดการกระจายผลกำไร

3. กิจการเพื่อสังคมในด้านการมีส่วนร่วมของภาครัฐ

- 3.1 มีระดับการบริหารจัดการตนเองสูง
- 3.2 การตัดสินใจไม่ได้ขึ้นอยู่กับเจ้าของทุน
- 3.3 มีกิจกรรมที่เป็นการมีส่วนร่วมของบุคคล
- 3.4 เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายสาธารณะ ใหม่ในธุรกิจชุมชน

Social Enterprise Academy (2014) ได้ระบุถึงลักษณะของกิจการเพื่อสังคมไว้คือ มีการเชื่อมโยง สัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับชุมชน มีวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อทำประโยชน์แก่สังคมและสิ่งแวดล้อมและผลกำไรนำไปใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การเป็นผู้ประกอบการโดยมีการทำกิจกรรมทางการค้าขายอย่างชัดเจน ผลิตสินค้าและขายในตลาดโดยตรง มีการขับเคลื่อนและดำเนินการโดยนักเรียนด้วยการสนับสนุนของผู้ปกครอง ครู โดยต้องตระหนักกว่าเป็นการทำกิจการเพื่อสังคมแบบเป็นองค์กรรวมทั้งโรงเรียน มีพลวัต/มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และคาดหวังให้เกิดการตอบสนองไปในทางที่ดีต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน

สถาบันเซนจ์พิวชันภายใต้มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (2553) ได้ให้ความหมายและลักษณะสำคัญของกิจการเพื่อสังคมคือ เป็นการประสานสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจและผลตอบแทนในด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและผลตอบแทนทางการเงิน มีรูปแบบการบริหารจัดการของธุรกิจและใช้คุณธรรมเข้ามาเชื่อมโยงระหว่างการทำธุรกิจและการทำเพื่อสังคมอย่างมีความรับผิดชอบ รวมถึงการตั้งเป้าหมายหลักของธุรกิจเพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสังคม/สิ่งแวดล้อมอย่างมีนวัตกรรม สามารถดำเนินกิจการได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน มีการเจริญเติบโตมีกำไร

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ (2554) ได้ระบุถึงลักษณะของกิจการเพื่อสังคมไว้ดังนี้

1. มีกระบวนการผลิต การดำเนินกิจการ หรือการดำเนินการในส่วนของผลิตภัณฑ์หรือบริการซึ่งมิได้ก่อให้เกิดผลเสียในระยะยาวต่อสุขภาพ สังคม และสิ่งแวดล้อม
2. มีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้
3. มีศักยภาพที่จะมีความยั่งยืนทางการเงินได้ด้วยตนเอง
4. ผลกำไรส่วนใหญ่จากการประกอบกิจการหรือการดำเนินการถูกนำไปขยายผลเพื่อการบรรลุเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือคืนผลประโยชน์ ให้แก่สังคม
5. สามารถมีรูปแบบองค์กรที่หลากหลาย
6. มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี

สำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ (สกส.) (2557) ได้ระบุถึงลักษณะของกิจการเพื่อสังคมไว้คือ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจนตั้งแต่

เริ่มต้น ไม่ใช่ผลกำไรสูงสุด มีความยั่งยืนทางการเงิน ดำเนินการในรูปแบบธุรกิจ มีรายได้จากการขาย การผลิตสินค้าและ/หรือการให้บริการคิดเป็นสัดส่วนสำคัญ มากกว่าการบริจาค ระดมทุน ทุนสนับสนุน มีกระบวนการผลิตและการดำเนินกิจการที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ สังคมและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว ผลกำไรกลับคืนสู่สังคมและนำไปขยายผลเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดำเนินการอย่างโปร่งใส มีการจัดทำข้อมูลการดำเนินการอย่างเป็นระบบและเปิดเผยต่อสาธารณะ

คณะกรรมการศึกษาและจัดทำรายงาน เรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคมพร้อมร่างกฎหมาย (2558) ได้ระบุถึงลักษณะของกิจการเพื่อสังคมไว้ดังนี้

1. เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยมีเจตจำนงทางสังคมเป็นเป้าหมายหลักขององค์กร (ไม่ใช่เพื่อผลกำไรและประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น)
2. การใช้รูปแบบธุรกิจในการดำเนินการคือ รายได้หลักจะต้องมาจากการขายสินค้าหรือบริการเป็นหลักไม่ใช่มาจากเงินได้เปล่าจากรัฐหรือเงินบริจาค
3. การจัดการผลกำไรที่จะต้องนำไปขยายผลตามวัตถุประสงค์ทางสังคม (reinvestment) หรือประโยชน์สาธารณะ ไม่ใช่การนำไปปันผลเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
4. การมีธรรมาภิบาลในกระบวนการบริหารจัดการทั้งกับผู้ร่วมงานในองค์กร สังคม และสิ่งแวดล้อม

Roger Spear and Eric Bidet (2003, อ้างถึงใน เกวลิณ มะลิ, 2557: 107-108) ได้อธิบายลักษณะโดยทั่วไปของกิจการเพื่อสังคมในมิติทางเศรษฐศาสตร์ และมิติทางสังคม ดังนี้

กิจการเพื่อสังคมในมิติทางเศรษฐศาสตร์ มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ

1. กิจการเพื่อสังคมมีการผลิตสินค้าและบริการที่ต่อเนื่อง แตกต่างจากองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรที่มีเป้าหมายคือ การใช้จ่ายเงินเพื่อการกุศล หรือกิจกรรมให้คำปรึกษา เช่น มูลนิธิต่างๆ ที่มีรายได้หลักจากการรับบริจาคเงิน แต่กิจการเพื่อสังคมนั้นต้องมีส่วนร่วมโดยตรงในการผลิตสินค้าและบริการอย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้กิจการสามารถดำรงอยู่ได้
2. กิจการเพื่อสังคมมีความเป็นอิสระ จัดตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจของผู้มีส่วนร่วม และมีบริหารจัดการภายใต้กรอบที่กำหนดขึ้นจากสมาชิก แต่อยู่ภายใต้กฎหมายหรือการกำกับของรัฐบาล กิจการเพื่อสังคมมีอิสระในการดำเนินการถึงแม้ว่าจะได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนจากรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่นๆ
3. กิจการเพื่อสังคมมีความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ เหมือนภาคธุรกิจทั่วไป ระดับความเสี่ยงขึ้นอยู่กับความพยายามของสมาชิก และผู้มีส่วนร่วมภายในองค์กร เพื่อรักษากิจการให้ปลอดภัย
4. กิจการเพื่อสังคมมีการจ่ายเงินตามค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ แตกต่างจากผู้ทำงานภายใต้โครงการการกุศล หรือองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร โดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะการทำงานอาสาสมัคร และไม่มีการจ่ายผลตอบแทนในรูปแบบตัวเงิน

Skillem et al., (2007) ได้สรุปว่ากิจการเพื่อสังคมควรจะต้องมุ่งความสนใจให้เกิดทักษะในการ 1) ขยายขนาดขีดความสามารถและคงรักษาเครือข่ายและพันธมิตรขององค์กร 2) พัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยรวม 3) พัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมมือกับกิจการไม่แสวงหากำไรสูงสุดอื่นๆ 4) รักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และใช้ประโยชน์จากกลไกในการวางแผนกลยุทธ์ให้องค์กรมีความเจริญเติบโตและยั่งยืน

เอกชัย นิตยาเกษตรวัฒน์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจการเพื่อสังคมโดยศึกษาจากกรณีศึกษาต่างประเทศ และการประยุกต์ใช้ในไทย โดยได้สรุปลักษณะของกิจการเพื่อสังคม เพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดความเป็นกิจการเพื่อสังคมหรือความเข้มข้นของการเป็นกิจการเพื่อสังคม โดยสรุปคือ กิจการเพื่อสังคมเป็นธุรกิจที่มีการผลิตและให้บริการ มีการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ เป็นธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสังคมหรือช่วยเหลือคนกลุ่มหนึ่งให้มีสถานภาพที่ดีขึ้น หรือเพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองช่องว่างของตลาดที่เอกชนรายอื่นๆ ไม่สนใจทำ เนื่องจากไม่มีกำไรเป็นแรงจูงใจ เป็นกิจการเพื่อก่อให้เกิดการจ้างงานต่อผู้ไม่มีงานทำหรือผู้พิการ ก่อให้เกิดการจ้างงานในชุมชน ในระยะยาวแล้วเป็นองค์กรที่สามารถพึ่งตนเองได้ แม้ไม่มีเงินช่วยเหลือจากองค์กรอื่นๆ มีหลักการบริหารจัดการที่ดี มีพื้นฐานอยู่บนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (การสานประโยชน์ของทุกฝ่าย) กำไรที่ได้จะถูกจัดสรรหรือถูกนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของชุมชน มีเครือข่าย เป็นองค์กรที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากรัฐหรือองค์กรอื่น กิจการที่ทำให้เกิดการพัฒนาชุมชน/คนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น กิจการทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้นหรือไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม มีนวัตกรรมหรือความรู้เป็นตัวขับเคลื่อนธุรกิจ สินค้าหรือบริการนั้น เป็น fair trade และมีความสามารถในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดกิจการเพื่อสังคม สามารถสรุปลักษณะสำคัญของกิจการเพื่อสังคมได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ แนวคิด คำนิยามและลักษณะสำคัญของกิจการเพื่อสังคม

ผู้แต่ง/ผู้เขียน ลักษณะสำคัญของ กิจการเพื่อสังคม	Dees (1998)	Borzaga and Defourmy (2001)	OECD (2006)	Volunteer and Community Action South Bedfordshire (2007)	Ridley-Duff and Bull (2011)	Defourmy and Nyssens (2012)	Social Enterprise Academy (2014)	สถาบันเซเนงา (2553)	สฤณี อาชวานันทกุล (2553,2555)	โกศล ตีศลธรรม (2554)	ระเบียบสำนักงานกฤษฎีกาว่าด้วยการเสริมสร้าง กิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ (2554)	สนง.สร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม (2557)	คณะกรรมการศึกษาวิสาหกิจเพื่อสังคม(2558)
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนา สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. มีพันธกิจเพื่อสร้างคุณค่า ทางสังคม พัฒนาต่อยอด แนวความคิดความรับผิดชอบต่อ ต่อสังคม	✓		✓			✓	✓	✓		✓			
3. มีเครือข่ายเชื่อมโยงกับ ชุมชน สร้างประโยชน์ให้ ชุมชน สร้างความร่วมมือของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				
4. มีรูปแบบองค์กร แนวทาง วิธีการได้หลากหลาย								✓			✓		
5. บริหารแบบมีส่วนร่วม มี อำนาจการตัดสินใจร่วมกัน ไม่ขึ้นอยู่กับความเป็นเจ้าของ ทุน		✓	✓		✓	✓							
6. มีการบริหารจัดการตนเอง สูง มีอิสระในการกำกับดูแล ตนเองสูง และมีธรรมาภิบาล		✓	✓			✓					✓		
7. มีการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างรายได้		✓	✓			✓	✓				✓	✓	✓
8. ผลกำไรกลับไปคืนสู่การต่อ ยุดกิจการ และสร้าง ประโยชน์ให้กับชุมชน สังคม		✓	✓	✓	✓	✓		✓			✓	✓	✓
9. มีกลไกทางการตลาด และ ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ		✓	✓	✓		✓		✓					

ผู้แต่ง/ผู้เขียน ลักษณะสำคัญของ กิจการเพื่อสังคม	Dees (1998)	Borzaga and Defourmy (2001)	OECD (2006)	Volunteer and Community Action South Bedfordshire (2007)	Ridley-Duff and Bull (2011)	Defourmy and Nyssens (2012)	Social Enterprise Academy (2014)	สถาบันเงินใจพิวชั่น ๑ (2553)	สถณี อาชวานันทกุล (2553,2555)	โกศล ตีลธรรม (2554)	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้าง กิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ (2554)	สนง.ส่งเสริมกิจการเพื่อสังคม (2557)	คณะกรรมการศึกษาวิสาหกิจเพื่อสังคม(2558)
10.มีความสามารถในการ พึ่งพาตนเองทางการเงินได้ใน ระยะยาว				✓				✓	✓	✓	✓		
11. มีทักษะการเป็น ผู้ประกอบการ ทักษะการ ทำงาน ทักษะอาชีพ ความคิด สร้างสรรค์ แสวงหาโอกาส ใหม่ๆ การเป็นผู้นำ กระตือรือร้น และการทำงาน เป็นทีม	✓			✓		✓							
12. ริเริ่มและขับเคลื่อนโดย กลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการสนับสนุนจากภาค ส่วนอื่นๆ		✓	✓			✓	✓	✓					
13. มีความรับผิดชอบอย่าง โปร่งใส ตรวจสอบได้	✓		✓									✓	
14. ให้ความสำคัญกับสิทธิ แรงงาน นำแรงงานด้อย โอกาสเข้าทำงาน		✓	✓			✓							
15. มีการสร้างและพัฒนา นวัตกรรม				✓			✓	✓					
16. นำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้										✓			✓

จากตารางที่ 2 การสังเคราะห์แนวคิด ค่านิยมและลักษณะสำคัญของกิจการเพื่อสังคมจะ
เห็นได้ว่า นักวิชาการและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศมีแนวความคิดใกล้เคียงกัน
ในหลายประเด็นและแตกต่างกันในบางประเด็นทั้งนี้เนื่องจากบริบททางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ
และสังคมที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ผู้วิจัยจึงใช้ลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีผู้ระบุถึง
จำนวนมากเป็นเกณฑ์การพิจารณาเป็นอันดับแรก นอกจากนี้ได้ประมวลและหมวดคำที่มีลักษณะ

ใกล้เคียงหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกันแล้วสรุปออกมาเป็นคำจำกัดความใหม่ที่มีความหมายไม่ต่างจากเดิม แต่อย่างไรก็ตามก็ยังไม่ทิ้งประเด็นที่มีความถ้อยแต่มีความสำคัญในเชิงการพัฒนา ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากิจการเพื่อสังคม มีลักษณะสำคัญ 6 ประการ คือ

1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ
6. มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ตัวอย่างกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนมีชัยพัฒนา (โรงเรียนไม่ไผ่) เป็นโรงเรียนตัวอย่างด้านการดำเนินการตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข พร้อมๆ ไปกับพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพให้นำไปใช้ได้จริง ทั้งในสภาพท้องถิ่นและในโลกเทคโนโลยี มีการพัฒนาและปลูกฝังจริยธรรม ความมีจิตอาสาที่จะรู้จักให้กลับไปยังชุมชน ให้นักเรียนมีจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติและศึกษาขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน ปลูกฝังให้พวกเขา เข้าใจถึงการขจัดความยากจน ความเป็นประชาธิปไตย ความเท่าเทียมกันทางเพศ และพวกเขาจะเติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพในภายภาคหน้า นักเรียนมาจากครอบครัวชนบทที่ยากจนในจังหวัดบุรีรัมย์ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ) โดยได้รับการคัดเลือกเข้าเรียนผ่านระบบการจับฉลาก โดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน เนื่องจากทางโรงเรียนเชื่อว่าเด็กทุกคนสามารถเติบโตเป็นบุคลากรที่ดีได้เมื่อได้รับการอบรมที่ดีและมีทรัพยากรที่เพียงพอ

โรงเรียนมีชัยพัฒนามีบทบาทเป็นศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับชุมชน ทุกคนมีส่วนร่วมและเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง เช่น ทักษะการเกษตร ทักษะธุรกิจและทักษะการประกอบอาชีพอื่นๆ เป็นศูนย์กลางสนับสนุนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการประกอบอาชีพและเพิ่มรายได้ สำหรับนักเรียนและครอบครัว ศูนย์พัฒนาและอบรมครูเพื่อเพิ่มความรู้และศักยภาพของครูในชนบท

ความแตกต่างจากโรงเรียนอื่นๆ คือ โรงเรียนมีชัยพัฒนาปิดเทอมในช่วงฤดูกลางปลูกข้าวและเกี่ยวข้าว เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการทำนากับครอบครัว โรงเรียนเปิด

เรียนทุกวันพฤหัสบดีถึงวันจันทร์ (ปิดวันอังคารและวันพุธ) เพื่อเอื้อให้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านต่างๆ มาเป็นอาสาสมัครสอน และบุคคลผู้สนใจสามารถมาเยี่ยมชม ได้ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ โรงเรียนไม่เก็บค่าเล่าเรียน แต่นักเรียนและผู้ปกครองจะต้องปลูกต้นไม้จำนวน 365 ต้น และบำเพ็ญกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ 365 ชั่วโมงเป็นการแลกเปลี่ยน นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จะไปศึกษาที่พัทยา เป็นเวลาหนึ่งปี เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิต อุตสาหกรรม และการประกอบอาชีพในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างจากจังหวัดบุรีรัมย์ โรงเรียนสร้างด้วยไม้ไผ่ และมีการพัฒนาองค์ความรู้ในห้องเรียนโดยการให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลและเรียนรู้ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ควบคู่กับหนังสือในห้องสมุด นักเรียนเป็นผู้เลือกหัวข้อโครงการและ กำหนดกิจกรรมที่ต้องการค้นคว้าและเรียนรู้ โดยมีคุณครูเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวก และชี้แนะแนวทางที่เหมาะสม นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มโดยเน้นการเรียนรู้และแก้ปัญหาาร่วมกัน นอกจากนี้โรงเรียนเน้นการสร้างผู้นำในอนาคต โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการสรรหา และประเมินการสอนของครู ร่วมรับผิดชอบในการคัดเลือก นักเรียนเข้าใหม่ (มัธยมศึกษาปีที่ 1) นักเรียนมีโอกาสทำธุรกิจสร้างรายได้ของตนและชุมชน โดยกำไรบางส่วนจะมอบเป็นทุนการศึกษาให้กับนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในคณะกรรมการจัดซื้อของโรงเรียน และเรียนรู้ในเรื่องการวางแผน การกำหนดงบประมาณ และความโปร่งใสในการดำเนินงานของโรงเรียน

โรงเรียนมีชัยพัฒนาก่อตั้งโดยสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน (Population and Community Development Association: PDA) ที่มีแนวคิดที่เห็นว่า ชนบทคือรากฐานของประเทศ เนื่องจากประชากรไทยส่วนใหญ่อยู่ในชนบทประกอบอาชีพหลักคือเกษตรกรรม แต่เป็นเกษตรกรรมแบบอาศัยน้ำฝน ซึ่งทำให้เกิดความไม่แน่นอนและยังยืนต่อรายได้ของประชากรในชนบท ฉะนั้นงานที่สำคัญและท้าทายคือการพัฒนาชนบท จึงได้มีการก่อตั้งสมาคม PDA ขึ้น เพื่อพัฒนาชนบทโดยไม่แสวงหาผลกำไร โดย นายมีชัย วีระไวทยะ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2517 PDA ให้การส่งเสริมโครงการ “ธุรกิจเพื่อสังคม” เป็นที่แรกๆ ของเมืองไทย โดยให้ภาคธุรกิจมีบทบาทส่วนร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชนที่จะช่วยอำนวยความสะดวก ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาชนบท และคาดหวังให้โรงเรียนมีชัยพัฒนาเป็นโรงเรียนทางเลือกที่เป็นโรงเรียนนำร่องในการปฏิวัติการศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบทอย่างยั่งยืนสืบต่อไป

การปลูกฝังค่านิยมเรื่องการประกอบการเพื่อสังคม องค์กรธุรกิจเพื่อสังคมและกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทย

กิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise) ยังเป็นคำที่ใหม่ในสังคมไทย ถึงแม้ว่าตัวกิจการเพื่อสังคมจริงได้เกิดขึ้นมานานหลายทศวรรษแล้วในประเทศไทย นอกจากนี้แล้ว ประชาชน สื่อมวลชน หรือแม้แต่ นักวิชาการ ยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งมีการใช้คำว่ากิจการเพื่อสังคม (SE) สลับกับ

CSR ซึ่งมีนัยยะที่ต่างกันมากในรูปแบบขององค์กรและการปฏิบัติ การปลูกฝังค่านิยมเรื่องกิจการเพื่อสังคมให้เกิดขึ้นได้นั้น จำเป็นต้องทำให้คนในสังคมเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความหมาย และบทบาทของกิจการเพื่อสังคมต่อการพัฒนาประเทศ แล้วจึงจะนำไปสู่การสร้างค่านิยมได้ ดังนั้น มาตรการในการปลูกฝังค่านิยมเรื่องกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทย จึงเป็นการสร้างการรับรู้ และการเรียนรู้ขึ้นในกลุ่มประชาชนคนไทย (สถาบันเซนฟิวชั่นภายใต้มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553)

จากรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการสร้างเสริมองค์กรธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) โดยสถาบันเซนฟิวชั่นภายใต้มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (2553) ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการเผยแพร่ สร้างความรู้ ความเข้าใจและปลูกฝังค่านิยม เรื่องกิจการเพื่อสังคม ดังนี้

1. การพัฒนาเนื้อหาความรู้และสื่อการเรียนรู้ เนื่องจากเรื่องกิจการเพื่อสังคมยังเป็นเรื่องใหม่จึงยังไม่มีองค์ความรู้ที่ถูกพัฒนาขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น การพัฒนาเนื้อหาความรู้เรื่องกิจการเพื่อสังคมที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อนำไปเผยแพร่ต่อไปในสังคมไทย จึงเป็นสิ่งแรกที่ต้องดำเนินการ โดยจำเป็นต้องตั้งหน่วยงาน/องค์กรเพื่อมารับผิดชอบดูแลในการพัฒนาเนื้อหาความรู้ ให้เป็นสื่อการเรียนรู้ ถ่ายทอดแก่คนกลุ่มใหญ่เช่น สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

2. การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ในกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มสำคัญที่จะเป็นพลังในการสร้างสรรค์กิจการเพื่อสังคมต่อไป วิธีการสร้างการรับรู้และเรียนรู้ที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพสูง คือ การนำเรื่องกิจการเพื่อสังคม เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนการสอน ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้เด็กไทยได้มีโอกาสทำความรู้จักกับกิจการเพื่อสังคมตั้งแต่อายุยังน้อย เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจให้กับเยาวชนไทยและเป็นพื้นฐานความคิดในการพัฒนาวิชาชีพและทักษะในการประกอบอาชีพ ต่อไปในอนาคตได้

การจะทำให้หลักสูตรการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างการรับรู้และการเรียนรู้ในเยาวชนไทยได้นั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องใส่ใจกับรายละเอียดและเนื้อหาเพื่อพัฒนามาเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนในแต่ละช่วงอายุ เช่น หลักสูตรกิจการเพื่อสังคมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา อาจเป็นการปูพื้นฐานความเข้าใจถึงความหมาย และบทบาทของกิจการเพื่อสังคมต่อเศรษฐกิจไทย ในขณะที่หลักสูตรในระดับอุดมศึกษา อาจจะเป็นการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้เนื้อหาของแต่ละช่วงการเรียนรู้ สามารถปลูกฝังความคิดและค่านิยมเรื่องกิจการเพื่อสังคมให้กับเยาวชนไทยได้อย่างเหมาะสม

3. การจัดประกวดแผนธุรกิจระดับมหาวิทยาลัย การจัดการประกวดแผนธุรกิจ เป็นวิธีที่จะสร้างความเข้าใจเรื่องกิจการเพื่อสังคมให้กับกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความสนใจในเรื่องนี้ ได้หาความรู้เพิ่มเติม ทำความเข้าใจกับรูปแบบของกิจการเพื่อสังคม รวมทั้งลองนำความรู้ที่ตนได้เรียนมา

ประยุกต์ใช้เพื่อวางแผนก่อตั้งกิจการเพื่อสังคมขึ้นในประเทศไทย โดยนอกจากเป็นการสร้างการรับรู้ และเรียนรู้ให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแล้ว ยังเป็นการสื่อสารกับคนในวงกว้างผ่านเนื้อหาการประกวด และเป็นการบ่มเพาะให้เกิดผู้ประกอบการเพื่อสังคมหน้าใหม่ขึ้นในสังคมไทย

4. การประกาศกิจการเพื่อสังคมต้นแบบและการให้รางวัลประจำปีต่อเนื่องจากการที่ประชาชน ได้รับรู้เรื่องกิจการเพื่อสังคมผ่านสื่อเครื่องมือต่างๆที่ได้กล่าวถึงข้างต้นแล้วนั้น การที่จะทำให้เกิดความเข้าใจและกระตุ้นความสนใจอย่างต่อเนื่องนั้น สังคมไทยควรจะได้เห็นกิจการที่เรียกได้ว่าเป็นต้นแบบของกิจการเพื่อสังคมในเมืองไทย เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนว่ากิจการเพื่อสังคมที่ดีเป็นอย่างไร และที่สำคัญที่สุดคือ สร้างความเปลี่ยนแปลงในทางบวกให้กับสังคมไทยได้อย่างไรบ้าง เพราะต้นแบบที่สามารถสื่อถึงบทบาทของกิจการเพื่อสังคมต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม จะทำให้เกิดการตื่นตัวในกลุ่มผู้สนใจ และปลูกฝังค่านิยมในการทำตามต้นแบบเหล่านั้น เพื่อพัฒนาสังคมไทยอย่างยั่งยืนต่อไป

จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันเริ่มมีองค์กรที่สนใจริเริ่มในการนำแนวคิดกิจการเพื่อสังคมมาดำเนินการเพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้นกว่าเดิม ในด้านการศึกษาเริ่มมีการนำแนวคิดกิจการเพื่อสังคมมาปลูกฝัง สร้างจิตสำนึก และให้การฝึกปฏิบัติแก่เด็กและเยาวชน โรงเรียนบางแห่งเริ่มนำแนวคิดกิจการเพื่อสังคมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ การพัฒนานักเรียน การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในแง่ใดแง่หนึ่ง ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสาร แนวคิดที่เกี่ยวข้องและสรุปการสังเคราะห์การมีบทบาทของโรงเรียนในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การสังเคราะห์บทบาทของโรงเรียนในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

<p>ที่มาของเอกสาร/ผู้อ้างอิง</p> <p>บทบาทของโรงเรียน ในการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม</p>	สถาบันเงินพิวชั่น ฯ (2553)	แผนแม่บทสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม พ.ศ. 2553-2557 (2553)	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างกิจการเพื่อสังคม พ.ศ.2554 (2554)	มีชัย วีระไวทยะ (2554, 2556)	สำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม(2557)	คณะกรรมการศึกษาและจัดทำรายงานเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคมพร้อมร่างกฎหมาย (2558)
1) การพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมในระดับชุมชน	✓	✓		✓		
- มีความสามารถในการค้าขาย ทำธุรกิจในระดับชุมชน	✓	✓		✓		✓
- เป็นการค้าขาย/ทำธุรกิจที่มีความเอื้ออาทร ไม่เบียดเบียน ไม่เอาัดเอาเปรียบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- เป็นการค้าขาย/ทำธุรกิจมีความเป็นธรรม ซื่อสัตย์			✓	✓	✓	✓
2) การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านอาชีพ และการทำงานที่สามารถสร้างรายได้ระหว่างเรียน				✓		
- มีการสร้างงาน สร้างอาชีพ	✓	✓		✓	✓	
- มีรายได้จากการทำงาน				✓		
- มีความรู้ และทักษะในการทำแต่ละอาชีพ				✓		
3) การพัฒนาอาชีพหรือการทำงานที่ไม่ส่งผลเสียต่อสุขภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- ผลิตภัณฑ์/สินค้าที่ผลิตขึ้นไม่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ และผลประโยชน์ของส่วนรวม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- เป็นผลิตภัณฑ์/สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4) โรงเรียนในฐานะหน่วยงานภาครัฐมีการบริหารทรัพยากรจากการสนับสนุนของภาครัฐหรือเอกชน ภาครัฐ และจากผลผลิตที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้		✓	✓	✓	✓	

ที่มาของเอกสาร/ผู้อ้างอิง บทบาทของโรงเรียน ในการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม	สถาบันเขตพื้นที่ฯ (2553)	แผนแม่บทสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม พ.ศ. 2553-2557 (2553)	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างกิจการเพื่อสังคม พ.ศ.2554 (2554)	มติฯ วีระไวทยะ (2554, 2556)	สำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคม(2557)	คณะกรรมการการศึกษาและจัดตั้งทำรายงานเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคมพร้อมร่างกฎหมาย (2558)
5) โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้และศูนย์กลางการพัฒนาของชุมชน				✓		
6) โรงเรียนสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานกิจการเพื่อสังคมในชุมชน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7) มีการสร้างภาคเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน		✓		✓		

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า โรงเรียนในฐานะหน่วยงานของภาครัฐ สามารถมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรมดังจะเห็นตัวอย่างได้จาก โรงเรียนมีชัยพัฒนา ที่มีบทบาทครอบคลุมทั้งการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม โรงเรียนเป็นผู้แสวงหาความร่วมมือกับภาคธุรกิจเอกชน เพื่อเอกชนมาดำเนินการกิจการเพื่อสังคมในชุมชน โรงเรียนอย่างเต็มตัว ไม่ใช่ให้เงินทุนเพียงอย่างเดียว

สรุปได้ว่า โรงเรียนสามารถมีบทบาทต่อการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมได้ คือ

- 1) การพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมในระดับชุมชน
- 2) การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านอาชีพ และการทำงานที่สามารถสร้างรายได้ระหว่างเรียน
- 3) การพัฒนาอาชีพหรือการทำงานที่ไม่ส่งผลเสียต่อสุขภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 4) โรงเรียนในฐานะหน่วยงานภาครัฐมีการบริหารทรัพยากรจากการสนับสนุนของภาคธุรกิจเอกชน ภาครัฐ และจากผลผลิตที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- 5) โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้และศูนย์กลางการพัฒนาของชุมชน
- 6) โรงเรียนสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานกิจการเพื่อสังคมในชุมชน
- 7) มีการสร้างภาคเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน

กล่าวโดยสรุป กิจการเพื่อสังคม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่มีลักษณะสำคัญได้แก่ มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ

สิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อ
 จำหน่ายสร้างรายได้ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและ
 นำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา
 และพัฒนาสังคม มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ และมีการประสาน
 ความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้
 มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พัชรินทร์ จันทาพูน (2555) ศึกษาเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือ
 เพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง
 ประสงค์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กและ (2) พัฒนากลยุทธ์
 การบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กใ ช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานเก็บ
 ข้อมูลเชิงปริมาณจากโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศกลุ่มตัวอย่าง 390 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้คือ
 แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ
 วิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นด้วยเทคนิคPNI_{Modified} และเก็บข้อมูล เชิงคุณภาพจากการ
 สัมภาษณ์โรงเรียนขนาดเล็กดีเด่นจำนวน 4 โรงเรียนเครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ กำหนดกลยุทธ์
 จากตาราง SWOT Matrix ตรวจสอบกลยุทธ์โดยการประเมินและการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและ
 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 คนกลยุทธ์ที่ได้มีการประเมินความถูกต้องความครอบคลุมเนื้อหาความ
 เหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของกลยุทธ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้องไปใช้
 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาโรงเรียน
 ขนาดเล็กโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) โดยด้านการมีส่วน
 ร่วมในการดำเนินงานการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กันการร่วมกันบริหารผลประโยชน์และการ
 ประเมินผลและการปรับปรุงงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือด้านการกำหนด
 วัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{X} = 3.91$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อ
 การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับการควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =$
 3.95) โดยด้านการกำหนดสมาชิกเครือข่ายมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาคือด้านการ
 บริหารทรัพยากรร่วมกัน ($\bar{X} = 3.96$) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหาร
 เครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กโดยภาพรวมมีค่า $PNI_{Modified} = 0.28$ โดย
 ประเด็นที่มีลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุดคือด้านการบริหารทรัพยากรร่วมกัน ($PNI_{Modified} =$
 0.30) รองลงมาคือด้านการกำหนดสมาชิกเครือข่าย ($PNI_{Modified} = 0.29$) 2) กลยุทธ์การบริหาร

เครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก 24 กลยุทธ์รอง 75 วิธีดำเนินการโดยกลยุทธ์หลักประกอบด้วย (1) กลยุทธ์กระตุ้นการก่อตั้งเครือข่ายความร่วมมือ (2) กลยุทธ์พัฒนาการดำเนินงานของเครือข่ายความร่วมมือและ(3) กลยุทธ์การประเมินผลและการปรับปรุงงานของเครือข่ายความร่วมมือ

สุมาลี พงศ์ติยะไพบูลย์ และดาวลอย กาญจนมณีเสถียร (2555) ศึกษาเรื่องการพัฒนาเครือข่ายในท้องถิ่นโดยใช้ทุนในพื้นที่เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดเพชรบุรี เป็นการวิจัยและพัฒนาเครือข่ายในท้องถิ่นโดยใช้ทุนในพื้นที่เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กจังหวัดเพชรบุรี วัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อพัฒนารูปแบบเครือข่ายในท้องถิ่นโดยใช้ทุนในพื้นที่เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน 2. เพื่อศึกษาผลของเครือข่ายในท้องถิ่นเพชรบุรี การพัฒนานวัตกรรมและกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความฉลาดทางอารมณ์ การเห็นคุณค่าด้านอัตลักษณ์ของท้องถิ่นเมืองเพชรบุรี ของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 24 โรงเรียน ครูจำนวน 48 คน และจำนวนนักเรียน 360 คน แผนแบบการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนาประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ 1. การสร้างเครือข่าย 2. ขั้นตอนการทดลองเครือข่าย และ 3. การประยุกต์เครือข่ายเพื่อสร้างกลุ่มเพื่อนครูร่วมเรียนร่วมพัฒนา การเก็บข้อมูลมีทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไคสแควร์ และสถิติทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1. เครือข่ายในท้องถิ่นโดยใช้ทุนในพื้นที่เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ประกอบไปด้วยทุนในพื้นที่ที่สำคัญ 6 ภาค คือ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนขนาดเล็ก 2) สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ 3) วัด 4) อาสาสมัครสาธารณสุข 5) ชุมชนและเครือข่ายผู้ปกครองของนักเรียน และ 6) ครูสุกุลช่างเมืองเพชร (ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น) 2. นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กที่เข้าร่วมโครงการและทำตามกิจกรรมของเครือข่ายอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา 2 ปี นักเรียนมีคุณภาพชีวิตโดยรวมดีขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความฉลาดทางอารมณ์ และการเห็นคุณค่าในอัตลักษณ์ของท้องถิ่นสูงขึ้น และสูงกว่าโรงเรียนในกลุ่มควบคุมในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณา (2558) ศึกษากรอบแนวคิดเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย พบว่า การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมประสบความสำเร็จในต่างประเทศ ตลอดจนสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและ/หรือผู้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ และ

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ในประเทศที่พัฒนาแล้วหลายแห่งได้มีการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมจนประสบผลสำเร็จ จากการมีบทบาทอย่างแข็งขันจากการสนับสนุนและผลักดันของภาครัฐ โดยเฉพาะการพัฒนาหน่วยงานเฉพาะสำหรับดูแลวิสาหกิจเพื่อสังคม การกำหนดกลยุทธ์ระยะยาวของภาครัฐการออกกฎหมายเฉพาะ การพัฒนานวัตกรรม การสร้างองค์กรตัวกลางเพื่อบ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม การจัดกองทุนตลอดจนการสร้างเครือข่ายของวิสาหกิจเพื่อสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกในประเทศไทยพบว่า การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมโดยภาคธุรกิจสามารถส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ขององค์กรที่ดีขึ้น การร่วมมือกันในกิจกรรมเพื่อสังคมขององค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จะเกิดผลกระทบเชิงบวกมากกว่าได้ดีกว่า เนื่องจากสามารถลดความสิ้นเปลืองและความซ้ำซ้อนได้โดยใช้ความต้องการของชุมชนเป็นหลักและต้องทำแบบบูรณาการ นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย ควรมีการพัฒนาแหล่งเงินทุนทั้งตลาดเงินและตลาดทุนของวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยเฉพาะวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ตั้งขึ้นโดยผู้ประกอบการใหม่ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศไทย ทั้งนี้ ภาครัฐควรเป็นผู้ริเริ่มโดยทำกิจกรรมเพื่อสังคมต้นแบบเพื่อให้องค์กรต่างๆ ได้นำไปประยุกต์ใช้ กำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุน เช่น การให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี ตลอดจนการออกกฎหมายเฉพาะเพื่อให้มีการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมในไทยมีการขยายตัวและสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนต่อไป

เอกชัย นิตยาเกษตรวัฒน์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจการเพื่อสังคม: กรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จในต่างประเทศ และการประยุกต์ใช้ในประเทศไทย พบว่า มีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาควิชาการ การบริหารจัดการ ผู้ประกอบการเพื่อสังคม และเสนอร่างแผนแม่บทกิจการเพื่อสังคม นอกจากนี้มีการรวบรวมข้อมูลโดยคณะวิจัยโครงการกิจการเพื่อสังคมนำดีอีกกว่า 50 องค์กร พบว่าประเทศไทยมีกิจการเพื่อสังคมอยู่น้อยมากเมื่อเทียบกับภาคธุรกิจเอกชนที่ทำธุรกิจเพื่อมุ่งหวังกำไรทั่วไป เนื่องจากกิจการเพื่อสังคมในประเทศไทยยังไม่แพร่หลาย ขาดข้อมูลข่าวสารที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินงาน ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการในพื้นที่ และในระดับประชาชนที่มีความต้องการใช้ข้อมูลในลักษณะที่แตกต่างกัน ได้แก่ การใช้ข้อมูลเพื่อกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการจัดสรรทรัพยากร เพื่อการติดตามและประเมินผล การดำเนินงาน และเพื่อการปรับวิธีปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา หรือแม้แต่เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักถึงประโยชน์ของกิจการเพื่อสังคมต่อภาคประชาชน

นอกจากนี้ผลการวิจัยได้สรุปลักษณะของกิจการเพื่อสังคม เพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดความเป็นกิจการเพื่อสังคมหรือความเข้มข้นของการเป็นกิจการเพื่อสังคม ดังนี้ กิจการเพื่อสังคมเป็นธุรกิจที่มีการผลิตและให้บริการ สามารถสร้างรายได้ มีวัตถุประสงค์หลายประการคือ เพื่อช่วยเหลือสังคมหรือคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งให้มีสถานภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองช่องว่างของตลาดที่เอกชนรายอื่นๆ ไม่สนใจทำเนื่องจากไม่มีกำไรเป็นแรงจูงใจ เพื่อก่อให้เกิดการจ้างงานต่อผู้ไม่มีงานทำ

หรือผู้พิการ ก่อให้เกิดการจ้างงานในชุมชน และในระยะยาวเป็นองค์กรที่สามารถพึ่งตนเองได้แม้ไม่มีเงินช่วยเหลือจากองค์กรอื่นๆ มีหลักการบริหารจัดการที่ดี มีพื้นฐานอยู่บนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการสานประโยชน์ของทุกฝ่าย กำไรที่ได้จะถูกจัดสรรหรือถูกนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของชุมชน มีเครือข่าย เป็นองค์กรที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากรัฐหรือองค์กรอื่น กิจกรรมที่ทำให้เกิดการพัฒนาชุมชน/คนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น กิจกรรมทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้นหรือไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม มีนวัตกรรมหรือความรู้เป็นตัวขับเคลื่อนธุรกิจ สินค้าหรือบริการนั้น เป็น fair trade และมีความสามารถในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

อุทัย ปริญาสุทธินันท์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง วิสาหกิจเพื่อสังคม: การต่อยอดวิสาหกิจชุมชนและสวัสดิการชุมชน วัตถุประสงค์เพื่อการจัดการชุมชนทุ่งตำเสา ผลการวิจัย พบว่า วิสาหกิจเพื่อสังคมของชุมชนทุ่งตำเสา ทั้งในรูปแบบสถาบันการเงิน สหกรณ์และกลุ่มอาชีพ ซึ่งมีลักษณะการดำเนินกิจการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมทั้งเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น แม้จะให้ผลดี แต่ก็ยังไม่สามารถสร้างผลลัพธ์ทางสังคมที่โดดเด่นได้ เนื่องจากกิจการส่วนใหญ่มีขนาดเล็กหรือเป็นธุรกิจที่อยู่ในระยะเริ่มต้น ซึ่งยัง ต้องการการสนับสนุน ทั้งเชิงนโยบายและแหล่งเงินทุน เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง อันจักช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและคนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการของ วิสาหกิจเพื่อสังคมของชุมชนทุ่งตำเสา คือ การบริหาร จัดการตามหลักธรรมาภิบาล การวางแผนกลยุทธ์ การตลาด การจัดการโซ่อุปทาน และโลจิสติกส์ของ วิสาหกิจชุมชน และการจัดการความรู้รวมทั้งการสร้าง และบูรณาการเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ตลอดจน การติดตามประเมินผลการบูรณาการเครือข่าย สิ่งเหล่านี้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันได้ระหว่าง วิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีอยู่ในชุมชนและวิสาหกิจเพื่อ สังคมภายนอกชุมชน

Allinson, Braidford, Houston, Robinson, and Stone (2012) ในการศึกษาองค์ประกอบและปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญสำหรับการดำเนินการเพื่อสังคมของประเทศสหราชอาณาจักร เกี่ยวกับอุปสรรคและความล้มเหลวของกิจการเพื่อสังคมและปัจจัยที่จำเป็นและสาเหตุที่ส่งผลต่อการดำเนินการที่กิจการเพื่อสังคมจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและแก้ไข พบว่า สาเหตุสำคัญของความล้มเหลวมาจากกระบวนการดำเนินการ ภายในขององค์กร ที่ขาดความรู้ ความเข้าใจ และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและครบถ้วน การบริหารจัดการกระบวนการดำเนินงานภายในที่มีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญต่อความอยู่รอดของกิจการเพื่อสังคม

Diochon and Anderson (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการเพื่อสังคมที่มีประสิทธิภาพและสามารถส่งผลต่อความสำเร็จของกิจการเพื่อสังคม ซึ่งพบว่าปัจจัยที่มีส่วนต่อความสำเร็จของกิจการเพื่อสังคมคือกิจกรรมสนับสนุนในกระบวนการดำเนินงานภายในขององค์กร โดยถึงแม้ว่ากิจการเพื่อสังคมจะมีกระบวนการดำเนินงานจากกิจกรรมหลักที่มีประสิทธิภาพและ

ครบถ้วนแค่ไหน แต่ถ้าหากขาดกระบวนการดำเนินงานจากกิจกรรมสนับสนุนภายในองค์กร ผลลัพธ์ของกิจการเพื่อสังคมนั้นๆ ก็ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพได้เช่นกัน

Allinson et al. (2012) ได้ศึกษาถึงปัจจัยการสนับสนุนด้านการพัฒนาทรัพยากรบุคคล นับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญกับความอยู่รอดของกิจการเพื่อสังคม ซึ่งรวมถึงช่วยให้กิจการเพื่อสังคมสามารถแข่งขันในตลาดหลักได้ที่จะให้องค์กรสามารถดำเนินงานได้เป็นผลมาจากความสามารถจากบุคลากรภายในองค์กร ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลจึงเปรียบเสมือนกับการพัฒนาองค์การที่สำคัญต่อการพัฒนาต่อการจัดกิจการเพื่อสังคม จะเห็นได้ว่าความรู้ ความชำนาญของบุคลากรในกิจการเพื่อสังคมจึงต้องมีความซับซ้อนและหลากหลายกว่าองค์กรธุรกิจทั่วไป เนื่องจากการจัดกิจการเพื่อสังคม เป็นสิ่งใหม่ที่เป็นการผสมผสานกันระหว่างรูปแบบขององค์กรไม่แสวงหากำไร และองค์กรแสวงหากำไรทั่วไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเนื้อหาการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ระเบียบวิธีวิจัย และ 2) ขั้นตอนการวิจัยที่แสดงให้เห็นกระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระบบ โดยมีรายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละส่วน ดังนี้

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Explanatory Sequential Mixed Method) แบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ในระยะที่ 2 เก็บข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม จากนั้นระยะที่ 3 นำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ สรุปและอภิปรายผลอย่างเป็นระบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 แหล่งข้อมูล ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

3.1.1.1 แหล่งข้อมูล ที่ใช้ในการวิจัยมี 2 แหล่งคือ

1) จากเอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น หนังสือ บทความ รายงานการวิจัย ข่าวสารเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา แนวคิดเกี่ยวกับระบบบริหาร การบริหารโรงเรียน และแนวคิดเกี่ยวกับกิจการเพื่อสังคม

2) จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา บริหารการศึกษา ระบบบริหาร กิจการเพื่อสังคม การวัดและประเมินผล และระเบียบวิธีวิจัย

3.1.1.2 ประชากร คือหน่วยที่ต้องการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาและขยายโอกาสขนาดเล็ก ที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 15,231 โรงเรียน โดยสืบค้นข้อมูลสารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ.

3.1.1.3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาและขยายโอกาสขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 375 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรทั้งหมด ซึ่ง

แบ่งตามภูมิภาค 4 ภูมิภาค คำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนตามจำนวนโรงเรียนของแต่ละภูมิภาค จากนั้นเมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละภูมิภาคทำการเลือกจากตารางรายชื่อของโรงเรียนขนาดเล็กที่แบ่งเป็นภูมิภาค แล้วสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากชื่อโรงเรียนตามจำนวนที่ต้องการตามแต่ละภูมิภาค

3.1.1.4 ผู้ให้ข้อมูล มี 2 กลุ่ม ดังนี้

- 1) ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกรอบแนวคิดและร่างระบบบริหารโรงเรียน
- 2) ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือครูผู้ได้รับการแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน และครูโรงเรียนละ 1 คน

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 4 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม 2) แบบประเมินความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม 3) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1.2.1 แบบประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคมเป็นแบบตรวจสอบรายการเพื่อประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการวิจัย กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้อง 3 ระดับคือ เหมาะสม ไม่แน่ใจ และไม่เหมาะสม มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินกรอบแนวคิดการวิจัย

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการวิจัย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิต่อกรอบแนวคิดการวิจัยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3.1.2.2 แบบประเมินความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม เพื่อการตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือวิจัย มีข้อความถาม 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือในการวิจัยของวิทยานิพนธ์ โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้อง 3 ระดับคือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นข้อความปลายเปิด

3.1.2.3 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเพื่อสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตามกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคมมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3.1.2.4 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบ

3.1.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1.3.1 สถิติที่ใช้ในการวิจัยสำหรับแบบประเมินกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและแนวคิดกิจการเพื่อสังคม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่และสรุปประเด็นข้อคิดเห็น

3.1.3.2 สถิติที่ใช้ในการวิจัยสำหรับแบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) ตามวิธีของโรวินลีสส์ และแฮมเบิลตัน (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3.1.3.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัยสำหรับแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่และร้อยละ

2) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.1.3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน

และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยใช้การคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Need Index (PNI_{Modified})

3.1.3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัยสำหรับแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการสรุปประเด็นข้อคิดเห็น

3.2 ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้ออกแบบการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

- 1) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม
 - 2) ร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1
 - 3) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1
 - 4) ร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2
 - 5) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2
 - 6) นำเสนอระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม
- รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

3.2.1 ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม

3.2.1.1 แหล่งข้อมูล

โดยการศึกษาแนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเริ่มต้นจากการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา 5 ส่วน ได้แก่

- 1) ระบบบริหารโรงเรียน
- 2) การพัฒนาระบบ

3) การบริหารงานวิชาการ

4) กิจการเพื่อสังคม

5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว มา กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย และประเมินความเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย และนำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงเป็นกรอบ แนวคิดการวิจัยและใช้เป็นโครงสร้างในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นต่อไป

3.2.1.2 ผู้ให้ข้อมูล

ในขั้นตอนนี้ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญด้านการ บริหารสถานศึกษา บริหารการศึกษา ระบบบริหาร กิจการเพื่อสังคม การวัดและประเมินผล และ ระเบียบวิธีวิจัย เป็นผู้ประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดเป็นรายบุคคล จำนวน 5 คน

3.2.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมี ขั้นตอนการสร้างแบบประเมิน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับ ระบบบริหารโรงเรียน การบริหารงานวิชาการโรงเรียน และกิจการเพื่อสังคม เพื่อกำหนดเป็นกรอบ แนวคิดการวิจัย

2) กำหนดกรอบแนวคิดเป็น 2 ประเด็น คือ ระบบบริหารโรงเรียน และกิจการเพื่อ สังคม โดยแต่ละประเด็นหลักกำหนดองค์ประกอบย่อย กำหนดคำนิยามศัพท์

3) จัดทำร่างแบบประเมินความเหมาะสมเกี่ยวกับกรอบแนวคิดการวิจัย มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบประเมินกรอบแนวคิดการวิจัย

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการวิจัยระบบบริหารโรงเรียน และกิจการเพื่อสังคม แบบตรวจสอบรายการ มีเกณฑ์การพิจารณาความสอดคล้อง 3 ระดับคือ เหมาะสม ไม่แน่ใจ และไม่เหมาะสม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญต่อกรอบแนวคิด การวิจัย เป็นแบบสอบถามปลายเปิด1) แบบประเมินกรอบแนวคิดในการวิจัย เป็นแบบประเมินที่ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประเมินความเหมาะสมของตัวแปรแต่ละตัวและการกำหนดนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินกรอบ แนวคิดในการวิจัย จำนวน 5 คน ดังตารางที่ 4 โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในแบบสอบถามโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตารางที่ 4 จำนวนและความเชี่ยวชาญของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินกรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน		
	กิจการเพื่อสังคม	บริหารการศึกษา	การวิจัย
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	✓	✓	✓
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	-	✓	✓
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	✓	-	✓
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	-	✓	✓
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	✓	✓	✓

4) ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน ตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษา โดยการนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

5) แก้ไขปรับปรุงแบบประเมินเพื่อนำไปเก็บข้อมูลจริง

3.2.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ และสรุปเนื้อหา จัดหมวดหมู่เนื้อหา

3.2.2 ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือ การวิเคราะห์ข้อมูล ตามรายละเอียดดังนี้

3.2.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยขั้นตอนการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมได้กำหนดให้ประชากรในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก 15,231 โรงเรียน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 375 โรงเรียน

3.2.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้มาทั้งหมด 375 โรงเรียน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายในการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด ซึ่งแบ่งตามภูมิภาคจำนวน 4 ภูมิภาค คำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนตามจำนวนโรงเรียนของแต่ละภูมิภาค จากนั้นเมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละภูมิภาคทำการ

เลือกจากตารางรายชื่อของโรงเรียนขนาดเล็กที่แบ่งเป็นภูมิภาค แล้วสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากชื่อโรงเรียนตามจำนวนที่ต้องการในแต่ละภูมิภาค

ตารางที่ 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวนประชากร (โรงเรียน)	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)
ภาคกลาง	2,783	69
ภาคเหนือ	3,579	88
ภาคใต้	1,848	45
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7,021	173
รวม	15,231	375

3.2.2.3 ผู้ให้ข้อมูล ประกอบไปด้วย

1) ผู้บริหารโรงเรียนได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือครูที่ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน

2) ครู คือครูผู้สอน อาจเป็นครูประจำชั้นด้วยหรือไม่ก็ได้

การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล สำหรับผู้บริหารและครูผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนโรงเรียนละ 2 คน โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 750 คน

3.2.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีการเลือกใช้เครื่องมือวิจัยแบบต่างๆ มีจุดประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความลึกซึ้งและตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด โดยเครื่องมือวิจัยที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ที่สร้างขึ้นจากการองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมประกอบด้วยเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ ประกอบด้วย สถานภาพ เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด อายุ ระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงเรียนแห่งนี้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยมีการกำหนดเกณฑ์การตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพปัจจุบัน”

ระดับคะแนน 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับ มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับ มาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับ ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับ น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันที่ตรงกับความเป็นจริงในระดับ น้อยที่สุด

ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพที่พึงประสงค์”

ระดับคะแนน 5 หมายถึง สภาพที่ควรจะเป็นในระดับ มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง สภาพที่ควรจะเป็นในระดับ มาก

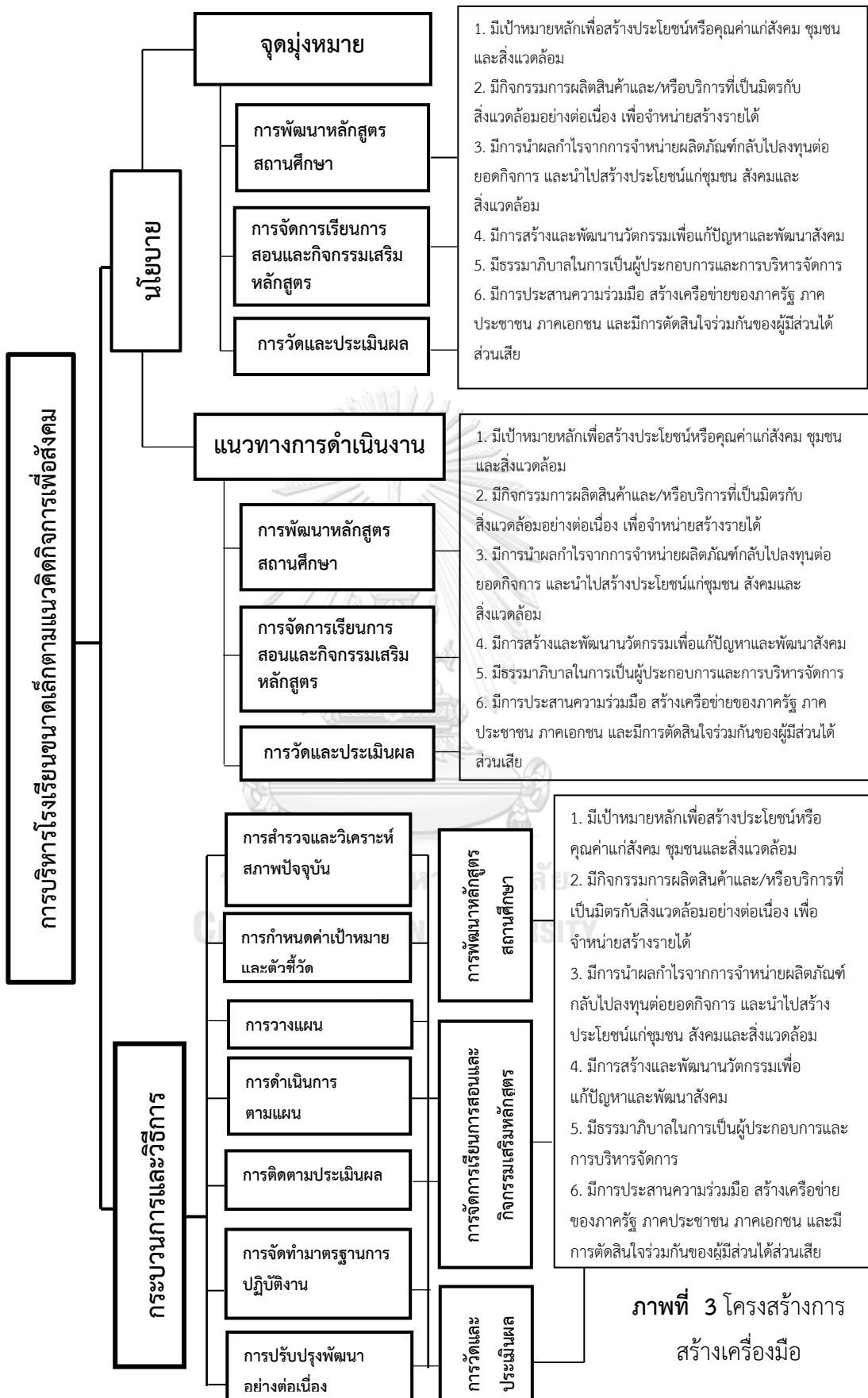
ระดับคะแนน 3 หมายถึง สภาพที่ควรจะเป็นในระดับ ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง สภาพที่ควรจะเป็นในระดับ น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง สภาพที่ควรจะเป็นในระดับ น้อยที่สุด

โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1) กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามโดยออกแบบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นสร้างเครื่องมือโดยตั้งประเด็นคำถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ยกเว้นข้อความตามกรอบแนวคิดและกำหนดโครงสร้างของการสร้างเครื่องมือการวิจัยในขั้นตอนนี้ ดังแผนภาพที่ 3

2) ตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถามโดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินเครื่องมือวิจัย จำนวน 5 คน โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและความเชี่ยวชาญของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความตรงของแบบสอบถาม

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความเชี่ยวชาญ			เกณฑ์การพิจารณา		
	ด้านการบริหารการศึกษา	ด้านการวิจัย	ด้านกิจการเพื่อสังคม	ผู้มีประสบการณ์การบริหารโรงเรียน	ผู้ทำงานด้านการวิจัย	ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจการเพื่อสังคม
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	/	/		/	/	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	/	/		/	/	
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3		/	/		/	/
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4	/		/	/	/	/
ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5	/	/		/	/	

2) ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) โดยใช้สูตรของโรวีเนลลีและแฮมเบลตัน (อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

คัดเลือกข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสม และ มีความเที่ยงตรงทางเนื้อหาที่ใช้ได้ คือ ค่าดัชนี IOC รายข้อต้องมีค่ามากกว่า 0.50 (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) ดังนั้นจึงคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

3) ตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการทดลองใช้ (Tryout) จากโรงเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียง/คล้ายคลึง จำนวน 5 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลจำนวนโรงเรียนละ 6 คน ซึ่งผลการตรวจสอบความเที่ยงปรากฏว่าค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม มีค่าความเที่ยง

เท่ากับ . 93 ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงพบว่า แบบสอบถามมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

3.2.2.5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อ
แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียน
ขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน โดยวิเคราะห์ภาพรวมและวิเคราะห์รายข้อ โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.50-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง/มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.50-4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง/มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.50-3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง/มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.50-2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง/มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติจริง/มีสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ผลลัพธ์ที่ได้คือ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

3.2.3 ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

3.2.3.1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิด
กิจการเพื่อสังคม

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม

2) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้สถิติ คือ ค่าดัชนี Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$)

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ด้วยการนำค่าดัชนี
($PNI_{Modified}$) โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

(1) การประเมินความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียน
ขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพ
ที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้วยการใช้เทคนิคหรือ
การคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Need Index ($PNI_{Modified}$) เพื่อระบุความต้องการจำเป็น
จากสูตร $PNI_{Modified}$ ดังนี้

$$PNI_{Modified} = (I - D) / D$$

I = สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

D = สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

(2) จัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของกลุ่มที่มีค่าดัชนี

$PNI_{Modified}$ สูงกว่าหรือเท่ากับค่า $PNI_{Modified}$ เฉลี่ยของแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย โดยแปลผลว่าลำดับต้นๆ ที่เป็นจุดอ่อน มีความสำคัญตามความต้องการจำเป็นสูง

(3) จัดลำดับความสำคัญและความต้องการจำเป็นของกลุ่มที่มีค่าดัชนี

$PNI_{Modified}$ ต่ำกว่าค่า $PNI_{Modified}$ เฉลี่ยของแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย โดยแปลผลว่าลำดับต้นๆ ที่เป็นจุดแข็ง มีความสำคัญตามความต้องการจำเป็นต่ำ

(4) กำหนดเกณฑ์การพิจารณาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยใช้การอิงเกณฑ์และแปลผลตามเกณฑ์ ดังนี้

- กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ สูงกว่า หรือเท่ากับค่า $PNI_{Modified}$ เฉลี่ยของแต่ละด้าน หมายถึง ประเด็นที่ควรพัฒนาเป็นระบบ

- กลุ่มที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ ต่ำกว่า หรือเท่ากับค่า $PNI_{Modified}$ เฉลี่ยของแต่ละด้าน หมายถึง ประเด็นสนับสนุนการพัฒนาระบบ

ผลลัพธ์ที่ได้คือ ประเด็นหลักที่นำไปพัฒนาเป็นระบบ และประเด็นสนับสนุนการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

3.3.3.2 ร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1

การจัดทำร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยดำเนินการดังนี้

1) กำหนดระบบจากกรอบการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม จากการวิเคราะห์ ประเมิน จัดกลุ่มค่าความต้องการจำเป็น

2) ระบบบริหารโรงเรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมกำหนดจากกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียน งานบริหารโรงเรียนและแนวคิดกิจการเพื่อสังคมประกอบด้วยชื่อระบบ แผนภาพแสดงระบบ วัตถุประสงค์ องค์กรประกอบ วิธีดำเนินการ

3) ผลลัพธ์ที่ได้คือ ร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1

3.3.3.3 ตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1

1) การตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล

(1) ผู้ให้ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการด้านการบริหารโรงเรียน ด้านกิจการเพื่อสังคม ผู้เชี่ยวชาญเรื่องการพัฒนา ระบบ สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา

(2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม เป็นรายบุคคล

(3) การสร้างเครื่องมือ การสร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ใน ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ของการนำไปใช้ มีดังนี้

- กำหนดประเด็นหลักในการสร้างแบบประเมิน

- จัดทำร่างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง)

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า มี 5 ระดับ (Rating Scale) มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบ

ทั้งนี้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่าใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

ความเหมาะสม

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก และมีความจำเป็นเร่งด่วนในการนำไปปฏิบัติ

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมค่อนข้างมาก ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสำเร็จ

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง ปฏิบัติได้ก็ดีปฏิบัติไม่ได้ก็ไม่เกิดความเสียหาย

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อย สามารถนำไปปฏิบัติได้ตามสถานการณ์

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย อาจไม่คุ้มค่าในการนำไปปฏิบัติ

ความเป็นไปได้

ระดับ 5 หมายถึง แนวปฏิบัติชัดเจนมาก สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจนประสบความสำเร็จ

ระดับ 4 หมายถึง แนวปฏิบัติมีความชัดเจน มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจนประสบ

ความสำเร็จ

ระดับ 3 หมายถึง แนวปฏิบัติชัดเจนพอสมควรมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจน

ประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง แนวปฏิบัติชัดเจนพอสมควรแต่มีความยากลำบากในการนำไปปฏิบัติ

ระดับ 1 หมายถึง แนวปฏิบัติไม่ชัดเจน เมื่อนำไปปฏิบัติอาจไม่ประสบความสำเร็จ

- ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมิน โดยขอความคิดเห็นจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะและนำไปเก็บรวบรวม
ข้อมูล

(4) วิเคราะห์ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยใช้
ค่าความถี่ ร้อยละ และตารางสรุปข้อเสนอแนะ

3.3.3.4 ร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2

การจัดทำร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมฉบับที่ 2
โดยดำเนินการดังนี้

- 1) วิเคราะห์ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
- 2) ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
- 3) ผลลัพธ์ที่ได้คือ ร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ฉบับที่ 2

3.3.3.5 การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียน
ขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยการสนทนากลุ่ม

1) ผู้ให้ข้อมูลและขั้นตอนประชุมกลุ่ม (Focus Group)

(1) เชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) จำนวน 11
คน มาร่วมประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในการจัดการศึกษา การบริหารการศึกษา การบริหาร
สถานศึกษา กิจการเพื่อสังคม การศึกษาเพื่อการมีงานทำ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การจัดระบบ
ทางการศึกษา

(2) นำเสนอร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อ
สังคม

(3) เปิดเวทีประชาพิจารณ์เพื่อประชุมกลุ่ม อภิปราย แลกเปลี่ยนความ
คิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะในเชิงลึกอย่างละเอียด ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการ
นำระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมไปใช้

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยแบบบันทึกบทสนทนากลุ่ม วิเคราะห์และ
ตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษาและความตรงของข้อความตามวัตถุประสงค์ โดยการนำเสนอ
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และผู้ทรงคุณวุฒิ

3) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยจัดทำเป็นตารางสรุปข้อพิจารณา ข้อเสนอแนะ และ
เหตุผลประกอบจากการประเมินความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิจากการประชุมสนทนากลุ่ม

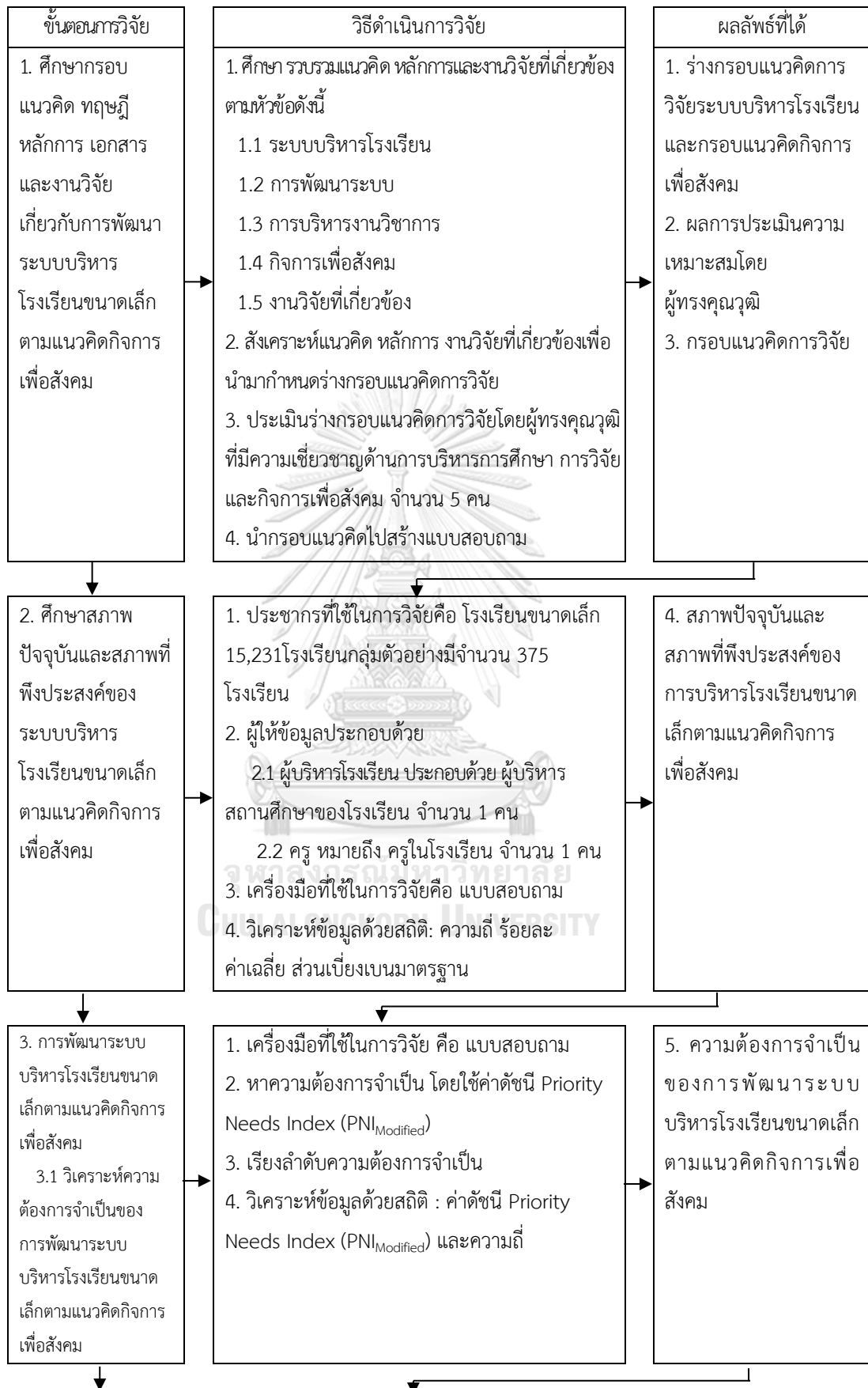
4) ผลลัพธ์ที่ได้คือ ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นพร้อมเหตุผลประกอบ เพื่อนำไปปรับปรุงระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

3.3.3.6 นำเสนอระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

1) ปรับปรุงร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และพัฒนาเป็นระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับสมบูรณ์

2) นำเสนอระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีขั้นตอนการวิจัยแสดงดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แสดงขั้นตอนการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Explanatory Sequential Mixed Method) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม จากนั้นนำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ สรุปและอภิปรายผล ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15,231 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครู เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

- 4.1.1 ร่างกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม
- 4.1.2 ความเหมาะสมของร่างกรอบแนวคิดการวิจัย
- 4.1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

4.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

- 4.2.1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล
- 4.2.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

4.3 การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

- 4.3.1 ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม
- 4.3.2 (ร่าง)ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมฉบับที่ 1
- 4.3.3 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล
- 4.3.4 ปรับปรุงร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเป็นฉบับที่ 2

4.3.5 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมฉบับที่ 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการประชุมสนทนากลุ่ม

4.3.6 ปรับปรุงร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเป็นฉบับสมบูรณ์

4.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4.1.1 ร่างกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม

จากการศึกษาเอกสารแนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหารโรงเรียนประกอบด้วย การศึกษาคำนิยาม ประเภทและองค์ประกอบของระบบ แนวคิดเกี่ยวกับระบบทางการศึกษา การพัฒนาระบบ การบริหารงานวิชาการโรงเรียน แล้วนำมาประมวลความคิดรวบยอด จัดกลุ่มประเด็นหลัก ประเด็นย่อยแล้วสรุปสร้างเป็นแบบจำลองกรอบแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย นอกจากนี้ ได้ศึกษาแนวคิด หลักการของกิจการเพื่อสังคมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของทั้งในและต่างประเทศจากนั้นสังเคราะห์เป็นลักษณะสำคัญของแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยร่วมกับแนวคิดระบบบริหารโรงเรียน

โดยสรุปร่างกรอบแนวคิดการวิจัยระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก มีองค์ประกอบ 2 แนวคิด คือ แนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยระบบบริหารโรงเรียนประกอบด้วย 2 ประเด็นหลักคือ ระบบบริหารและงานบริหารโรงเรียน ซึ่งระบบบริหารประกอบด้วยนโยบาย (Policy) และกระบวนการและวิธีการ (Process and Procedure) ซึ่งนโยบายประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย (Ends) และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Means) ที่กำหนดไว้ ส่วนกระบวนการและวิธีการประกอบด้วย 1) การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน 2) การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 3) การวางแผนดำเนินการ 4) การดำเนินงานตามแผน 5) การติดตามประเมินผล 6) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 7) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของงานบริหารโรงเรียนใช้การบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิดในการวิจัยประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล จากนั้นดำเนินการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

4.1.2 ความเหมาะสมของร่างกรอบแนวคิดการในการวิจัย

4.1.2.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียน

จากการพิจารณาความเหมาะสมของแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียน

ตัวแปรในกรอบแนวคิดงานวิจัย	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (n=5)		
	เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่เหมาะสม
1.ระบบบริหาร มี 2 องค์ประกอบคือ			
1.1.นโยบาย (Policy)			
1.1.1 จุดมุ่งหมายของนโยบาย (Ends)	5	0	0
1.1.2 แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Means)	5	0	0
1.2. กระบวนการและวิธีการ (Process and Procedure)	5	0	0
1.2.1 การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน	5	0	0
1.2.2 การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	4	1	0
1.2.3 การวางแผน	5	0	0
1.2.4 การดำเนินการตามแผน	5	0	0
1.2.5 การติดตามประเมินผล	4	1	0
1.2.6 การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน	4	1	0
1.2.7 การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4	1	0
2. งานบริหารโรงเรียน	4	1	0
2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	5	0	0
2.2 การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร	5	0	0
2.3 การวัดและประเมินผล	5	0	0

จากตารางที่ 7 กรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลักคือระบบบริหารและงานบริหารโรงเรียน โดยระบบบริหารประกอบด้วยนโยบาย และกระบวนการและวิธีการเป็นองค์ประกอบหลักและมีองค์ประกอบย่อยของนโยบายคือ จุดมุ่งหมายของนโยบายและ

แนวทางการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย องค์ประกอบย่อยของกระบวนการและวิธีการของระบบบริหารได้แก่ การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย การวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตามประเมินผล การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ ส่วนงานบริหารโรงเรียนประกอบด้วยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล ความเหมาะสมของกรอบแนวคิดทุกประเด็นในภาพรวมเห็นว่ามีเหมาะสมและเป็นไปได้ในทุกประเด็น

4.1.2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

จากการพิจารณาความเหมาะสมของแนวคิดกิจการเพื่อสังคม เพื่อเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

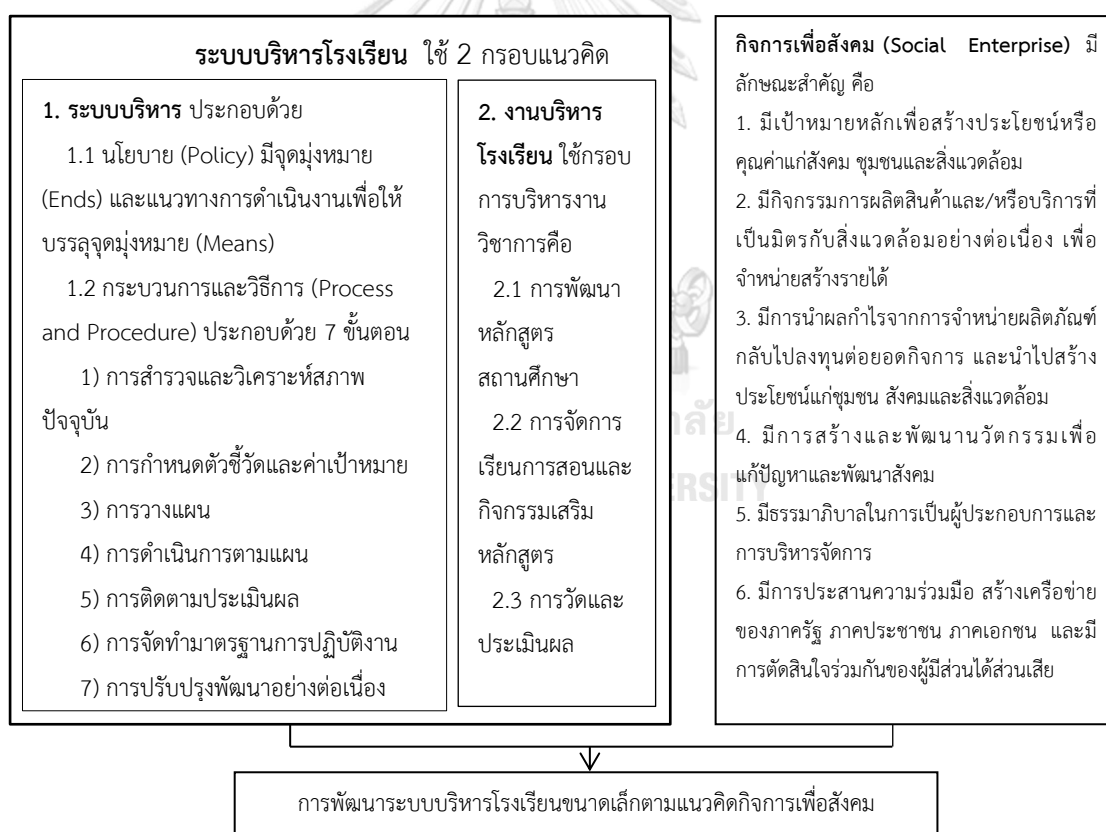
ลักษณะของกิจการเพื่อสังคม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (n=5)		
	เหมาะสม	ไม่แน่ใจ	ไม่เหมาะสม
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	5	0	0
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	4	1	0
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	4	1	0
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	4	1	0
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	5	0	0
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5	0	0

จากตารางที่ 8 พบว่า กรอบแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีลักษณะสำคัญคือ มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ

บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในทุกข้อ

4.1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารแนวคิดที่เกี่ยวข้อง สร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยและประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มี 2 แนวคิดในการวิจัยคือ ระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม โดยมีองค์ประกอบตามแผนภาพแสดงกรอบแนวคิดการวิจัยคือ

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

จากภาพที่ 5 กรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลักคือ ระบบบริหารและงานบริหารโรงเรียน โดยระบบบริหารประกอบด้วยนโยบาย และกระบวนการและวิธีการเป็นองค์ประกอบหลักและมืองค์ประกอบย่อยของนโยบายคือ จุดมุ่งหมายและแนวทางการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย องค์ประกอบย่อยของกระบวนการและวิธีการของระบบบริหารได้แก่ การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย การวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตามประเมินผล การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ ส่วนงานบริหารโรงเรียนประกอบด้วยการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล

ในส่วนของกรอบแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีลักษณะสำคัญคือ มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วน

จากกรอบแนวคิดการวิจัยดังภาพที่ 5 ได้นำไปสร้างเครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถามเพื่อใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ หาค่าความต้องการจำเป็น และพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมในขั้นตอนต่อไป

4.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครู นำเสนอข้อมูลจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างและแบบสอบถามที่ตอบกลับในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและจำแนกรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของโรงเรียนและผู้ให้ข้อมูลที่ส่งแบบสอบถามกลับคืน

ภูมิภาค	จำนวนโรงเรียน (โรงเรียน)	จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	จำนวนแบบสอบถามที่ตอบกลับ			
				ผอ. (คน)	ครู (คน)	รวม (คน)	ร้อยละ
ภาคกลาง	2,783	69	138	49	48	97	15.65
ภาคเหนือ	3,579	88	176	71	70	141	22.74
ภาคใต้	1,848	45	90	39	38	77	12.42
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7,021	173	346	155	150	305	49.19
รวม	15,231	375	750	314	306	620	100
ร้อยละของการตอบกลับ				50.65	49.35		

จากตารางที่ 9 พบว่า จำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนรัฐบาลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนที่ต้องการ 375 แห่ง ได้รับการตอบกลับแบบสอบถามจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครู รวมจำนวนแบบสอบถาม 620 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.67 เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่า ผู้อำนวยการตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 314 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 50.65 ครูตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 49.35 เมื่อจำแนกตามภูมิภาคแล้วพบว่า ภาคกลางตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 97 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 15.65 ภาคเหนือตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 141 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 22.74 ภาคใต้ตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 77 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 12.42 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 305 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 49.19

4.2.1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 375 โรงเรียน โดยได้รับกลับคืนมาจากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 314 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 50.65 และได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครู จำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 49.35 และจำแนกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนและครู ตามอายุ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษาสูงสุดและประเภทโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยมีรายละเอียดดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

จำนวนและร้อยละ ของผู้ให้ข้อมูลเมื่อจำแนกตาม สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล		ผู้อำนวยการ โรงเรียน (n=314)		ครู (n=306)		รวม (n=620)	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	204	64.97	78	25.49	282	45.48
	หญิง	110	35.03	228	74.51	338	54.52
	รวม	314	100	306	100	620	100
อายุ	น้อยกว่า 30 ปี	0	0	28	9.15	28	4.52
	30 – 40 ปี	26	8.28	74	24.18	100	16.13
	41 – 50 ปี	92	29.30	74	24.18	166	26.77
	51 – 60 ปี	196	62.42	130	42.48	326	52.58
	รวม	314	100	306	100.00	620	100.00
ระยะเวลา ในการดำรง ตำแหน่ง ปัจจุบัน	น้อยกว่า 5 ปี	90	28.66	38	12.42	128	20.65
	5 – 10 ปี	70	22.29	60	19.61	130	20.97
	11 - 15 ปี	48	15.29	38	12.42	86	13.87
	มากกว่า 15 ปี	106	33.76	170	55.56	276	44.52
	รวม	314	100	306	100.00	620	100.00
ระยะเวลา ปฏิบัติงาน ใน สถานศึกษา ปัจจุบัน	น้อยกว่า 5 ปี	156	49.68	104	33.99	260	41.94
	5 – 10 ปี	82	26.11	62	20.26	144	23.23
	11 - 15 ปี	14	4.46	30	9.80	44	7.10
	มากกว่า 15 ปี	62	19.75	110	35.95	172	27.74
	รวม	314	100	306	100.00	620	100
ระดับ การศึกษา สูงสุด	ปริญญาตรี	50	15.92	182	59.48	232	37.42
	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	6	1.91	4	1.31	10	1.61
	ปริญญาโท	240	76.43	114	37.25	354	57.10
	ปริญญาเอก	18	5.73	6	1.96	24	3.87
	รวม	314	100	306	100.00	620	100.00
ประเภท โรงเรียน	ประถมศึกษา	282	89.81	270	88.24	552	89.03
	ขยายโอกาส	32	10.19	36	11.76	68	10.97
	รวม	314	100	306	100.00	620	100.00
รวม		314	50.65	306	49.35	620	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนทั้งหมด 620 คน เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 50.65 ครูจำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 49.35 โดยภาพรวมของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดเป็นเพศชายจำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 45.48 เป็นเพศหญิงจำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 54.52 มีอายุ 51-60 ปีมากที่สุด จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 52.58 รองลงมาคือ 41-50 ปี 30-40 ปีและน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.77, 16.13 และ 4.52 ตามลำดับ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน มากกว่า 15 ปี มีมากที่สุด จำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 44.52 รองลงมาคือ 5-10 ปี น้อยกว่า 5 ปี และ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.97, 20.65 และ 13.87 ตามลำดับ มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโทมากที่สุดจำนวน 354 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 รองลงมาคือ ปริญญาตรี ปริญญาเอก และประกาศนียบัตรบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 37.42, 3.87 และ 1.61 ตามลำดับ จำแนกตามประเภทโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 552 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 89.03 และ โรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 68 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.97

และจากการวิเคราะห์แยกเป็นสองกลุ่มของผู้ให้ข้อมูลคือผู้อำนวยการโรงเรียนและครู มีรายละเอียดดังนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 64.97 เพศหญิงจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35.03 อายุส่วนใหญ่อยู่ช่วง 51-60 ปี จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 62.42 รองลงมาคือ อายุช่วง 41-50 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 29.30 มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาจนถึงปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในช่วงมากกว่า 15 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 33.76 รองลงมาคือ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 28.66 มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในช่วงน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 49.68 รองลงมาคือ 5-10 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 26.11 มีระดับการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่ในระดับปริญญาโทจำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 76.43 รองลงมาคือระดับปริญญาตรีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 15.92 และส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 89.81 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.19

ในส่วนของครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 74.51 เพศชายจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 25.49 อายุส่วนใหญ่อยู่ช่วง 51-60 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 42.48 รองลงมาคือ อายุช่วง 30-40 ปี และ 41-50 ปี จำนวน 74 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 24.18 มีระยะเวลาในการเป็นครูจนถึงปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 16 ปีขึ้นไป จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ 6-10 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 19.61 มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาปัจจุบันส่วนใหญ่อยู่ในช่วงมากกว่า 15 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35.95 รองลงมาคือ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 33.99 มีระดับการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่

ในระดับปริญญาตรีจำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 59.48 รองลงมาคือระดับปริญญาโทจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 37.25 และส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 88.24 ปฏิบัติงานในโรงเรียนขยายโอกาสจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76

4.2.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยนำเสนอการวิเคราะห์ในระดับภาพรวม และการวิเคราะห์รายด้านของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 11 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของนโยบายการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

นโยบายการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	ลำดับ
1.การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	3.00	1.20	ปานกลาง	2	4.12	0.91	มาก	2
2.การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.99	1.19	ปานกลาง	3	4.13	1.51	มาก	1
3.การวัดและประเมินผล	3.02	1.15	ปานกลาง	1	4.11	0.92	มาก	3
เฉลี่ย	3.00	1.18	ปานกลาง		4.12	1.11	มาก	

ตารางที่ 11 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านนโยบายการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, S.D= 1.18) เมื่อพิจารณารายด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, S.D= 1.15) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, S.D= 1.20) และการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$, S.D= 1.19)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านนโยบายการบริหารงานโรงเรียนเฉพาะงานวิชาการโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$,

S.D= 1.11) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.13$, S.D= 1.51) รองลงมาคือการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, SD= 0.91 และ $\bar{X} = 4.11$, SD=0.92) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการและวิธีการบริหารวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการ บริหารงานวิชาการ โรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	2.99	1.14	ปานกลาง	2	4.11	0.93	มาก	2
2. การจัดการเรียนการ สอนและกิจกรรมเสริม หลักสูตร	3.00	1.13	ปานกลาง	1	4.12	0.92	มาก	1
3. การวัดและประเมินผล	2.99	1.14	ปานกลาง	2	4.10	0.93	มาก	3
รวม	2.99	1.14	ปานกลาง		4.11	0.93	มาก	

ตารางที่ 12 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านกระบวนการและวิธีการในการบริหารงานโรงเรียนเฉพาะงานวิชาการโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$, S.D= 1.14) เมื่อพิจารณารายด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, S.D= 1.13) รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$, S.D= 1.14)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านกระบวนการและวิธีการในการบริหารงานโรงเรียนเฉพาะงานวิชาการโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D= 0.93) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.12$, S.D= 0.93) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, SD= 0.92) และการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, SD= 0.92) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจกรรมเพื่อสังคม

นโยบายการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาโดยกำหนด จุดมุ่งหมายตามแนวคิด กิจกรรมเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.42	1.09	ปานกลาง	1	4.36	0.75	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้า และ/หรือบริการที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.64	1.15	ปานกลาง	5	4.04	0.92	มาก	4
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไป ลงทุนต่อยอดกิจการและ นำไปสร้างประโยชน์แก่ ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.43	1.11	ปานกลาง	6	4.00	0.96	มาก	5
4. มีการสร้างและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาสังคม	2.74	1.04	ปานกลาง	4	4.04	0.89	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการ บริหารจัดการ	3.24	1.14	ปานกลาง	3	4.22	0.89	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.32	1.19	ปานกลาง	2	4.29	0.85	มาก	2
รวม	2.97	1.12	ปานกลาง		4.16	0.88	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามองค์ประกอบด้านนโยบาย จุดมุ่งหมายและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 2.97$, $S.D=1.12$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.42$, $S.D = 1.09$) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.32$, $S.D = 1.19$) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.24$, $S.D= 1.14$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 2.74$, $S.D= 1.04$) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 2.64$, $S.D = 1.15$) และมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 2.43$, $S.D = 1.11$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามองค์ประกอบด้านนโยบาย จุดมุ่งหมายและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.16$, $S.D=0.88$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.36$, $S.D= 0.75$) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 4.29$, $S.D= 0.85$) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 4.22$, $S.D= 0.89$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 4.04$, $S.D= 0.89$)) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 4.04$, $S.D = 0.92$) และมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 4.00$, $S.D = 0.96$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบาย
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

นโยบายการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาโดยกำหนดแนว ทางการดำเนินงานตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.38	1.05	ปานกลาง	1	4.25	0.82	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้า และ/หรือบริการที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.72	1.10	ปานกลาง	5	4.02	0.94	มาก	4
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไป ลงทุนต่อยอดกิจการและ นำไปสร้างประโยชน์แก่ ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.56	1.09	ปานกลาง	6	3.93	0.97	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาสังคม	2.76	1.07	ปานกลาง	4	3.99	0.95	มาก	5
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการ บริหารจัดการ	3.19	1.17	ปานกลาง	3	4.14	0.91	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.27	1.17	ปานกลาง	2	4.22	0.92	มาก	2
รวม	2.98	1.11	ปานกลาง		4.09	0.92	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านนโยบาย แนวทางการดำเนินงานและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 2.98$, $S.D=1.11$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.38$, $S.D = 1.05$) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.27$, $S.D= 1.17$) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.19$, $S.D= 1.17$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 2.76$, $S.D= 1.07$) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 2.72$, $S.D = 1.10$) และมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 2.56$, $S.D = 1.09$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านนโยบาย จุดมุ่งหมายและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.09$, $S.D=0.92$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.25$, $S.D= 0.82$) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 4.29$, $S.D= 0.85$) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 4.14$, $S.D= 0.91$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.99$, $S.D= 0.95$) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 4.02$, $S.D = 0.94$) และมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= 3.93$, $S.D = 0.97$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

นโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	3.28	1.11	ปานกลาง	1	4.25	0.89	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.71	1.11	ปานกลาง	5	4.01	0.98	มาก	4
13. มีการนำผลกำไรจากการจำ4หน่วยผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อ6ยอดกิจการและนำไปสร้างป5ระโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ3สิ่งแวดล้อม	2.61	1.11	ปานกลาง	6	3.96	0.99	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.82	1.07	ปานกลาง	4	4.00	0.94	มาก	5
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.13	1.17	ปานกลาง	3	4.08	0.94	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.24	1.64	ปานกลาง	2	4.15	0.96	มาก	2
รวม	2.96	1.20	ปานกลาง		4.08	0.95	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านนโยบาย จุดมุ่งหมายและการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.96, S.D=1.20) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.28, S.D = 1.11) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.24, S.D= 1.64) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.13, S.D= 1.17) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.82, S.D= 1.07) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.71, S.D = 1.11) และมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.61, S.D = 1.11) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านนโยบาย จุดมุ่งหมายและการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.08, S.D=0.95) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.25, S.D= 0.89) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.15, S.D= 0.96) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.08, S.D= 0.94) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.01, S.D= 0.98)) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.00, S.D = 0.94) และมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.96, S.D = 0.99) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

นโยบายการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดย กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.31	1.05	ปาน กลาง	1	4.25	0.85	มาก	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้า และ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.81	1.11	ปาน กลาง	5	4.05	0.95	มาก	2
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไป ลงทุนต่อยอดกิจการและนำไป สร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคม และสิ่งแวดล้อม	2.67	1.09	ปาน กลาง	6	4.02	0.97	มาก	1
4. มีการสร้างและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาสังคม	2.83	1.08	ปาน กลาง	4	4.07	0.91	มาก	5
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.19	1.10	ปานกลาง	3	4.15	0.93	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาค ประชาชน ภาคเอกชน และมีการ ตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย	3.26	1.20	ปานกลาง	2	4.20	0.92	มาก	4
รวม	3.01	1.11	ปานกลาง		4.12	0.92	มาก	

จากตารางที่ 16 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านนโยบาย แนวทางการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.01, S.D=1.11) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.31, S.D = 1.05) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.26, S.D= 1.20) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19, S.D= 1.10) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.83, S.D= 1.08) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.81, S.D = 1.11) และมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.67, S.D = 1.09) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านนโยบาย แนวทางการดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.12, S.D=0.92) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.25, S.D= 0.85) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.20, S.D= 0.92) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.15, S.D= 0.93) มีการสร้างและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.07, S.D= 0.91) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.05, S.D = 0.95) และมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.02, S.D = 0.97) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

นโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคมชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.25	1.11	ปานกลาง	1	4.22	0.87	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดสร้างรายได้	2.82	1.08	ปานกลาง	5	4.02	0.97	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.70	1.12	ปานกลาง	6	3.97	1.00	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.87	1.10	ปานกลาง	4	4.06	0.95	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.19	1.15	ปานกลาง	3	4.16	0.89	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.24	1.19	ปานกลาง	2	4.23	0.90	มาก	2
รวม	3.01	1.12	ปานกลาง		4.11	0.93	มาก	

จากตารางที่ 17 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านนโยบาย จุดมุ่งหมายและการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.01, S.D=1.12) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.01, S.D = 1.12) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.24, S.D= 1.19) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19, S.D= 1.15) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.87, S.D= 1.10) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.82, S.D = 1.08) และมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.70, S.D = 1.12) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านนโยบาย จุดมุ่งหมายและการวัดและประเมินผลโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.11, S.D=0.93) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.22, S.D= 0.87) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.23, S.D= 0.90) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.16, S.D= 0.89) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.06, S.D= 0.95) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.02, S.D = 0.97) และมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.97, S.D = 1.00) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

นโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.24	1.12	ปานกลาง	1	4.24	0.82	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดสร้างรายได้	2.86	1.13	ปานกลาง	5	4.07	0.92	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.79	1.11	ปานกลาง	6	4.00	0.94	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.90	1.12	ปานกลาง	4	4.10	0.91	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.15	1.15	ปานกลาง	3	4.15	0.91	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.23	1.20	ปานกลาง	2	4.19	0.88	มาก	2
รวม	3.03	1.14	ปานกลาง		4.13	0.90	มาก	

จากตารางที่ 18 พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านนโยบาย แนวทางการดำเนินงานและการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.03, S.D=1.14) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.24, S.D = 1.12) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.23, S.D= 1.20) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.15, S.D= 1.15) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.90, S.D= 1.12) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.86, S.D = 1.13) และมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.79, S.D = 1.11) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านนโยบาย แนวทางการดำเนินงานและการวัดและประเมินผลโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.13, S.D=0.90) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.24, S.D= 0.82) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.19, S.D= 0.88) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.15, S.D= 0.91) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.10, S.D= 0.91) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.07, S.D = 0.92) และมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 4.00, S.D = 0.94) ตามลำดับ

ตารางที่ 19 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการใน การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การสำรวจและวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน	2.97	1.10	ปานกลาง	5	4.13	0.91	มาก	3
2. การกำหนดตัวชี้วัดและค่า เป้าหมาย	2.98	1.12	ปานกลาง	4	4.14	0.91	มาก	2
3. การวางแผน	3.00	1.13	ปานกลาง	3	4.13	0.91	มาก	3
4. การดำเนินการตามแผน	3.01	1.11	ปานกลาง	2	4.09	0.94	มาก	5
5. การติดตามประเมินผล	2.98	1.12	ปานกลาง	4	4.09	0.95	มาก	5
6. การจัดทำมาตรฐานการ ปฏิบัติงาน	2.97	1.12	ปานกลาง	5	4.11	0.92	มาก	4
7. การปรับปรุงพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง	3.22	1.21	ปานกลาง	1	4.15	0.95	มาก	1
รวม	3.02	1.13	ปานกลาง		4.12	0.93	มาก	

ตารางที่ 19 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม องค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.02, S.D = 1.13) และเมื่อพิจารณารายด้านตามกระบวนการและวิธีการ พบว่า การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.22, S.D = 1.21) รองลงมาคือ การดำเนินการตามแผนมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.01, S.D = 1.11) การวางแผนมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.00, S.D = 1.13) ส่วนการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย และการติดตามประเมินผลมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางเท่ากัน (\bar{X} = 2.98, S.D = 1.12) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันคือการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน (\bar{X} = 2.97, S.D = 1.10 และ \bar{X} = 2.97, S.D = 1.12)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม องค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่

ในระดับมาก (\bar{X} = 4.15, S.D = 1.13) และเมื่อพิจารณารายด้านตามกระบวนการและวิธีการ พบว่าการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.22, S.D = 1.21) รองลงมาคือ การดำเนินการตามแผนมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.01, S.D = 1.11) การวางแผนมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.00, S.D = 1.13) ตามลำดับ ส่วนการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย และการติดตามประเมินผลมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางเท่ากัน (\bar{X} = 2.98, S.D = 1.12) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันคือการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน (\bar{X} = 2.97, S.D = 1.10 และ \bar{X} = 2.97, S.D = 1.12)

ตารางที่ 20 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน	3.01	1.12	ปานกลาง	4	4.11	0.92	มาก	2
2. การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	3.02	1.13	ปานกลาง	3	4.18	0.90	มาก	1
3. การวางแผน	3.03	1.11	ปานกลาง	2	4.11	0.90	มาก	2
4. การดำเนินการตามแผน	2.98	1.11	ปานกลาง	6	4.10	0.92	มาก	3
5. การติดตามประเมินผล	3.14	1.16	ปานกลาง	1	4.18	0.90	มาก	1
6. การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน	3.02	1.15	ปานกลาง	3	4.10	0.93	มาก	3
7. การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	2.99	1.13	ปานกลาง	5	4.10	0.92	มาก	3
รวม	3.03	1.13	ปานกลาง		4.13	0.91	มาก	

ตารางที่ 20 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม องค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.03, S.D = 1.13) และเมื่อพิจารณารายด้านตามกระบวนการและวิธีการ พบว่า การติดตามประเมินผลมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงสุดในระดับ

ปานกลาง (\bar{X} = 3.14, S.D = 1.16) รองลงมาคือ การวางแผนมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.01, S.D = 1.11) การวางแผนมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.00, S.D = 1.13) ส่วนการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย และการติดตามประเมินผลมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางเท่ากัน (\bar{X} = 2.98, S.D = 1.12) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันคือการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน (\bar{X} = 2.97, S.D = 1.10 และ \bar{X} = 2.97, S.D = 1.12)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.13, S.D = 0.91) และเมื่อพิจารณารายด้านตามกระบวนการและวิธีการ พบว่าการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย และการติดตามประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดเท่ากันในระดับมาก (\bar{X} = 4.18, S.D = 0.90) รองลงมาคือ การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและการวางแผนมีค่าเฉลี่ยเท่ากันมาก (\bar{X} = 4.11, S.D = 0.92 และ \bar{X} = 4.11, S.D = 0.90 ตามลำดับ) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันในระดับมากคือ การดำเนินการตามแผน การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (\bar{X} = 4.10, S.D = 0.92, \bar{X} = 4.10, S.D = 0.93 และ \bar{X} = 4.10, S.D = 0.92) ตามลำดับ

ตารางที่ 21 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวม

กระบวนการและวิธีการในการวัดและ ประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การสำรวจและวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบัน	2.99	1.13	ปานกลาง	3	4.08	0.93	มาก	5
2. การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	2.98	1.12	ปานกลาง	4	4.09	0.94	มาก	4
3. การวางแผน	3.01	1.14	ปานกลาง	1	4.19	0.90	มาก	1
4. การดำเนินการตามแผน	3.01	1.11	ปานกลาง	1	4.09	0.93	มาก	4
5. การติดตามประเมินผล	3.00	1.13	ปานกลาง	2	4.11	0.93	มาก	3
6. การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน	2.97	1.13	ปานกลาง	5	4.12	0.94	มาก	2
7. การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	2.99	1.13	ปานกลาง	3	4.11	0.93	มาก	3
รวม	2.99	1.13	ปานกลาง		4.11	0.93	มาก	

ตารางที่ 21 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม องค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.99, S.D = 1.13) และเมื่อพิจารณารายด้านตามกระบวนการและวิธีการ พบว่า การวางแผนและการดำเนินการตามแผนมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงที่สุดเท่ากันในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.01, S.D = 1.14 และ \bar{X} = 3.01, S.D = 1.11) รองลงมาคือ การติดตามประเมินผลมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.00, S.D = 1.13) ต่อมาคือการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยเท่ากันในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.99, S.D = 1.13 และ \bar{X} = 2.99, S.D = 1.14) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันคือการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.97, S.D = 1.13)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม องค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.11, S.D = 0.93) และเมื่อพิจารณารายด้านตามกระบวนการและวิธีการ พบว่าการวางแผนมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.19, S.D = 0.90) รองลงมาคือ การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.12, S.D = 0.94) การติดตามประเมินผลและการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยเท่ากันในระดับมาก (\bar{X} = 4.11, S.D = 0.93 และ \bar{X} = 4.11, S.D = 0.93) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน (\bar{X} = 2.97, S.D = 1.13)

ตารางที่ 22 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยการสำรวจและวิเคราะห์สภาพ
ปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมี การสำรวจและวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบัน ตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.19	1.08	ปานกลาง	1	4.22	0.85	มาก	2
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.81	1.07	ปานกลาง	4	4.22	0.95	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อ ยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.69	1.06	ปานกลาง	5	4.03	0.97	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.82	1.07	ปานกลาง	3	4.00	0.90	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.13	1.07	ปานกลาง	2	4.11	0.90	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาค ประชาชน ภาคเอกชน และมีการ ตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย	3.19	1.20	ปานกลาง	1	4.19	0.89	มาก	1
รวม	2.97	1.10	ปานกลาง		4.23	0.91	มาก	

ตารางที่ 22 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.97, S.D = 1.10) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19, S.D = 1.08 และ \bar{X} = 3.19, S.D = 1.20) ตามลำดับ รองลงมาคือ มีธรรมเนียมปฏิบัติในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.13, S.D = 1.07) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.69, S.D = 1.06)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก (\bar{X} = 4.13, S.D = 0.91) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.23, S.D = 0.89) รองลงมาคือมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก (\bar{X} = 4.22, S.D = 0.85) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.00, S.D = 0.97)

ตารางที่ 23 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่า
เป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการกำหนด ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.20	1.12	ปานกลาง	2	4.18	0.87	มาก	2
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.82	1.10	ปานกลาง	5	4.08	0.94	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.70	1.07	ปานกลาง	6	4.04	0.96	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.85	1.08	ปานกลาง	4	4.13	0.89	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.09	1.13	ปานกลาง	3	4.17	0.89	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.22	1.21	ปานกลาง	1	4.22	0.90	มาก	1
รวม	2.98	1.12	ปานกลาง		4.14	0.91	มาก	

ตารางที่ 23 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.98, S.D = 1.12) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.22, S.D = 1.21) รองลงมาคือการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.20, S.D = 1.12) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.70, S.D = 1.07)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก (\bar{X} = 4.14, S.D = 0.91) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.22, S.D = 0.90) รองลงมาคือมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก (\bar{X} = 4.18, S.D = 0.87) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.04, S.D = 0.96)

ตารางที่ 24 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจกรรม
เพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดย มีการวางแผนตามแนวคิด กิจกรรมเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.23	1.07	ปานกลาง	1	4.20	0.87	มาก	2
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.85	1.09	ปานกลาง	5	4.05	0.94	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุน ต่อยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.73	1.13	ปานกลาง	6	4.03	0.96	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาสังคม	2.89	1.11	ปานกลาง	4	4.11	0.90	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.14	1.16	ปานกลาง	3	4.19	0.87	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาค ประชาชน ภาคเอกชน และมี การตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	3.18	1.20	ปานกลาง	2	4.21	0.91	มาก	1
รวม	3.00	1.13	ปานกลาง		4.13	0.91	มาก	

ตารางที่ 24 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.00, S.D = 1.13) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.23, S.D = 1.07) รองลงมาคือมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.18, S.D = 1.20) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.73, S.D = 1.13)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก (\bar{X} = 4.13, S.D = 0.91) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.21, S.D = 0.91) รองลงมาคือมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก (\bar{X} = 4.20, S.D = 0.87) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.03, S.D = 0.96)

ตารางที่ 25 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการดำเนินการตามแผนตาม
แนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการ ดำเนินการตามแผนตามแนวคิดกิจการ เพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.25	1.07	ปานกลาง	1	4.17	0.88	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.88	1.10	ปานกลาง	5	4.04	0.96	มาก	3
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุน ต่อยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.76	1.10	ปานกลาง	6	4.00	0.98	มาก	4
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.90	1.10	ปานกลาง	4	4.07	0.94	มาก	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.11	1.13	ปานกลาง	3	4.12	0.96	มาก	2
6. มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาค ประชาชน ภาคเอกชน และมีการ ตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย	3.17	1.17	ปานกลาง	2	4.17	0.95	มาก	1
รวม	3.01	1.11	ปานกลาง		4.09	0.94	มาก	

ตารางที่ 25 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการดำเนินงานตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.01, S.D= 1.11) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการดำเนินการตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.25, S.D= 1.07) รองลงมาคือมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.17, S.D= 1.17) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.76, S.D = 1.10)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการดำเนินการตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก (\bar{X} = 4.09, S.D= 0.94) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการดำเนินการตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันในระดับมาก (\bar{X} = 4.17, S.D= 0.88 และ \bar{X} = 4.17, S.D= 0.95) ตามลำดับ รองลงมาคือมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.12, S.D= 0.96) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.00, S.D = 0.98)

ตารางที่ 26 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการติดตามประเมินผลตาม
แนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการติดตาม ประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.16	1.09	ปานกลาง	2	4.16	0.91	มาก	2
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.81	1.09	ปานกลาง	5	4.02	0.99	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุน ต่อยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.75	1.10	ปานกลาง	6	4.00	0.99	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.87	1.11	ปานกลาง	4	4.09	0.93	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.12	1.15	ปานกลาง	3	4.11	0.95	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาค ประชาชน ภาคเอกชน และมีการ ตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย	3.19	1.20	ปานกลาง	1	4.17	0.94	มาก	1
รวม	2.98	1.12	ปานกลาง		4.09	0.95	มาก	

ตารางที่ 26 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.98, S.D= 1.12) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19, S.D= 1.20) รองลงมาคือการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.16, S.D= 1.09) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.75, S.D = 1.10)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก (\bar{X} = 4.09, S.D= 0.95) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการดำเนินการตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.17, S.D= 0.94) รองลงมาคือด้านการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.16, S.D= 0.91) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.00, S.D = 0.99)

ตารางที่ 27 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน
ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการจัดทำ มาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.17	1.09	ปานกลาง	1	4.17	0.87	มาก	2
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.82	1.08	ปานกลาง	5	4.05	0.94	มาก	4
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.75	1.09	ปานกลาง	6	4.01	0.95	มาก	5
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.86	1.11	ปานกลาง	4	4.13	0.90	มาก	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.10	1.15	ปานกลาง	3	4.13	0.92	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.15	1.19	ปานกลาง	2	4.19	0.92	มาก	1
รวม	2.97	1.12	ปานกลาง		4.11	0.92	มาก	

ตารางที่ 27 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.98, S.D = 1.12) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19, S.D = 1.20) รองลงมาคือการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.16, S.D = 1.09) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.75, S.D = 1.10)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก (\bar{X} = 4.14, S.D = 0.91) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.22, S.D = 0.91) รองลงมาคือด้านการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.18, S.D = 0.87) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.04, S.D = 0.96)

ตารางที่ 28 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการ เพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.24	1.09	ปานกลาง	1	4.17	0.88	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.85	1.12	ปานกลาง	5	4.02	0.96	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อ ยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.76	1.12	ปานกลาง	6	3.98	0.93	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.89	1.12	ปานกลาง	4	4.05	0.94	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.16	1.17	ปานกลาง	3	4.13	0.94	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.22	1.21	ปานกลาง	2	4.15	0.95	มาก	1
รวม	3.02	1.21	ปานกลาง		4.08	0.94	มาก	

ตารางที่ 28 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.02, S.D = 1.21) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.24, S.D = 1.09) รองลงมาคือมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.22, S.D = 1.21) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.76, S.D = 1.12)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.08, S.D = 0.94) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.17, S.D = 0.88) รองลงมาคือ ด้านการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (\bar{X} = 4.15, S.D = 0.95) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 3.98, S.D = 0.97)

ตารางที่ 29 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการสำรวจ
และวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการจัดการ เรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	3.19	1.06	ปานกลาง	1	4.16	0.88	มาก	2
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้าง รายได้	2.85	1.11	ปานกลาง	5	4.03	0.94	มาก	4
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอด กิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.78	1.08	ปานกลาง	6	4.02	0.95	มาก	5
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.89	1.12	ปานกลาง	4	4.10	0.91	มาก	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.16	1.15	ปานกลาง	3	4.16	0.93	มาก	2
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.18	1.18	ปานกลาง	2	4.18	0.93	มาก	1
รวม	3.01	1.12	ปานกลาง		4.11	0.92	มาก	

ตารางที่ 29 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้วยการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.01, S.D = 1.12) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19, S.D = 1.06) รองลงมาคือมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.18, S.D = 1.18) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.78, S.D = 1.08)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้วยการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.11, S.D = 0.92) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.18, S.D = 0.93) รองลงมาคือมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยเท่ากันในระดับมาก (\bar{X} = 4.16, SD = 0.88 และ \bar{X} = 4.1, S.D = 0.93) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.02, S.D = 0.95)

ตารางที่ 30 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการกำหนด
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียน การสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมี การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	3.19	1.09	ปานกลาง	2	4.18	0.87	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้าง รายได้	2.85	1.13	ปานกลาง	5	4.03	0.94	มาก	4
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอด กิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.82	1.11	ปานกลาง	6	4.02	0.95	มาก	5
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.87	1.11	ปานกลาง	4	4.08	0.91	มาก	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.15	1.17	ปานกลาง	3	4.16	0.90	มาก	2
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.21	1.19	ปานกลาง	1	4.18	0.90	มาก	1
รวม	3.02	1.13	ปานกลาง		4.11	0.91	มาก	

ตารางที่ 30 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.02, S.D = 1.13) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.21, S.D = 1.19) รองลงมาคือการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19, S.D = 1.09) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.82, S.D = 1.11)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.11, S.D = 0.91) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และด้านการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันในระดับมาก (\bar{X} = 4.18, S.D = 0.87 และ \bar{X} = 4.18, S.D = 0.90) ตามลำดับ รองลงมาคือการมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.16, SD = 0.90) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.02, S.D = 0.95)

ตารางที่ 31 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการวางแผน
ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการจัดการ เรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.27	1.07	ปานกลาง	1	4.20	0.85	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.86	1.12	ปานกลาง	5	4.05	0.91	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.77	1.11	ปานกลาง	6	4.00	0.95	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.89	1.09	ปานกลาง	4	4.09	0.89	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.16	1.11	ปานกลาง	3	4.14	0.89	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.20	1.16	ปานกลาง	2	4.15	0.91	มาก	2
รวม	3.03	1.05	ปานกลาง		4.11	0.90	มาก	

ตารางที่ 31 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.03, S.D = 1.11) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.27, S.D = 1.07) รองลงมาคือด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.20, S.D = 1.16) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.77, S.D = 1.11)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.11, S.D = 0.90) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.20, S.D = 0.85) รองลงมาคือมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.15, SD = 0.91) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.00, S.D = 0.95)

ตารางที่ 32 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการดำเนินงานตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการดำเนินงานตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	3.18	1.05	ปานกลาง	1	4.15	0.89	มาก	2
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.79	1.10	ปานกลาง	5	4.04	0.96	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.74	1.07	ปานกลาง	6	4.03	0.92	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.87	1.12	ปานกลาง	4	4.10	0.91	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.12	1.13	ปานกลาง	3	4.17	0.89	มาก	1
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.15	1.18	ปานกลาง	2	4.13	0.95	มาก	3
รวม	3.15	1.11	ปานกลาง		4.10	0.92	มาก	

ตารางที่ 32 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการดำเนินงานตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.15, S.D = 1.11) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการดำเนินงานตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.18, S.D = 1.05) รองลงมาคือด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.15, S.D = 1.18) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.74, S.D = 1.07)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการดำเนินงานตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.10, S.D = 0.92) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.17, S.D = 0.89) รองลงมาคือ การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.15, S.D = 0.89) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.02, S.D = 0.92)

ตารางที่ 33 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการติดตาม
ประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการจัดการ เรียนการสอนและกิจกรรมเสริม หลักสูตร โดยมีการติดตามประเมินผล ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.18	1.05	ปานกลาง	1	4.20	0.82	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.80	1.09	ปานกลาง	5	4.05	0.94	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อ ยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.73	1.08	ปานกลาง	6	4.04	0.93	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.84	1.10	ปานกลาง	4	4.10	0.91	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.10	1.12	ปานกลาง	3	4.12	0.89	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.14	1.16	ปานกลาง	2	4.18	0.88	มาก	2
รวม	2.97	1.10	ปานกลาง		4.11	0.90	มาก	

ตารางที่ 33 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.97, S.D = 1.10) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.18, S.D = 1.05) รองลงมาคือด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.14, S.D = 1.16) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.73, S.D = 1.08)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.11, S.D = 0.90) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.20, S.D = 0.82) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.18, SD = 0.88) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.04, S.D = 0.92)

ตารางที่ 34 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการจัดทำ
มาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการ จัดการเรียนการสอนและกิจกรรม เสริมหลักสูตร โดยมีการจัดทำ มาตรฐานการปฏิบัติงานตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.24	1.11	ปานกลาง	1	4.14	0.86	มาก	2
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.85	1.15	ปานกลาง	5	4.05	0.94	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อ ยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.77	1.13	ปานกลาง	6	4.03	0.97	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.93	1.14	ปานกลาง	4	4.08	0.94	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.15	1.17	ปานกลาง	3	4.13	0.92	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาค ประชาชน ภาคเอกชน และมีการ ตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย	3.18	1.23	ปานกลาง	2	4.15	0.93	มาก	1
รวม	3.02	1.15	ปานกลาง		4.15	0.93	มาก	

ตารางที่ 34 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.02, S.D = 1.15) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานแนวคิดกิจการเพื่อสังคม การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.24, S.D = 1.11) รองลงมาคือด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.18, S.D = 1.23) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.77, S.D = 1.13)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.10, S.D = 0.93) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.15, S.D = 0.93) รองลงมาคือ การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.14, SD = 0.86) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.03, S.D = 0.97)

ตารางที่ 35 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการปรับปรุง
พัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียน การสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดย มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.19	1.07	ปานกลาง	1	4.17	0.86	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.84	1.13	ปานกลาง	5	4.06	0.93	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อ ยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.79	1.11	ปานกลาง	6	4.01	0.96	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.86	1.13	ปานกลาง	4	4.09	0.92	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.14	1.13	ปานกลาง	3	4.14	0.91	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.15	1.19	ปานกลาง	2	4.16	0.91	มาก	2
รวม	2.99	1.13	ปานกลาง		4.10	0.92	มาก	

ตารางที่ 35 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.99, S.D = 1.13) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19, S.D = 1.07) รองลงมาคือด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.15, S.D = 1.19) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.79, S.D = 1.11)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการปรับปรุงกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.10, S.D = 0.92) และเมื่อพิจารณารายด้าน การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.17, S.D = 0.86) รองลงมาคือด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.17, S.D = 0.86) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.01, S.D = 0.96)

ตารางที่ 36 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน
ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัด และประเมินผล โดยมีการสำรวจ และวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.14	1.06	ปานกลาง	2	4.13	0.88	มาก	2
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.81	1.13	ปานกลาง	5	4.01	0.94	มาก	6
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อ ยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.78	1.13	ปานกลาง	6	4.02	0.95	มาก	5
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.90	1.12	ปานกลาง	4	4.04	0.92	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.11	1.14	ปานกลาง	3	4.12	0.94	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาค ประชาชน ภาคเอกชน และมีการ ตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย	3.18	1.18	ปานกลาง	1	4.14	0.93	มาก	1
รวม	2.99	1.13	ปานกลาง		4.08	0.93	มาก	

ตารางที่ 36 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.99, S.D= 1.13) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.18, S.D= 1.18) รองลงมาคือการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.14, S.D= 1.06) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.78, S.D = 1.13)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.08, S.D= 0.93) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.14, S.D= 0.93) รองลงมาคือ การประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.13, SD= 0.88) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.01, S.D = 0.94)

ตารางที่ 37 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตาม
แนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัดและ ประเมินผล โดยมีกำหนดตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการ เพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.19	1.09	ปานกลาง	1	4.19	0.88	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.84	1.10	ปานกลาง	5	4.02	0.96	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุน ต่อยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.76	1.13	ปานกลาง	6	4.01	0.99	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.85	1.10	ปานกลาง	4	4.07	0.92	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.09	1.14	ปานกลาง	3	4.10	0.96	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.14	1.18	ปานกลาง	2	4.15	0.94	มาก	2
รวม	2.98	1.13	ปานกลาง		4.10	0.94	มาก	

ตารางที่ 37 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.98, S.D= 1.12) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19, S.D= 1.09) รองลงมาคือด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.14, S.D= 1.18) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.76, S.D = 1.13)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.09, S.D= 0.94) และเมื่อพิจารณารายด้าน การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.19, S.D= 0.88) รองลงมาคือด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.15, S.D= 0.94) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.01, S.D = 0.99)

ตารางที่ 38 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัด และประเมินผล โดยมีการวางแผน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.19	1.10	ปานกลาง	2	4.21	0.87	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้า และ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.87	1.10	ปานกลาง	5	4.08	0.94	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุน ต่อยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.82	1.22	ปานกลาง	6	4.06	0.94	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาสังคม	2.89	1.12	ปานกลาง	4	4.13	0.91	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.11	1.12	ปานกลาง	3	4.15	0.93	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาค ประชาชน ภาคเอกชน และมี การตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	3.20	1.17	ปานกลาง	1	4.19	0.90	มาก	2
รวม	3.01	1.14	ปานกลาง		4.14	0.92	มาก	

ตารางที่ 38 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.01, S.D = 1.14) และเมื่อพิจารณารายด้าน กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม พบว่า มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.20, S.D = 1.17) รองลงมาคือการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19, S.D = 1.10) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.82, S.D = 1.22)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการวัดและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.14, S.D = 0.92) และเมื่อพิจารณารายด้าน การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.21, S.D = 0.87) รองลงมาคือด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.19, S.D = 0.90) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.06, S.D = 0.94)

ตารางที่ 39 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการดำเนินการตามแผนตามแนวคิด
กิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการ วัดและประเมินผล โดยมีการ ดำเนินการตามแผนตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.18	1.06	ปานกลาง	1	4.17	0.88	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.85	1.10	ปานกลาง	4	4.05	0.94	มาก	4
3. มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุน ต่อยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.80	1.11	ปานกลาง	5	4.01	0.98	มาก	5
4. มีการสร้างและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาสังคม	2.94	1.12	ปานกลาง	3	4.05	0.92	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ	3.10	1.13	ปานกลาง	2	4.10	0.92	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาค ประชาชน ภาคเอกชน และมี การตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	3.18	1.16	ปานกลาง	1	4.16	0.93	มาก	2
รวม	3.01	1.11	ปานกลาง		4.09	0.93	มาก	

ตารางที่ 39 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการดำเนินการตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.01, S.D = 1.11) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.18, S.D = 1.06 และ \bar{X} = 3.18, S.D = 1.16) ตามลำดับ รองลงมาคือการมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.10, S.D = 1.13) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.80, S.D = 1.11)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการดำเนินการตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.0999, S.D = 0.93) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.17, S.D = 0.88) รองลงมาคือ การประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.16, SD = 0.93) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.01, S.D = 0.98)

ตารางที่ 40 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการ
เพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัด และประเมินผล โดยมีการติดตาม ประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.19	1.08	ปานกลาง	1	4.18	0.87	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.80	1.12	ปานกลาง	4	4.05	0.96	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.78	1.15	ปานกลาง	5	4.02	0.99	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.89	1.11	ปานกลาง	3	4.09	0.94	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.11	1.14	ปานกลาง	2	4.15	0.93	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.19	1.18	ปานกลาง	1	4.16	0.92	มาก	2
รวม	3.00	1.13	ปานกลาง		4.11	0.93	มาก	

ตารางที่ 40 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.00, S.D = 1.13) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ด้านมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19, S.D = 1.08 และ \bar{X} = 3.19, S.D = 1.18) ตามลำดับ รองลงมาคือการมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.11, S.D = 1.14) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.78, S.D = 1.15)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.09, S.D = 0.93) และเมื่อพิจารณารายด้าน การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.18, S.D = 0.87) รองลงมาคือด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.16, S.D = 0.92) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.02, S.D = 0.99)

ตารางที่ 41 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตาม
แนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัดและ ประเมินผล โดยมีการจัดทำมาตรฐานการ ปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.16	1.10	ปานกลาง	1	4.15	0.88	มาก	2
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.88	1.14	ปานกลาง	4	4.07	0.94	มาก	4
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.75	1.12	ปานกลาง	6	4.05	0.99	มาก	5
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.85	1.10	ปานกลาง	5	4.10	0.94	มาก	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.06	1.14	ปานกลาง	3	4.15	0.95	มาก	2
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.10	1.18	ปานกลาง	2	4.19	0.93	มาก	1
รวม	2.97	1.13	ปานกลาง		4.12	0.94	มาก	

ตารางที่ 41 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.97, S.D = 1.13) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.16, S.D = 1.10) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.10, S.D = 1.18) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.75, S.D = 1.12)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.19, S.D = 0.94) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.19, S.D = 0.93) รองลงมาคือการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และการมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยเท่ากันในระดับมาก (\bar{X} = 4.15, S.D = 0.88 และ \bar{X} = 4.15, S.D = 0.95) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.05, S.D = 0.99)

ตารางที่ 42 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้าน
กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตาม
แนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัด และประเมินผล โดยมีการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้าง ประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	3.15	1.09	ปานกลาง	1	4.16	0.88	มาก	2
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/ หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้าง รายได้	2.82	1.10	ปานกลาง	4	4.06	0.96	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอด กิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.74	1.10	ปานกลาง	5	4.01	0.97	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.94	1.11	ปานกลาง	3	4.10	0.91	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.12	1.15	ปานกลาง	2	4.15	0.93	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.15	1.20	ปานกลาง	1	4.17	0.95	มาก	1
รวม	2.99	1.13	ปานกลาง		4.11	0.93	มาก	

ตารางที่ 42 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.99, S.D = 1.13) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.15, S.D = 1.09 และ \bar{X} = 3.15, S.D = 1.20) ตามลำดับรองลงมา คือ การมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.12, S.D = 1.20) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.74, S.D = 1.10)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีการกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.11, S.D = 0.93) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.17, S.D = 0.95) รองลงมาคือการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.16, S.D = 0.88) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 4.01, S.D = 0.97)

ตารางที่ 43 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กโดยภาพรวม
จำแนกตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.11	1.04	ปานกลาง	1	4.04	0.83	มาก	1
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.72	1.07	ปานกลาง	5	3.91	0.91	มาก	5
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.63	1.07	ปานกลาง	6	3.87	0.93	มาก	6
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.76	1.06	ปานกลาง	4	3.93	0.89	มาก	4
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.02	1.10	ปานกลาง	3	3.99	0.89	มาก	3
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.08	1.16	ปานกลาง	2	4.03	0.89	มาก	2
รวมเฉลี่ย	2.89	1.08	ปานกลาง		3.96	0.89	มาก	

จากตาราง 43 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.89, S.D= 1.08) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.11, S.D=1.04) รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (\bar{X} = 3.08, S.D= 1.16) และการมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.02, S.D= 1.10) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลางคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 2.63, S.D = 1.07)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 3.96, S.D= 0.89) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก (\bar{X} = 4.04, S.D= 0.83) รองลงมาคือ ด้านมีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก (\bar{X} = 4.03, S.D= 0.89) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม (\bar{X} = 3.87, S.D = 0.93)

สรุป

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมด้านนโยบายการบริหารโรงเรียนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง สภาพปัจจุบันที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง คือ งานการวัดและประเมินผล ส่วนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยงานการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก ส่วนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับมาก

สภาพปัจจุบันด้านกระบวนการและวิธีการในการบริหารงานโรงเรียนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยการจัดการเรียน

การสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับมาก

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลางคือการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และสภาพปัจจุบันที่การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ที่การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลางคือการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และสภาพปัจจุบันที่การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดขององค์ประกอบย่อยด้านจุดมุ่งหมายคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนองค์ประกอบย่อยด้านแนวทางการดำเนินงานค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ในระดับมาก

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ที่การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ส่วนองค์ประกอบด้านการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม สภาพที่พึงประสงค์มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ

และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลางคือการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และสภาพปัจจุบันที่การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 4.11 และ 4.12

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านการวัดและประเมินผลโดยกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ที่การปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลางคือ การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันคือการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมากคือ การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันคือการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงที่สุดในระดับปานกลางคือ การติดตามประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันคือการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย

อยู่ในระดับมาก และพบว่า ประเด็นการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย และการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดเท่ากันในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันในระดับมาก คือการดำเนินการตามแผน การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า การวางแผนและการดำเนินการตามแผนมีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงที่สุดเท่ากันในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากันคือการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพบว่า การวางแผนมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับมากคือ การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน

สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กโดยภาพรวมตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง พบว่า การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง รองลงมาคือ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง

4.3 การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมแบ่งเป็น 6 ส่วน ดังนี้

4.3.1 ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

4.3.2 (ร่าง)ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมฉบับที่ 1

4.3.3 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล

4.3.4 ปรับปรุงร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเป็นฉบับที่ 2

4.3.5 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมฉบับที่ 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกลุ่ม

4.3.6 ปรับปรุงร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเป็นฉบับสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.3.1 ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมแล้วนำผลไปวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 44 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมด้านนโยบาย จำแนกตามงานบริหารโรงเรียน

นโยบายการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI _{Modified}	ลำดับ ความสำคัญ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.00	1.20	4.12	0.91	0.373	2
2. การจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.99	1.19	4.13	1.51	0.381	1
3. การวัดและประเมินผล	3.02	1.15	4.11	0.92	0.361	3
รวมเฉลี่ย	3.00	1.18	4.12	1.11	0.372	

จากตารางที่ 44 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านนโยบายจำแนกตามงานบริหารโรงเรียน ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร (PNI_{modified} = 0.381) รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (PNI_{modified} = 0.373) และด้านการวัดและประเมินผล (PNI_{modified} = 0.361) ตามลำดับ

ตารางที่ 45 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมด้านกระบวนการและวิธีการ จำแนกตามงานบริหารโรงเรียน

กระบวนการและวิธีการบริหารโรงเรียน ขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI _{Modified}	ลำดับความสำคัญ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.99	1.14	4.11	0.93	0.375	1
2. การจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตร	3.00	1.13	4.12	0.92	0.373	2
3. การวัดและประเมินผล	2.99	1.14	4.10	0.93	0.371	3
รวมเฉลี่ย	2.99	1.14	4.11	0.93	0.373	

จากตารางที่ 45 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการ จำแนกตามงานบริหารโรงเรียน ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (PNI_{modified} = 0.375) รองลงมาคือด้านการวัดและประเมินผล (PNI_{modified} = 0.371) และด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร (PNI_{modified} = 0.370) ตามลำดับ

ตารางที่ 46 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร
โรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิด
กิจการเพื่อสังคม

นโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดย กำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการ เพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และ สิ่งแวดล้อม	3.42	1.09	4.36	0.75	0.275	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.64	1.15	4.04	0.92	0.530	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคม และสิ่งแวดล้อม	2.43	1.11	4.00	0.96	0.646	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.74	1.04	4.04	0.89	0.474	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.24	1.14	4.22	0.89	0.302	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.32	1.19	4.29	0.85	0.292	5
รวมเฉลี่ย	2.97	1.12	4.16	0.88	0.401	

จากตารางที่ 46 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านนโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยการกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.401 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม($PNI_{\text{modified}} = 0.646$) รองลงมาคือมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.530$) และมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.474$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม($PNI_{\text{modified}} = 0.275$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{\text{modified}} = 0.292$) และ 3) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.302$)

ตารางที่ 47 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร
โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านนโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยกำหนดแนวทางการ
ดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

นโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดย กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือ คุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.38	1.05	4.25	0.82	0.257	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.72	1.1	4.02	0.94	0.478	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคม และสิ่งแวดล้อม	2.56	1.09	3.93	0.97	0.535	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.76	1.07	3.99	0.95	0.446	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการ และการบริหารจัดการ	3.19	1.17	4.14	0.91	0.298	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.27	1.17	4.22	0.92	0.291	5
รวมเฉลี่ย	2.98	1.11	4.09	0.92	0.372	

จากตารางที่ 47 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านนโยบายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยการกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.372 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มี

ดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม($PNI_{\text{modified}} = 0.535$) รองลงมาคือมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.478$) และมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.446$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม($PNI_{\text{modified}} = 0.257$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{\text{modified}} = 0.291$) และ 3) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.298$)

ตารางที่ 48 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร
โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยกำหนด
จุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

นโยบายการจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยกำหนด จุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.28	1.11	4.25	0.89	0.296	5
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.71	1.11	4.01	0.98	0.480	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคม และสิ่งแวดล้อม	2.61	1.11	3.96	0.99	0.517	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.82	1.07	4.00	0.94	0.418	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.13	1.17	4.08	0.94	0.304	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.24	1.64	4.15	0.96	0.281	6
รวมเฉลี่ย	2.96	1.20	4.08	0.95	0.378	

จากตารางที่ 48 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนโดยการกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.378 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.517$) รองลงมาคือมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.480$) และมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.418$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{\text{modified}} = 0.281$) 2) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.296$) และ 3) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.304$)

ตารางที่ 49 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร
โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยกำหนด
แนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

นโยบายการจัดการเรียนการสอนโดย กำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.31	1.05	4.25	0.85	0.284	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.81	1.11	4.05	0.95	0.441	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.67	1.09	4.02	0.97	0.506	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.83	1.08	4.07	0.91	0.438	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.19	1.10	4.15	0.93	0.301	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.26	1.20	4.2	0.92	0.288	5
รวมเฉลี่ย	3.01	1.11	4.12	0.92	0.369	

จากตารางที่ 49 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.369 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.438$) รองลงมาคือมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.441$) และมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.438$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.284$) มี 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.388$) และ 3) ธรรมชาติในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.301$)

ตารางที่ 50 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร
โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านนโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการ
เพื่อสังคม

นโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนด จุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือ คุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.25	1.11	4.22	0.87	0.298	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.82	1.08	4.02	0.97	0.426	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.70	1.12	3.97	0.95	0.470	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.87	1.10	4.06	0.95	0.415	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการ และการบริหารจัดการ	3.19	1.15	4.16	0.89	0.304	5
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.24	1.19	4.23	0.95	0.306	4
รวมเฉลี่ย	3.01	1.12	4.11	0.93	0.365	

จากตารางที่ 50 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านนโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.365 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้าง

ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม($PNI_{modified} = 0.471$) รองลงมาคือมีกิจกรรมการผลิตสินค้า และ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.426$) และมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.415$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.298$) 2) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.304$) และ 3) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย($PNI_{modified} = 0.306$)

ตารางที่ 51 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านนโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

นโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	$PNI_{Modified}$	ลำดับความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.24	1.12	4.24	0.82	0.309	5
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.86	1.13	4.07	0.92	0.423	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.79	1.11	4.00	0.94	0.434	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.90	1.12	4.10	0.91	0.414	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.15	1.15	4.15	0.91	0.317	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.23	1.2	4.19	0.88	0.297	6
รวมเฉลี่ย	3.03	1.14	4.13	0.9	0.363	

จากตารางที่ 51 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านนโยบายการวัดและประเมินผลโดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.363 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.434$) รองลงมาคือมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.423$) และมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.414$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.297$) 2) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.306$) และ 3) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.317$)

ตารางที่ 52 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	$PNI_{Modified}$	ลำดับความสำคัญ
1. การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน	2.97	1.1	4.13	0.91	0.391	1
2. การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	2.98	1.12	4.14	0.91	0.389	2
3. การวางแผน	3.00	1.13	4.13	0.91	0.377	5
4. การดำเนินการตามแผน	3.01	1.11	4.09	0.94	0.359	6
5. การติดตามประเมินผล	2.98	1.12	4.09	0.95	0.372	4
6. การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน	2.97	1.12	4.11	0.92	0.384	3
7. การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.22	1.21	4.15	0.95	0.289	7
รวมเฉลี่ย	3.02	1.13	4.12	0.93	0.364	

จากตารางที่ 52 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.364 มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ($PNI_{modified} = 0.391$) รองลงมาคือ การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ($PNI_{modified} = 0.389$) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน ($PNI_{modified} = 0.384$) การติดตามประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.372$) การวางแผน ($PNI_{modified} = 0.377$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 2 ประเด็น คือ 1) การดำเนินการตามแผน ($PNI_{modified} = 0.359$) และ 2) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{modified} = 0.289$)

ตารางที่ 53 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร
โรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริม
หลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียน การสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. การสำรวจและวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบัน	3.01	1.12	4.11	0.92	0.365	5
2. การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	3.02	1.13	4.18	0.90	0.384	1
3. การวางแผน	3.03	1.11	4.11	0.90	0.356	6
4. การดำเนินการตามแผน	2.98	1.11	4.10	0.92	0.376	2
5. การติดตามประเมินผล	3.14	1.16	4.18	0.90	0.331	7
6. การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน	3.02	1.15	4.10	0.93	0.358	4
7. การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	2.99	1.13	4.10	0.92	0.371	3
รวมเฉลี่ย	3.03	1.13	4.13	0.91	0.363	

จากตารางที่ 53 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.363 มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ กำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย (PNI_{modified} = 0.384) รองลงมาคือ การดำเนินการตามแผน (PNI_{modified} = 0.376) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (PNI_{modified} = 0.371) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 4 ประเด็น คือ 1) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน (PNI_{modified} = 0.358) 2) การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน (PNI_{modified} = 0.365) 3) การวางแผน (PNI_{modified} = 0.356) และ 4) การติดตามประเมินผล (PNI_{modified} = 0.331)

ตารางที่ 54 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับความสำคัญ
1. การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน	2.99	1.13	4.08	0.93	0.365	6
2. การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	2.98	1.12	4.09	0.94	0.372	4
3. การวางแผน	3.01	1.14	4.19	0.90	0.392	1
4. การดำเนินการตามแผน	3.01	1.11	4.09	0.93	0.359	7
5. การติดตามประเมินผล	3.00	1.13	4.11	0.93	0.370	5
6. การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน	2.97	1.13	4.12	0.94	0.387	2
7. การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	2.99	1.13	4.11	0.93	0.375	3
รวมเฉลี่ย	2.99	1.13	4.11	0.93	0.375	

จากตารางที่ 54 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมการวิเคราะห์จำแนกตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.375 มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือการวางแผน ($PNI_{modified} = 0.392$) รองลงมาคือ การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน ($PNI_{modified} = 0.387$) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{modified} = 0.375$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 4 ประเด็น คือ 1) การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ($PNI_{modified} = 0.372$) การติดตามประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.370$) 3) การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ($PNI_{modified} = 0.365$) และ 4) การดำเนินการตามแผน ($PNI_{modified} = 0.359$)

ตารางที่ 55 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการสำรวจและวิเคราะห์
สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาโดยมีการสำรวจและวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือ คุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.19	1.08	4.22	0.85	0.323	4
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.81	1.07	4.22	0.95	0.502	1
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและ นำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.69	1.06	4.03	0.97	0.498	2
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.82	1.07	4.00	0.90	0.418	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการ และการบริหารจัดการ	3.13	1.07	4.11	0.90	0.313	6
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.19	1.20	4.19	0.89	0.314	5
รวม	2.97	1.1	4.23	0.91	0.424	

จากตารางที่ 55 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.424 ประเด็น

ลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มี($PNI_{\text{modified}} = 0.502$) รองลงมาคือการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.498$) และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 4 ประเด็น คือ 1) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม($PNI_{\text{modified}} = 0.418$) 2) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.323$) 3) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{\text{modified}} = 0.314$) และ 4) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.313$)

ตารางที่ 56 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่า
เป้าหมาย ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่า เป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือ คุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.2	1.12	4.18	0.87	0.306	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้	2.82	1.10	4.08	0.94	0.447	3
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและ นำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.70	1.07	4.04	0.96	0.496	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.85	1.08	4.13	0.89	0.449	2
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการ และการบริหารจัดการ	3.09	1.13	4.17	0.89	0.350	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่าย ของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.22	1.21	4.22	0.90	0.311	5
รวม	2.98	1.12	4.14	0.91	0.389	

จากตารางที่ 56 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนา
ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้าน
กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.389 ประเด็นลักษณะของ

กิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม($PNI_{\text{modified}} = 0.496$) รองลงมาคือมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.449$) และมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.447$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.350$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{\text{modified}} = 0.311$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.306$)

ตารางที่ 57 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการวางแผนตามแนวคิด
กิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาโดยมีการวางแผนตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือ คุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.23	1.07	4.20	0.87	0.300	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.85	1.09	4.05	0.94	0.421	3
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและ นำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม	2.73	1.13	4.03	0.96	0.476	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.89	1.11	4.11	0.90	0.422	2
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการ และการบริหารจัดการ	3.14	1.16	4.19	0.87	0.334	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.18	1.20	4.21	0.91	0.324	5
รวมเฉลี่ย	3.00	1.13	4.13	0.91	0.377	

จากตารางที่ 57 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.377 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.476$) รองลงมาคือมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.422$) และมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.421$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.334$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.324$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.300$)

ตารางที่ 58 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการดำเนินงานตามแผนตาม
แนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาโดยมีการดำเนินการตามแผนตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือ คุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.25	1.07	4.17	0.88	0.283	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.88	1.10	4.04	0.96	0.403	3
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้าง ประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.76	1.10	4.00	0.98	0.449	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.90	1.1	4.07	0.94	0.404	2
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการ และการบริหารจัดการ	3.11	1.13	4.12	0.96	0.325	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.17	1.17	4.17	0.95	0.315	5
รวม	3.01	1.11	4.09	0.94	0.359	

จากตารางที่ 58 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการดำเนินงานตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.359 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.449$) รองลงมาคือมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.404$) และมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.403$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.325$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.315$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.283$)

ตารางที่ 59 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการติดตามประเมินผลตาม
แนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการติดตาม ประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพ ปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการ จำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และ สิ่งแวดล้อม	3.16	1.09	4.16	0.91	0.316	5
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.81	1.09	4.02	0.99	0.431	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคม และสิ่งแวดล้อม	2.75	1.10	4.00	0.99	0.455	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.87	1.11	4.09	0.93	0.425	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการ และการบริหารจัดการ	3.12	1.15	4.11	0.95	0.317	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.19	1.20	4.17	0.94	0.307	6
รวมเฉลี่ย	2.98	1.12	4.09	0.95	0.372	

จากตารางที่ 59 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.372 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.455$) รองลงมาคือมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.432$) และมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.425$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.317$) 2) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคมชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.316$) และ 3) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.307$)

ตารางที่ 60 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการจัดทำมาตรฐานการ
ปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการ จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และ สิ่งแวดล้อม	3.17	1.09	4.17	0.87	0.315	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.82	1.08	4.05	0.94	0.436	3
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.75	1.09	4.01	0.95	0.458	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.86	1.11	4.13	0.90	0.444	2
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.10	1.15	4.13	0.92	0.332	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.15	1.19	4.19	0.92	0.330	5
รวมเฉลี่ย	2.97	1.12	4.11	0.92	0.384	

จากตารางที่ 60 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.384 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.458$) รองลงมาคือมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.444$) และมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.436$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.332$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.330$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.315$)

ตารางที่ 61 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่าง
ต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการ ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.24	1.09	4.17	0.88	0.287	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.85	1.12	4.02	0.96	0.411	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.76	1.12	3.98	0.93	0.442	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.89	1.12	4.05	0.94	0.401	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.16	1.17	4.13	0.94	0.307	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.22	1.21	4.15	0.95	0.289	5
รวมเฉลี่ย	3.02	1.21	4.08	0.94	0.351	

จากตารางที่ 61 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.351 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.442$) รองลงมาคือ มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.411$) และมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.401$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.307$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.289$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.287$)

ตารางที่ 62 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ
สำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	3.19	1.06	4.16	0.88	0.304	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.85	1.11	4.03	0.94	0.414	3
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.78	1.08	4.02	0.95	0.446	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.89	1.12	4.10	0.91	0.419	2
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.16	1.15	4.16	0.93	0.316	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.18	1.18	4.18	0.93	0.314	5
รวมเฉลี่ย	3.01	1.12	4.11	0.92	0.365	

จากตารางที่ 62 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.365 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.446$) รองลงมาคือ มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.419$) และมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.414$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.316$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.314$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคมชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.304$)

ตารางที่ 63 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ
กำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการจัดการ เรียนการสอนและกิจกรรมเสริม หลักสูตรโดยมีการกำหนดตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการ เพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการ จำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และ สิ่งแวดล้อม	3.19	1.09	4.18	0.87	0.310	5
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.85	1.13	4.03	0.94	0.414	3
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.82	1.11	4.02	0.95	0.426	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.87	1.11	4.08	0.91	0.422	2
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.15	1.17	4.16	0.90	0.321	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.21	1.19	4.18	0.90	0.302	6
รวมเฉลี่ย	3.02	1.13	4.11	0.91	0.361	

จากตารางที่ 63 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.361) ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.426$) รองลงมาคือ มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.422$) และมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.414$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.321$) 2) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.310$) และ 3) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.302$)

ตารางที่ 64 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ
วางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการจัดการ เรียนการสอนและกิจกรรมเสริม หลักสูตรโดยมีการวางแผนตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพ ปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และ สิ่งแวดล้อม	3.27	1.07	4.2	0.85	0.284	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.86	1.12	4.05	0.91	0.416	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคม และสิ่งแวดล้อม	2.77	1.11	4.00	0.95	0.444	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.89	1.09	4.09	0.89	0.415	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.16	1.11	4.14	0.89	0.310	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.20	1.16	4.15	0.91	0.297	5
รวมเฉลี่ย	3.03	1.05	4.11	0.90	0.356	

จากตารางที่ 64 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.356 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.444$) รองลงมาคือ มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.416$) และมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.415$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.310$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.297$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.284$)

ตารางที่ 65 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ
ดำเนินงานตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการ จัดการเรียนการสอนและกิจกรรม เสริมหลักสูตรโดยมีการดำเนินการ ตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และ สิ่งแวดล้อม	3.18	1.05	4.15	0.89	0.305	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.79	1.10	4.04	0.96	0.448	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.74	1.07	4.03	0.92	0.471	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.87	1.12	4.10	0.91	0.429	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.12	1.13	4.17	0.89	0.337	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.15	1.18	4.13	0.95	0.311	5
รวม	3.15	1.11	4.1	0.92	0.302	

จากตารางที่ 65 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีดำเนินงานตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.302 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.471$) รองลงมาคือ มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.448$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.429$) และมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.337$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 2 ประเด็น คือ 1) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{\text{modified}} = 0.311$) และ 2) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคมชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.305$)

ตารางที่ 66 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ
ติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการ จัดการเรียนการสอนและกิจกรรม เสริมหลักสูตรโดยมีการติดตาม ประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และ สิ่งแวดล้อม	3.18	1.05	4.20	0.82	0.321	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.8	1.09	4.05	0.94	0.446	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.73	1.08	4.04	0.93	0.480	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.84	1.10	4.10	0.91	0.444	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.10	1.12	4.12	0.89	0.329	5
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.14	1.16	4.18	0.88	0.331	4
รวมเฉลี่ย	2.97	1.10	4.11	0.90	0.384	

จากตารางที่ 66 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.384 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.480$) รองลงมาคือ มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.446$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.444$) และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{\text{modified}} = 0.331$) 2) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.329$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.321$) และ ตามลำดับ

ตารางที่ 67 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการจัดทำ
มาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการ จัดการเรียนการสอนและกิจกรรม เสริมหลักสูตรโดยมีการจัดทำ มาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.24	1.11	4.14	0.86	0.278	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.85	1.15	4.05	0.94	0.421	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.77	1.13	4.03	0.97	0.455	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.93	1.14	4.08	0.94	0.392	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.15	1.17	4.13	0.92	0.311	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.18	1.23	4.15	0.93	0.305	5
รวมเฉลี่ย	3.02	1.15	4.15	0.93	0.374	

จากตารางที่ 67 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.374 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.455$) รองลงมาคือ มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.421$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.392$) และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.311$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.305$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.278$) และ ตามลำดับ

ตารางที่ 68 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการ
ปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.19	1.07	4.17	0.86	0.307	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดสร้างรายได้	2.84	1.13	4.06	0.93	0.430	3
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.79	1.11	4.01	0.96	0.437	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.86	1.13	4.09	0.92	0.431	2
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.14	1.13	4.14	0.91	0.318	5
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.15	1.19	4.16	0.91	0.321	4
รวมเฉลี่ย	2.99	1.13	4.10	0.92	0.371	

จากตารางที่ 68 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.371 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.437$) รองลงมาคือ มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.431$) และมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.430$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.321$) 2) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.318$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.307$) และ ตามลำดับ

ตารางที่ 69 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.14	1.06	4.13	0.88	0.315	5
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.81	1.13	4.01	0.94	0.427	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.78	1.13	4.02	0.95	0.446	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.90	1.12	4.04	0.92	0.393	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.11	1.14	4.12	0.94	0.325	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.18	1.18	4.14	0.93	0.302	6
รวมเฉลี่ย	2.99	1.13	4.08	0.93	0.365	

จากตารางที่ 69 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.365 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือมีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.446$) รองลงมาคือ มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.427$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.393$) และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ย และเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.325$) 2) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.315$) และ 3) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.302$) ตามลำดับ

ตารางที่ 70 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก4
ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัด และประเมินผลโดยมีการกำหนด ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.19	1.09	4.19	0.88	0.313	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.84	1.10	4.02	0.96	0.415	3
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.76	1.13	4.01	0.99	0.453	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.85	1.10	4.07	0.92	0.428	2
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.09	1.14	4.10	0.96	0.327	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.14	1.18	4.15	0.94	0.322	5
รวมเฉลี่ย	2.98	1.13	4.10	0.94	0.376	

จากตารางที่ 70 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.376 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.453$) รองลงมาคือ มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.428$) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.415$) และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.327$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{\text{modified}} = 0.322$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.313$) ตามลำดับ

ตารางที่ 71 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อ
สังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัด และประเมินผลโดยมีการวางแผน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.19	1.10	4.21	0.87	0.320	5
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.87	1.10	4.08	0.94	0.422	3
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.82	1.22	4.06	0.94	0.440	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.89	1.12	4.13	0.91	0.429	2
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.11	1.12	4.15	0.93	0.334	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.20	1.17	4.19	0.90	0.309	6
รวมเฉลี่ย	3.01	1.14	4.14	0.92	0.375	

จากตารางที่ 71 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการวางแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.375 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.440$) รองลงมาคือ มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.429$) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.422$) และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.334$) 2) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.320$) และ 3) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{\text{modified}} = 0.309$) ตามลำดับ

ตารางที่ 72 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการดำเนินงานตามแผน ตามแนวคิด
กิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัด และประเมินผลโดยมีการดำเนินการ ตามแผน ตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.18	1.06	4.17	0.88	0.311	5
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.85	1.10	4.05	0.94	0.421	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.80	1.11	4.01	0.98	0.432	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.94	1.12	4.05	0.92	0.378	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.10	1.13	4.10	0.92	0.323	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.18	1.16	4.16	0.93	0.308	6
รวมเฉลี่ย	3.01	1.11	4.09	0.93	0.359	

จากตารางที่ 72 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการดำเนินการตามแผนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.359 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.432$) รองลงมาคือ มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.421$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.378$) และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.323$) 2) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.311$) และ 3) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.308$) ตามลำดับ

ตารางที่ 73 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิด
กิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัด และประเมินผลโดยมีการติดตาม ประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับ ความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์ หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและ สิ่งแวดล้อม	3.19	1.08	4.18	0.87	0.310	5
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือ บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.80	1.12	4.05	0.96	0.445	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม	2.78	1.15	4.02	0.99	0.446	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.89	1.11	4.09	0.94	0.415	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็น ผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.11	1.14	4.15	0.93	0.334	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้าง เครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจ ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.19	1.18	4.16	0.92	0.304	6
รวมเฉลี่ย	3.00	1.13	4.11	0.93	0.370	

จากตารางที่ 73 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการติดตามประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.370 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.446$) รองลงมาคือ มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.445$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.415$) และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.334$) 2) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.310$) และ 3) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{\text{modified}} = 0.370$) ตามลำดับ

ตารางที่ 74 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.16	1.10	4.15	0.88	0.313	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.88	1.14	4.07	0.94	0.413	3
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.75	1.12	4.05	0.99	0.473	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.85	1.1	4.1	0.94	0.439	2
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.06	1.14	4.15	0.95	0.356	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.10	1.18	4.19	0.93	0.352	5
รวมเฉลี่ย	2.97	1.13	4.12	0.94	0.387	

จากตารางที่ 74 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.387 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.473$) รองลงมาคือ มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.439$) และมีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.413$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.356$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{\text{modified}} = 0.352$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.313$) ตามลำดับ

ตารางที่ 75 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.15	1.09	4.16	0.88	0.321	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.82	1.10	4.06	0.96	0.440	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.74	1.10	4.01	0.97	0.464	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.94	1.11	4.1	0.91	0.395	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.12	1.15	4.15	0.93	0.330	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.15	1.20	4.17	0.95	0.324	5
รวมเฉลี่ย	2.99	1.13	4.11	0.93	0.375	

จากตารางที่ 75 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมมีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.375 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.464$) รองลงมาคือ มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.440$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.395$) และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ย และเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.330$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.324$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.321$) ตามลำดับ

ตารางที่ 76 การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวม จำแนกตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	PNI Modified	ลำดับความสำคัญ
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม	3.11	1.04	4.04	0.83	0.292	6
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้	2.72	1.07	3.91	0.91	0.421	2
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม	2.63	1.07	3.87	0.93	0.453	1
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม	2.76	1.06	3.93	0.89	0.407	3
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ	3.02	1.10	3.99	0.89	0.310	4
6. มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.08	1.16	4.03	0.89	0.298	5
รวมเฉลี่ย	2.89	1.08	3.96	0.89	0.364	

จากตาราง 76 พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมจำแนกตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.364 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ

และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม($PNI_{modified} = 0.453$) รองลงมาคือ มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.421$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.407$)ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.310$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.298$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.292$) ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุปพบว่า จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ด้วยการคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Need Index ($PNI_{Modified}$) เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และจัดทำร่างระบบบริหาร พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านนโยบายจำแนกตามงานบริหารโรงเรียน 3 ด้าน พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.381$) รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{modified} = 0.373$) และด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{modified} = 0.364$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ในการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมจำแนกตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีค่า $PNI_{modified}$ เฉลี่ยเท่ากับ 0.364 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.453$) รองลงมาคือ มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{modified} = 0.421$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{modified} = 0.407$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี $PNI_{modified}$ เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{modified} = 0.310$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{modified} = 0.298$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{modified} = 0.292$) ตามลำดับ

ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) จากการวิเคราะห์ด้านนโยบายจำแนกตามงานบริหารโรงเรียนโดยภาพรวม พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.38$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ควรมีการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ก่อนเป็นอันดับแรก นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดและถือเป็นจุดที่ควรพัฒนาคือ มี ($PNI_{\text{modified}} = 0.407$) ตามลำดับ ซึ่งทั้งควรนำมาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

4.3.2 (ร่าง) ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1

การพัฒนาร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการศึกษาวิเคราะห์ความแตกต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แล้วนำข้อมูลมาคำนวณหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นจากค่า PNI_{modified} โดยประเด็นที่มีค่า PNI_{modified} สูงกว่าหรือเท่ากับค่า PNI_{modified} เฉลี่ย เป็นประเด็นที่จะนำไปในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียน โดยออกแบบพัฒนาเป็นร่างระบบนำประเด็นที่มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระดับมากและสำคัญที่สุดซึ่งถือว่าเป็นจุดที่ควรพัฒนา ไปกำหนดเป็นกรอบแนวทางในการร่างระบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมนั้นคือ ประเด็นนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมที่มีค่า PNI_{modified} สูงกว่าหรือเท่ากับ PNI_{modified} เฉลี่ยเป็น 3 อันดับแรกคือ การนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ และมีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม นอกจากนี้ยังได้มีการศึกษากรณีตัวอย่างของโรงเรียนที่มีการดำเนินการในรูปแบบใกล้เคียงจากเอกสาร รายงานผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางและตัวอย่างในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก โดยแบ่งเนื้อหาโครงสร้างของระบบเป็น 5 ส่วน ได้แก่ 1. ชื่อระบบบริหารโรงเรียน 2. แผนภาพแสดงองค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียน 3. แนวคิดและหลักการ 4. วัตถุประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียน และ 5. องค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียน ซึ่งแต่ละส่วนได้นำข้อค้นพบจากการศึกษารอบแนวคิดการวิจัย และการประเมินความต้องการจำเป็น นำเสนอรายละเอียดเป็นร่างระบบฉบับที่ 1 ดังนี้

(ร่าง) ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่เน้นนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1

1. ชื่อระบบ “ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่เน้นนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ”
2. แผนภาพแสดงองค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1

ภาพที่ 6 ร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1

3. แนวคิดและหลักการ

การพัฒนาประเทศแบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมในช่วงที่ผ่านมาก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงทางการศึกษาซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างโอกาสการมีงานทำหรือการประกอบอาชีพ ซึ่งนำไปสู่การสร้างรายได้ พัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองและครอบครัว ได้มีการเสนอแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยคือ การส่งเสริมธุรกิจเพื่อสังคมหรือ

กิจการเพื่อสังคมในระดับชุมชนหรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อขับเคลื่อนธุรกิจที่มีการเติบโตอย่างยั่งยืนและมีความเป็นธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยจะก่อให้เกิดการสร้างงานและการสร้างรายได้ให้กับประชาชน รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาสังคม สุขภาวะ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้เป็นอย่างดี นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต ลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของคนในสังคมได้ (สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์, 2554) เมื่อนำแนวคิดเกี่ยวกับกิจการเพื่อสังคมโดยเฉพาะในระดับชุมชนมาผสมผสานกับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กจะทำให้โรงเรียนขนาดเล็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาสังคม อาชีพและสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้ จึงต้องมีการวิจัยและพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยบูรณาการในการปลูกฝังค่านิยม เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ การพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพ และการประกอบการทางสังคมให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา ในแง่ของการบริหารจัดการ การวางแผน การพัฒนาระบบบริหารงานด้านวิชาการโดยเฉพาะสามด้านหลักคือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาระบบบริหารงานโรงเรียนควรมีองค์ประกอบ ขั้นตอน กระบวนการและวิธีการอย่างไรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ค่านิยม แนวคิดของการผู้ประกอบการเพื่อสังคมและกิจการเพื่อสังคมให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาได้และที่สำคัญการพัฒนาคนต้องอยู่บนพื้นฐาน ใฝ่เรียนรู้มีทักษะในการประกอบอาชีพ การสร้างและพัฒนานวัตกรรมที่สามารถต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ สินค้าหรือบริการที่จำหน่ายสร้างรายได้ ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน มีการนำผลกำไรไปทำให้บรรลุเป้าหมาย คือ การสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม มีการประสานงานความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ควบคู่กับการมีสำนึกในศีลธรรมและจริยธรรม มีธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมของชุมชนต่อไป

4. วัตถุประสงค์ของระบบ

- 4.1. เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานโรงเรียนด้วยแนวคิดกิจการเพื่อสังคมอย่างเป็นระบบ
- 4.2. เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดระบบการบริหารงานโรงเรียนด้านงานวิชาการตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
- 4.3. เพื่อสนับสนุนการนำแนวคิดกิจการเพื่อสังคมมาพัฒนาผู้เรียนและการบริหารโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

5. องค์ประกอบของระบบ

องค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมพัฒนามาจากการศึกษารอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียน แนวคิดกิจการเพื่อสังคม สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็น เฉพาะในงานบริหารโรงเรียนด้าน

วิชาการ คือการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล โดยสามารถจัดระบบบริหารได้เป็น 2 ระบบย่อย คือ ระบบหลักและระบบสนับสนุน โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 ระบบบริหารหลักเพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ประกอบไปด้วย นโยบาย และกระบวนการและวิธีการ ในการนำแนวคิดกิจการเพื่อสังคมไปประยุกต์ร่วมกับการบริหารงานโรงเรียนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล โดยมีองค์ประกอบดังนี้

องค์ประกอบหลักที่ 1 นโยบาย ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ จุดมุ่งหมาย (Ends) และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Means) ของการบริหารงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีดังนี้

จุดมุ่งหมายหลัก คือ ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ในรูปแบบการทำกิจกรรมผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ก่อให้เกิดกำไร แล้วนำกลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมได้

แนวทางในการดำเนินงานหลัก เพื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมิน เพื่อให้เกิดจุดมุ่งหมาย โดยมีแนวปฏิบัติ ขั้นตอนได้หลากหลาย ใช้ทรัพยากรที่จำเป็น และมีขั้นตอนในการปฏิบัติด้วยกระบวนการและวิธีการดังองค์ประกอบหลักที่ 2

องค์ประกอบหลักที่ 2 กระบวนการและวิธีการ (Process and Procedure) ในการบริหารงานโรงเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีแนวปฏิบัติและรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

แนวปฏิบัติ

1) ศึกษา ค้นคว้า สำรวจสภาพปัจจุบันของโรงเรียนถึงเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล

2) การสำรวจสภาพปัจจุบันของชุมชน ค้นคว้าข้อมูลจากชุมชน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การประกอบอาชีพที่มีในชุมชน

- 3) สำรวจ ศึกษาความสนใจ ความต้องการ ความถนัดและความสามารถของ ผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง ในการคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรม/ ผลิตภัณฑ์
- 4) พิจารณารูป จัดลำดับความสำคัญ คัดเลือกอาชีพ นวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ สินค้าหรือบริการที่จะพัฒนาเพื่อจำหน่าย เพื่อนำมากำหนดเนื้อหาของหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลต่อไป
- 5) ในการนำแนวคิดกิจการเพื่อสังคมมาสู่สถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนและ โรงเรียนสามารถทำได้โดยการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ให้มีความสำคัญในการพัฒนานักเรียนตามตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวปฏิบัติ

1) ระบุเป้าหมายในการพัฒนา คือมีเป้าหมาย ให้มีความสำคัญในการพัฒนานักเรียนตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเพิ่มจุดเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

2) กำหนดตัวชี้วัดในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น โดยให้มีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ประยุกต์แนวคิดกิจการเพื่อสังคมใน 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 การจัดการเรียนรู้ตามขอบเขตรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี หรือจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หรือจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่นๆ โดยมีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ จัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและค่า เป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ลักษณะที่ 2 การจัดทำเป็นโครงการหรือแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน การทำกิจกรรมของชุมนุม ชมรม

3) การวางแผน โดยการทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อ กำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ จัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการ กำหนด วิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ระบุงบประมาณ ผู้รับผิดชอบที่ สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

4) การดำเนินการตามแผน ที่ได้ระบุไว้ในแผนต่างๆ ส่วนหนึ่งโดยการหาความรู้ เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้นด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตนเอง กรณีตัวอย่างจากโรงเรียนมีชัย พัฒนา ให้ผู้เรียนร่วมกันคิดว่าทำอะไร แล้วไปหาที่ฝึกจากคนในชุมชน เขียววิทยากรภายนอกมา สอน เป็นต้น แล้วดำเนินการตามวิธีที่กำหนด เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์

5) การติดตามประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการ ขั้นตอนหรือไม่ เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นในแต่ละชั้นเป็นอย่างไร ผลรวม เป็นไปตามเป้าหมายเพียงใด

6) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน ถ้าการปฏิบัติงานมาเป็นไปตามวิธีการทำงาน มาตรฐาน ก็หามาตรการแก้ไข ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพื่อมิให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อนขึ้นอีก ปรับปรุงกระบวนการทำงานและเอกสารวิธีทำงานมาตรฐาน

7) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอนและเป็นระบบ

4.3.3 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมฉบับที่ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล

ในขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1 โดยตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้เสียเป็นรายบุคคล ในส่วนการตรวจสอบเป็นรายบุคคลเครื่องมือที่ใช้คือ แบบตรวจสอบระบบที่ผู้วิจัยพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ ชื่อ -นามสกุล วุฒิการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของระบบ และตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติคือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 77

ตารางที่ 77 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1 ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		X	S.D.	แปลความ	X	S.D.	แปลความ
1	ชื่อระบบ ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่เน้นนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ	3.80	0.79	มาก	4.10	0.99	มาก
2	แผนภาพแสดงองค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	3.50	1.18	มาก	3.50	1.18	มาก

ที่	รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
3	แนวคิดและหลักการ	4.10	0.74	มาก	4.10	0.74	มาก
4	วัตถุประสงค์ของระบบ	4.00	0.67	มาก	3.90	0.74	มาก
5	องค์ประกอบของระบบ	4.00	0.67	มาก	3.90	0.74	มาก
	องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายและแนวทางการดำเนินงาน						
	องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ ประกอบด้วยวิธีการและขั้นตอน ดังนี้	4.30	0.82	มาก	3.70	1.16	มาก
	1) การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน	4.40	0.97	มาก	4.10	1.10	มาก
	2) การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	4.00	0.82	มาก	3.80	1.23	มาก
	3) การวางแผน	3.90	0.99	มาก	3.90	0.99	มาก
	4) การดำเนินการตามแผน	4.00	0.82	มาก	4.08	0.82	มาก
	5) การติดตามประเมินผล	4.00	0.82	มาก	4.08	0.82	มาก
	6) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน	3.50	1.08	มาก	3.40	1.26	ปานกลาง
7) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.50	1.08	มาก	3.40	1.26	ปานกลาง	
เฉลี่ย		3.92	0.88	มาก	3.84	1.01	มาก

จากตารางที่ 77 ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม พบว่า การประเมินความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D.=0.88) ค่าเฉลี่ยสูงสุดของความเหมาะสมคือ ขั้นตอนการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันในองค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 4.40$, S.D.=0.97) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของความเหมาะสมเท่ากับ 3 ประเด็น คือ แผนภาพแสดงองค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ($\bar{X} =$

3.50, S.D.=0.97) ประเด็นการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานและการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.50, S.D.=1.08$)

การประเมินความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84, S.D.=1.01$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของความเป็นไปได้เท่ากับ 3 ประเด็นคือ ชื่อระบบ ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่เน้นนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ ($\bar{X} = 4.10, S.D.=0.99$) แนวคิดและหลักการ ($\bar{X} = 4.10, S.D.=0.74$) และขั้นการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันในองค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\bar{X} = 4.10, S.D.=1.10$) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของความเป็นไปได้เท่ากับ 2 ประเด็น คือการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานและการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.40, S.D.=1.26$)

นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เสนอแนะร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยสรุปความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล แยกประเด็นการพิจารณาตามหัวข้อของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมที่ผู้วิจัยร่างขึ้น โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 78

ตารางที่ 78 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคลเพื่อการปรับปรุงร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 1

รายการตรวจสอบ	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิรายบุคคล
1. ชื่อ ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่เน้นนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ	1) ตัดคำว่า 3 ประการออก และใส่ให้เห็นกระบวนการ 2) ควรเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “ระบบบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม”
2. แผนภาพแสดงองค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	1) ควรปรับแผนผังระบบบริหารให้เป็นวงจรให้ชัดเจน 2) จัดทำผังมโนทัศน์ระบบใหม่ 3) แสดงให้เห็นแผนภาพที่ครบวงจร มี feedback มีการประเมิน
3.แนวคิดและหลักการ	1) ควรระบุว่าวิเคราะห์ สังเคราะห์ระบบมาจากแหล่งใด
4.วัตถุประสงค์ของระบบ	1) วัตถุประสงค์ 4.2 ควรตัดคำว่า ส่งเสริม ออก และข้อ 4.3 ควรตัดคำว่า สนับสนุน

รายการตรวจสอบ	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิรายบุคคล
5.องค์ประกอบของระบบ องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายและแนวทางการดำเนินงาน	1) Format ในการเขียน วิธีการและขั้นตอน ควรแบ่งเป็นข้อหลักและหัวข้อย่อยๆเพื่อเป็นการให้ข้อมูลที่ชัดเจน 2) องค์ประกอบที่ 1,2 สามารถรวมกันได้
องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ ประกอบด้วยวิธีการและขั้นตอน ดังนี้	2) จุดมุ่งหมายและแนวทางการดำเนินงานไม่ชัดเจน ไม่ตรงประเด็น 3) ควรแยกแต่ละบทบาทให้ชัด ทำอะไรแล้วได้อะไร คืออะไรตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ 4) เพิ่มบทบาทผู้บริหาร
1) การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน	1) การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันยังขาดความชัดเจน ในขั้นตอนโรงเรียนไม่สามารถสรุปได้ว่า จะได้ผลิตสินค้า/หรือบริการอะไร
2) การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) ควรกำหนดขั้นตอนเป็นเรื่องๆให้ชัดเจน และที่สำคัญควรมีการศึกษาความเป็นไปได้ด้วยในขั้นตอนการดำเนินการ
3) การวางแผน	1) การวางแผน ยังเขียนไม่ชัดเจน
4) การดำเนินการตามแผน	1) การดำเนินการตามแผน ไม่ควรเป็นความเรียง
5) การติดตามประเมินผล	1) การติดตามประเมินผล ยังขาดการประเมินผลตามจุดมุ่งหมาย 3 ข้อ
6) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน	1) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานยังเขียนไม่ชัดเจนว่าให้ทำตามมาตรฐานตรงส่วนไหน รูปแบบการเขียน เขียนอย่างไร เช่นมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ ประเด็นการพิจารณา
7) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	1) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องยังเขียนไม่ชัดเจน ควรเขียนให้ย้อนกลับไปที่ขั้นตอน 1-6 และอื่นๆ
ข้อเสนอแนะอื่นๆ	1) ปรับลักษณะการเขียนให้เกิดแนวปฏิบัติ 2) ระบบคู่มืองานควรแสดงให้เห็นทั้งหมดแล้วยกมาทำ 1 ระบบ 3) คำกริยาที่ใช้เป็น Action หรือใช้คำว่า ใคร ทำอะไร เมื่อไหร่ อย่างไร เน้นบทบาทผู้บริหารทำอะไร ครู นักเรียน ทำอะไร แล้วออกมาเป็นคู่มือระบบ

4.3.4 ปรับปรุงร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2

เมื่อได้ข้อมูลความเหมาะสมและเป็นไปได้ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และได้พัฒนาเป็นร่างระบบฯ ฉบับที่ 2

(ร่าง) ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2

- ชื่อระบบ “ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่เน้นนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ” (A Small-Sized School Management System Focus on Learning and Extra-Curricular Activity Management Based on the three concepts of Social Enterprise)
- แผนภาพแสดงองค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ภาพที่ 7 ร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ฉบับที่ 2

3. แนวคิดและหลักการ

การพัฒนาประเทศแบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมในช่วงที่ผ่านมาก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงทางการศึกษาซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างโอกาสการมีงานทำหรือการประกอบอาชีพ ซึ่งนำไปสู่การสร้างรายได้ พัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองและครอบครัว จึงได้มีการเสนอแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยคือ การส่งเสริมธุรกิจเพื่อสังคมหรือกิจการเพื่อสังคมในระดับชุมชนหรือวิสาหกิจชุมชน เพื่อขับเคลื่อนธุรกิจที่มีการเติบโตอย่างยั่งยืนและมีความเป็นธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยจะก่อให้เกิดการสร้างงานและการสร้างรายได้ให้กับประชาชน รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาสังคม สุขภาวะ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้เป็นอย่างดี นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต ลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของคนในสังคมได้ การนำแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยเฉพาะในระดับชุมชนมาผสมผสานกับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กจะทำให้โรงเรียนขนาดเล็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาสังคม อาชีพและสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้ ดังนั้นจึงจำเป็นในการพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยบูรณาการในการปลูกฝังค่านิยม เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ การพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพ และการประกอบการทางสังคมให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา โดยการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล

จากการวิจัยพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมครั้งนี้พบว่า ในส่วนขององค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียนด้านนโยบายมีค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นสูง ส่วนองค์ประกอบงานบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นสูง และพบว่า แนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการจำเป็นสูง คือ การผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์เพื่อสังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และการสร้างพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม จึงนำประเด็นที่มีพบว่ามีความต้องการจำเป็นสูงมาพัฒนาเป็นระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

4. วัตถุประสงค์ของระบบ

4.1 เพื่อเพิ่มศักยภาพในด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยแนวคิดกิจการเพื่อสังคมอย่างเป็นระบบ

4.2 เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดระบบบริหารงานโรงเรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

5.องค์ประกอบของระบบ

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่เน้นนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ มีองค์ประกอบมาจากการศึกษากรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียน แนวคิดกิจการเพื่อสังคม สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และการจัดลำดับความสำคัญจากการศึกษาความต้องการจำเป็น โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย

นโยบายของสถานศึกษาที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ กำหนดให้มีองค์ประกอบย่อย 2 ประเด็น คือ จุดมุ่งหมาย (Ends) และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Means) มีรายละเอียดดังนี้

จุดมุ่งหมาย การกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ คือ

- 1) ผู้เรียนสามารถผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้
- 2) ผู้เรียนสามารถนำกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมได้
- 3) ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมได้

แนวทางการดำเนินงาน

ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย มีแนวปฏิบัติ ขั้นตอนได้หลากหลาย ใช้ทรัพยากรที่จำเป็น โดยสามารถกำหนดตัวชี้วัดในหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น โดยให้มีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ประยุกต์แนวคิดกิจการเพื่อสังคมทั้ง 3 ประการ ใน 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 การจัดการเรียนรู้ตามขอบเขตรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง หรือจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หรือจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ โดยมีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ลักษณะที่ 2 การจัดทำเป็นโครงการหรือแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการทำกิจกรรมของชุมนุม ชมรม

องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ

การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นภารกิจหลักของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยหลายงานเช่น การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น การดำเนินการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ คือ 1) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ 2) มีการนำกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม 3) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมได้ โดยมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

3. การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน มีแนวปฏิบัติดังนี้

- 1) ศึกษา ค้นคว้า สำรวจสภาพปัจจุบันของโรงเรียนถึงเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เกี่ยวข้องกับการคิด ประดิษฐ์ ประยุกต์ ตัดแปลง หรือการกระทำการใดๆเพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นสินค้าหรือบริการในการจำหน่ายสร้างรายได้ เป็นการฝึกการประกอบอาชีพ มีการปฏิบัติงานสามารถสร้างรายได้
- 2) การสำรวจสภาพปัจจุบันของชุมชน ค้นคว้าข้อมูลจากชุมชน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การประกอบอาชีพที่มีในชุมชน ทรัพยากรในชุมชน
- 3) สำรวจ ศึกษาความสนใจ ความต้องการ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง ในการคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรม/ ผลิตภัณฑ์
- 4) การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการของชุมชน
- 5) พิจารณาสรุป จัดลำดับความสำคัญ คัดเลือกอาชีพ นวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ สินค้าหรือบริการที่จะพัฒนาเพื่อจำหน่าย เพื่อนำมากำหนดเนื้อหาของหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลต่อไป
- 6) พิจารณา คิดค้นหาวิธีการหรือรูปแบบการทำกิจกรรมเพื่อสร้างประโยชน์แก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ทั้งวิธีการที่สอดคล้อง บูรณาการกับการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือการนำผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าและบริการมาทำกิจกรรมเพื่อสังคมทางใดทางหนึ่ง

2. การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย โดยระบุเป้าหมายในการพัฒนา คือ การพัฒนานักเรียนตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเพิ่มจุดเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ คือ 1) ผู้เรียนสามารถผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ 2) ผู้เรียน

สามารถนำกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมได้ และ 3) ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา สังคมได้ โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1) วิเคราะห์เนื้อหาสาระ เป็นการกำหนดหมวดหมู่ เนื้อหาสาระและประสบการณ์ และวิเคราะห์เนื้อหาเป็นหน่วย หัวเรื่อง และเขียนแผนผังความคิด

2) กำหนดตัวชี้วัดในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น โดยการ วิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และ จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ระบุตัวชี้วัดในแผน โดยประยุกต์แนวคิดกิจการเพื่อสังคม ทั้ง 3 ประการ ใน 2 ลักษณะ คือ การจัดการเรียนรู้ตามขอบเขตรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ เกี่ยวข้อง หรือจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หรือจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และการจัดทำเป็นโครงการหรือแผนการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการทำกิจกรรมของชุมชน ชมรม

3) ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้งานอาชีพในโรงเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการดังกล่าว

3. การวางแผน โดยการทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อ กำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ จัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการ กำหนด วิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ระบุงบประมาณ ผู้รับผิดชอบที่ สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ ดังกล่าว โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

3.1 ผู้บริหารแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานจัดประเภทข้อมูลอาชีพ ในท้องถิ่น ให้เห็นช่องทางอาชีพทั้งภายในและภายนอกของท้องถิ่น

3.2 นำข้อมูลจากการสำรวจความต้องการทางอาชีพจากผู้ปกครอง นักเรียน และ ชุมชนเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคม

3.3 วิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญของอาชีพ โดยพิจารณาจากทรัพยากรและ ความต้องการของผู้เรียน ของชุมชน เพื่อจัดทำหลักสูตรเปิดสอนในรายวิชานั้นๆ

3.4 จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่เน้น การพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ

3.5 จัดทำแผนการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้สอดคล้อง กับการพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ

4. การดำเนินการตามแผน ที่ได้ระบุไว้ในแผนต่างๆ ส่วนหนึ่งโดยการหาความรู้เกี่ยวกับ วิธีดำเนินการนั้นด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาดูด้วยตนเอง ศึกษาจากกรณีตัวอย่าง ซึ่งในกรณี

โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนทำธุรกิจเพื่อสังคมคือ โรงเรียนมีชัยพัฒนา ให้ผู้เรียนร่วมกันคิดว่าจะทำอะไร แล้วไปหาที่ฝึกจากคนในชุมชน เชิญวิทยากรภายนอกมาสอน เป็นต้น แล้วดำเนินการตามวิธีที่กำหนด เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

4.1 แต่งตั้งคณะทำงาน

4.2 ดำเนินการเปิดสอน ให้นักเรียนเลือกเรียนในหลักสูตร หรือสมัครเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามโครงสร้างหลักสูตร และสรุปผลการเรียนรู้ เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

4.3 เทคนิคการสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เน้นทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีม และการจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาในการทำงานได้ จัดกิจกรรมเพื่อสร้างประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

ซึ่งในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ ดังนี้

- 1) การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
- 2) การเรียนรู้จากการค้นคว้า
- 3) การเรียนรู้จากประสบการณ์
- 4) การเรียนรู้จากการทำงานกลุ่ม

5. การติดตามประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการ ขั้นตอนหรือไม่ เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นในแต่ละชั้นเป็นอย่างไร ผลรวมเป็นไปตามเป้าหมายเพียงใด ส่วนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ สามารถวัดได้ 2 แบบ คือ

5.1 การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีการวัดและประเมินผล 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านความรู้
- 2) ด้านทักษะ
- 3) ด้านผลงานจากการเรียนรู้
- 4) ด้านคุณธรรม

5.2 การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ตามกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจัดเป็นชมรมหรือชุมนุม มีการวัดผลและประเมินผล 3 ด้าน คือ

- 1) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน
- 2) ด้านผลงาน/ชิ้นงาน
- 3) ด้านคุณธรรม

3. **การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน** ถ้าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงาน หรือเมื่อพบปัญหาที่หามาตรการแก้ไข ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพื่อมิให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อนขึ้นอีก ปรับปรุงกระบวนการทำงานและเอกสารวิธีทำงานมาตรฐาน โดยการระดมความคิด สืบรวจ สอบถาม รวบรวมข้อมูล แบบเก็บข้อมูล แบบรายงานต่างๆ เพื่อจัดทำเป็นคู่มือปฏิบัติงาน เพื่อใช้ปฏิบัติต่อไป

7. **การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง** นำผลการจัดการเรียนรู้ ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมาวิเคราะห์หาปัญหา อุปสรรค เพื่อค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหา พัฒนาปรับปรุงเพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอนและเป็นระบบเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.3.5 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมฉบับที่ 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการประชุมสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และได้พัฒนาเป็นร่างระบบฯ ฉบับที่ 2 แล้วจึงตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยการร่วมกันพิจารณา อภิปรายในการประชุมสนทนากลุ่มโดยมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบ ดังตารางที่ 79

ตารางที่ 79 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิจากการสนทนากลุ่มเพื่อการปรับปรุงร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

รายการตรวจสอบ	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
1. ชื่อ ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่เน้นนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ	1) ปรับชื่อเป็นระบบบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 2) จากชื่อมีความคาดหวังว่าจะนำไปใช้ในโรงเรียนขนาดเล็กกว่าจะเพื่อสังคมได้จริงหรือไม่แต่ในเนื้อหายังระบุไม่ชัดเจน 3) คำว่า เน้นนโยบาย แต่ในเนื้อหายังระบุนโยบายไม่มาก ไม่แน่ใจว่าเป็นนโยบายของรัฐในภาพใหญ่หรือเพียงนโยบายของสถานศึกษา ควรระบุให้ชัดหรือตัดคำว่าเน้นนโยบายออก 4) ควรตัดคำว่า 3 ประการออก เนื่องจากแนวคิดกิจการเพื่อสังคมที่เหลืออีก 3 ประการก็มีความสำคัญนำมาใช้ทั้งหมด
2. แผนภาพแสดงองค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	1) แผนภาพยังไม่ครบวงจร ยังไม่วนกลับมาที่นโยบาย 2) ควรนำ 7 ขั้นตอนมาแตกให้เป็นระบบในแผนภาพด้วยให้มีความชัดเจน

รายการตรวจสอบ	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
	<p>3) ควรใช้แนวคิดกิจการเพื่อสังคมทั้ง 6 ข้อมาใช้</p> <p>4) แผนภาพขาดในเรื่องกระบวนการของระบบ ขาดความชัดเจน เป็นภาพรวมมากเกินไป ควรลงรายละเอียดเพิ่มเนื่องจากเนื้อหาไม่ได้ซับซ้อนจนเกินไป</p> <p>6) ให้เพิ่มเติมเรื่องการปลูกฝังด้านการรักษาสิ่งแวดล้อมแก่เด็ก</p>
3.แนวคิดและหลักการ	<p>1) โรงเรียนขนาดเล็กมีความยากลำบากอยู่แล้วการทำเรื่องกิจการเพื่อสังคมเป็นเรื่องยากมากแต่มีบางโรงเรียนทำอยู่ และมีหลักสูตรในการทำ แต่ทำได้ยากมากและควรมีหน่วยงานภายนอกเข้ามาช่วยเหลือ</p> <p>2) ควรมุ่งเน้นเรื่องการปลูกฝังให้ผู้เรียนใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีสำนึกรักสิ่งแวดล้อม และมีคุณลักษณะที่ดีด้วย</p>
4.วัตถุประสงค์ของระบบ	<p>1) ควรปรับให้เหลือ 2 ข้อ เนื่องจากมีความคล้ายคลึงกันมาก แล้วปรับคำ</p> <p>2) วัตถุประสงค์ข้อ 4.2 ควรตัดออก แต่นำคำว่า ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลไปต่อท้ายข้อ 4.1</p> <p>3) ปรับคำในข้อ 4.3 ตัดประโยคท้ายแล้วเติมคำขยายเช่น อย่างยั่งยืน อย่างต่อเนื่อง ขยายผล ยกระดับ เป็นต้น</p> <p>4) การใช้ภาษา ควรใช้คำว่า การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้</p>
<p>5.องค์ประกอบของระบบ</p> <p>องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายและแนวทางการดำเนินงาน</p> <p>องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3 ประการ ประกอบด้วยวิธีการและขั้นตอน ดังนี้</p>	<p>1) นโยบายที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับระดับชาติหรือไม่ concept ตอนนี้อยู่ไม่แน่ใจว่าจะทำได้มากน้อยอย่างไร เช่น ถ้าเด็กประถมจะทำนวัตกรรมจะสามารถทำได้มากน้อยอย่างไร</p> <p>2) แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรมี 2 แนวทาง ควรอยู่ในกระบวนการโดยแยกเป็น 2 กลุ่ม อย่างชัดเจนหรือมีการเชื่อมโยงระหว่างทั้ง 2 ลักษณะและปรับเนื้อหาใหม่</p> <p>3) ควรเติม Input Process Output ให้เห็นระบบที่สมบูรณ์</p> <p>4) จุดมุ่งหมายอาจครอบคลุมทั้ง 3 งานบริหารวิชาการแต่เน้นการจัดการเรียนการสอน</p> <p>5) องค์ประกอบที่ 2 ซึ่งไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาชื่อเป็นการจัดการเรียนการสอนแต่เนื้อหาอยู่ในการวางแผนบริหาร</p>

รายการตรวจสอบ	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
	<p>6) แนวคิดกิจการเพื่อสังคมซึ่งถือว่าเป็น output น่าจะ 6 ข้อ เหมือนเดิม และกระบวนการทั้งหมด 7 ข้อ แต่ทั้งสององค์ประกอบหนักเบาตามค่า PNI</p> <p>7) การเขียนระบบไม่ควรเขียนเป็นความเรียง</p> <p>8) กลไกที่สื่อถึงโรงเรียนขนาดเล็กเป็นบริบทที่นำไปใช้ได้ นอกจากกระบวนการที่ระบุว่าใครทำอะไร น่าจะเพิ่มสิ่งที่อยากให้เกิดขึ้นด้วย</p>
1) การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน	<p>1) ควรมีการสำรวจศักยภาพพื้นที่ด้วย</p> <p>2) ควรเพิ่มวิเคราะห์ตลาดด้วยว่าจะขายให้ใครอย่างไร</p> <p>3) ควรปรับการเขียน การใช้ภาษาให้เห็นถึงแนวปฏิบัติ เมื่อสำรวจแล้วนำไปใช้อะไร</p> <p>4) ควรตั้งเป็นหัวข้อใหญ่ เช่น การสำรวจ แล้วแยกเป็นหัวข้อย่อยว่า สำนวจด้านใดบ้าง จะเข้าใจง่ายมากกว่า</p>
2) การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) การใช้ภาษายังไม่บ่งบอกถึงแนวปฏิบัติ ไม่ควรใช้คำว่า ตัวอย่าง ขึ้นนำ
3) การวางแผน	1) ควรปรับการเขียน การใช้ภาษาให้เห็นถึงแนวปฏิบัติ
4) การดำเนินการตามแผน	1) ควรปรับการเขียน การใช้ภาษาให้เห็นถึงแนวปฏิบัติ
5) การติดตามประเมินผล	1) ควรเขียนให้ครอบคลุมไปถึงบทบาทของผู้บริหารในการติดตามประเมินผล
6) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน	1) ควรปรับการเขียน การใช้ภาษาให้เห็นถึงแนวปฏิบัติ
7) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	1) ควรเขียนให้เห็นแนวปฏิบัติ
อื่นๆ	<p>1) การใช้คำยังไม่ชัดเจน เช่น แนวทางการดำเนินงาน</p> <p>2) หัวใจของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กหายไป มีการสำรวจสภาพปัจจุบัน สิ่งที่มีอยู่ แต่ไม่เห็นการสร้างการมีส่วนร่วมและการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก</p> <p>3) เพิ่มข้อ 1.8 เพื่อให้เห็นถึงความยั่งยืน</p>

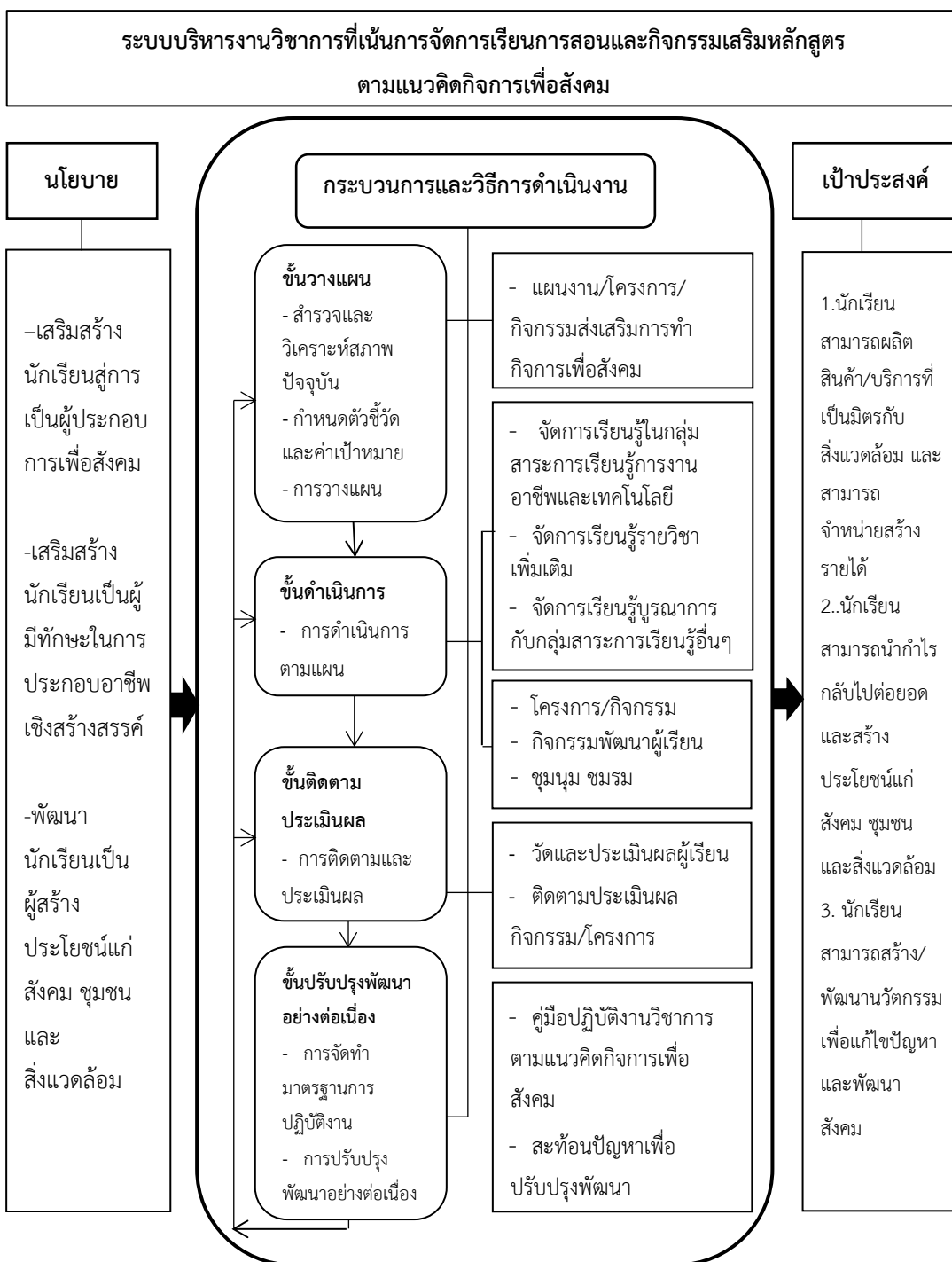
จากตารางที่ 78 และ 79 ผู้วิจัยนำความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคลและจากการสนทนากลุ่ม นำมาปรับปรุงเป็นระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมฉบับสมบูรณ์

4.3.6 นำเสนอระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ผู้วิจัยนำข้อสรุปความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและเหตุผลประกอบจากการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของระบบบริหารโรงเรียนที่ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้เสียเป็นรายบุคคลและการประชุมสนทนากลุ่ม มาทำการปรับปรุงพัฒนาเป็นระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ดังนี้

1. ชื่อระบบ “ระบบบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม” (Academic Management System Focus on Learning and Extra-Curricular Activities Management Based on the Concepts of Social Enterprise)
2. แผนภาพแสดงองค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียน

ภาพที่ 8 ระบบบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

3.แนวคิดและหลักการ

ระบบบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม เป็นระบบหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมแนวคิดเพื่อกิจการสังคมให้สามารถเกิดขึ้นได้จริง โดยเฉพาะให้บรรลุตามเป้าประสงค์ของระบบการบริหารโรงเรียนที่ประกอบด้วยนโยบาย กระบวนการและวิธีการดำเนินงาน ด้วยงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดของงานบริหารโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยงานพัฒนาหลักสูตร งานจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตร และงานวัดและประเมินผล เพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้มีความรู้ ทักษะ ค่านิยม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม การเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม เป็นผู้ที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชน ทำกิจกรรมที่มีการผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ และมีการนำผลกำไรไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาแก่ชุมชนและสังคม เป็นผู้ประกอบการที่มีคุณธรรม มีธรรมาภิบาล และมีการประสานความร่วมมือกับองค์กรภายนอกและสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาาร่วมกัน โดยคาดหวังให้โรงเรียนขนาดเล็กเป็นศูนย์กลางของชุมชน และเป็นสถานที่ที่สร้างนักเรียนให้เป็นผู้ที่มีทักษะการประกอบอาชีพควบคู่กับการมีสำนึกในศีลธรรมและจริยธรรมในการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมของชุมชนต่อไป คุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็กโดยเฉพาะในพื้นที่ยากจนจะสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาสำคัญของคุณภาพการศึกษาไทย และยังสามารถช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยได้ด้วย

4.วัตถุประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียน

- 4.1 เพื่อจัดระบบบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมให้เกิดประสิทธิผล
- 4.2 เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

5.องค์ประกอบของระบบบริหารโรงเรียน

ระบบบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีองค์ประกอบมาจากการศึกษารอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียน แนวคิดกิจการเพื่อสังคม ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และการจัดลำดับความสำคัญจากการศึกษาความต้องการจำเป็น แล้วนำมาพัฒนาเป็นระบบบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ซึ่งประกอบด้วยนโยบายที่จะกำหนดแนวทางการบริหารให้บรรลุเป้าหมาย เป้าประสงค์และกระบวนการและวิธีการดำเนินงาน และโดยมีรายละเอียดขององค์ประกอบต่างๆดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 นโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

การกำหนดนโยบายการบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญที่จะเป็นผู้ประสานในการกำหนดทิศทางร่วมกับครู บุคลากร นักเรียน ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเชื่อมโยงการนำนโยบายระดับชาติและระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการสู่การปฏิบัติจริงในระดับสถานศึกษา เช่น กิจกรรมบริษัทสร้างการดีในโครงการโรงเรียนสุจริต โครงการนักรุกกิจน้อยสร้างสรรค์ฯ การศึกษาเพื่อการมีงานทำ เป็นต้น โดยมีจุดหมายปลายทางที่คาดหวังให้นักเรียนเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมในอนาคตต่อไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดกลไกในการปฏิบัติ เช่น การออกกฎระเบียบ ข้อตกลง ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น รวมถึงการวางแผนกลยุทธ์และกำหนดกลวิธีที่จะนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยระบุนิเทศการและขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยมีนโยบายหลักที่สำคัญซึ่งจะเป็นจุดมุ่งหมายของการดำเนินการ ดังนี้

1. เสริมสร้างนักเรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม
2. เสริมสร้างนักเรียนเป็นผู้มีทักษะในการประกอบอาชีพเชิงสร้างสรรค์
3. พัฒนานักเรียนเป็นผู้สร้างประโยชน์แก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบที่ 2 เป้าประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

การกำหนดเป้าประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีดังนี้คือ

- 1) ผู้เรียนสามารถผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้
- 2) ผู้เรียนสามารถนำกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมได้
- 3) ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมได้

นอกจากนี้ยังมีประเด็นสนับสนุนให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพคือ การมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ การประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการและวิธีการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

กระบวนการและวิธีการดำเนินงานเป็นองค์ประกอบหนึ่งของนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ขั้นวางแผน

1. การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน มีแนวปฏิบัติดังนี้

1.1 สำรวจสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

1) สำรวจเนื้อหาหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ปัจจุบันว่ามีสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้นักเรียนคิดค้น ประดิษฐ์ ประยุกต์ ดัดแปลง หรือการกระทำการใดๆ เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นสินค้าหรือบริการในการจำหน่ายสร้างรายได้ เป็นการฝึกการประกอบอาชีพ มีการปฏิบัติจนสามารถสร้างรายได้

2) สำรวจกิจกรรมเพื่อสังคม กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ที่จัดโดยนักเรียน ครู ผู้บริหาร หรือชุมชน เพื่อพัฒนาต่อยอดกิจกรรม

3) สำรวจสภาพปัจจุบันของชุมชน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การประกอบอาชีพที่มีในชุมชน ทรัพยากรในชุมชน รวมถึงสินค้า บริการ นวัตกรรม หรือสิ่งที่เป็นที่ต้องการ ขาดแคลน จำเป็น เพื่อพัฒนาเป็นสินค้า/บริการเพื่อการจำหน่ายในชุมชนและนอกชุมชน

4) สำรวจความสนใจ ความต้องการ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง ในการคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรม/ ผลิตภัณฑ์

5) วิธีการสำรวจมีหลายวิธีการซึ่งสามารถนำมาใช้ผสมผสานกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการสมบูรณ์และเป็นรูปธรรม เช่น การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การสังเกต ใช้สื่อ ICT การจัดเวทีประชาคม เป็นต้น

1.2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

1) เมื่อทำการสำรวจชุมชน โรงเรียน ผู้เรียน ครู เรียบร้อยแล้ว ข้อมูลที่ได้จะมีความหลากหลาย มีทั้งที่เป็นปัญหาหรือความต้องการ ความจำเป็น ดังนั้น จะต้องนำมาวิเคราะห์จัดหมวดหมู่ เช่น แบ่งตามประเภทความรุนแรง หรือความจำเป็นเร่งด่วน ความยากง่ายในการดำเนินการ และข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน และการนำทรัพยากรใช้ให้เกิดประโยชน์

2) พิจารณาสรุป จัดลำดับความสำคัญ คัดเลือกอาชีพ นวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ สินค้าหรือบริการที่จะพัฒนาเพื่อจำหน่าย เพื่อตอบสนองต่อปัญหาหรือความต้องการ ความขาดแคลน

เพื่อนำมากำหนดเนื้อหาของหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลต่อไป

3) พิจารณา คิดค้นหาวิธีการหรือรูปแบบการทำกิจกรรมเพื่อสร้างประโยชน์แก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ทั้งวิธีการที่สอดคล้อง บูรณาการกับการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือการนำผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าและบริการมาทำกิจกรรมเพื่อสังคมทางใดทางหนึ่ง ผลที่ได้จากการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของของการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย เพื่อการวางแผนต่อไป

2. การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจแล้ว ผ่านการประชุมร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและทำการกำหนดตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องโดยระบุเป้าหมายในการพัฒนา คือ การพัฒนา นักเรียนตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเพิ่มจุดเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม คือ 1) ผู้เรียนสามารถผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ 2) ผู้เรียนสามารถนำกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมได้ 3) ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมได้ โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1) วิเคราะห์เนื้อหาสาระ เป็นการกำหนดหมวดหมู่ เนื้อหาสาระและประสบการณ์ และวิเคราะห์เนื้อหาเป็นหน่วย หัวเรื่อง และเขียนแผนผังความคิด

2) กำหนดตัวชี้วัดในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ระบุตัวชี้วัดในแผน โดยประยุกต์แนวคิดกิจการเพื่อสังคมในการออกแบบการเรียนรู้อย่างบูรณาการ

3) บูรณาการการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายโดยกำหนดผลของการจัดการเรียนรู้ งานอาชีพของนักเรียน การผลิตสินค้าและบริการ การจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดกิจการเพื่อสังคมรวมถึงการนำผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าและบริการมาทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ที่นำมาเป็นตัวชี้วัดด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. การวางแผน

เมื่อดำเนินการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย เพื่อให้การพัฒนานักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม จากนั้นเป็นการวางแผนโดยการทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อ กำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ จัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ กำหนดวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ระบุงบประมาณ ผู้รับผิดชอบที่สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมดังกล่าว โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

- 1) ผู้บริหารแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานจัดประเภทข้อมูลอาชีพในท้องถิ่น ให้เห็นช่องทางอาชีพทั้งภายในและภายนอกของท้องถิ่น
- 2) นำข้อมูลจากการสำรวจความต้องการทางอาชีพจากผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชนเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม
- 3) วิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญของอาชีพ โดยพิจารณาจากทรัพยากรและความต้องการของผู้เรียน ของชุมชน เพื่อจัดทำหลักสูตรเปิดสอนในรายวิชาชีพนั้นๆ
- 4) จัดทำแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม
- 5) จัดทำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

จากการดำเนินการในขั้นวางแผน ผลที่คาดหวังว่าจะได้คือ แผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมการทำกิจการเพื่อสังคมในโรงเรียน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม และนำไปสู่การนำแผนไปสู่การปฏิบัติจริง

ขั้นดำเนินการตามแผน

4. การดำเนินการตามแผน

ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย มีแนวปฏิบัติ ขั้นตอนได้หลากหลาย ใช้ทรัพยากรที่จำเป็น โดยสามารถกำหนดตัวชี้วัดในหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น โดยให้มีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ประยุกต์แนวคิดกิจการเพื่อสังคม ใน 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามขอบเขตรายวิชาซึ่งเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการส่งเสริมการทำอาชีพ การผลิต

สินค้าและ/หรือบริการ รวมถึงการจำหน่ายสร้างรายได้ หรือจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หรือจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ โดยมีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ลักษณะที่ 2 การจัดทำเป็นโครงการหรือแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการทำกิจกรรมของชุมชน ชมรม

การดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ในแผนต่างๆ ส่วนหนึ่งจำเป็นต้องหาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้นเพิ่มเติมด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตนเอง ศึกษาจากกรณีตัวอย่าง ซึ่งในกรณีโรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนทำธุรกิจเพื่อสังคมคือ โรงเรียนมิชชั่นพัฒนา ให้ผู้เรียนร่วมกันคิดว่าจะทำอะไร แล้วไปหาที่ฝึกจากคนในชุมชน เชิญวิทยากรภายนอกมาสอน เป็นต้น แล้วดำเนินการตามวิธีที่กำหนด เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้

1) แต่งตั้งคณะทำงาน ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ดำเนินการจัดทำหลักสูตรวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดเนื้อหาสาระรายวิชา กำหนดผลการเรียนรู้ จัดทำคำอธิบายรายวิชา และกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ การบริหารการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุผลการสอน กำหนดเกณฑ์การวัดผลประเมินผล ที่เน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนคิด ผลิตภัณฑ์นวัตกรรม พัฒนาเป็นสินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สามารถจำหน่ายสร้างรายได้ เกิดผลกำไร และมีการนำผลกำไรไปต่อยอดขยายกิจการ และนำไปทำประโยชน์แก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมได้

2) ดำเนินการเปิดสอน ให้นักเรียนเลือกเรียนในหลักสูตร หรือสมัครเข้าร่วมกิจกรรม ชมรม ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามโครงสร้างหลักสูตร และสรุปผลการเรียนรู้ เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

3) การพัฒนาเทคนิคการสอนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยครูต้องสร้างแรงบันดาลใจ ได้รับความสนใจให้นักเรียนเห็นเป้าหมายสุดท้ายของการเรียนรู้ เกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของงานอาชีพสุจริต โดยจัดหาสื่อ เลือกสื่อที่ ยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่างๆ ให้นักเรียนที่มีความรู้หรือนักธุรกิจรุ่นใหม่อายุไม่มากนักที่ประสบความสำเร็จเกี่ยวกับอาชีพหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เล่าประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ จัดประกวดและแสดงผลงานนักเรียน ออกร้านจัดจำหน่ายสินค้า เทคนิควิธีสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เน้นทักษะกระบวนการทำงานเป็นทีมและการจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาในการทำงานได้ จัดกิจกรรมเพื่อสร้างประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้และสถานประกอบการ ใช้วิทยากรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

แลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยเพื่อนสอนเพื่อน พี่สอนน้อง สอนเสริมและฝึกปฏิบัตินอกเวลาเรียน จัดค่ายเสริมประสบการณ์อาชีพ จัดนิทรรศการ สาธิตและจำหน่ายสินค้า ส่งเสริมการจัดตั้งบริษัทจำลอง ฯลฯ

4) การประชาสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบ เช่น การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การจัดแสดงผลงาน จำหน่ายผลิตภัณฑ์เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์

ซึ่งในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1) การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานจริงๆ

2) การเรียนรู้จากการค้นคว้า เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่สนใจจากแหล่งความรู้ต่างๆ จนสามารถสนองแรงจูงใจใฝ่รู้อย่างแท้จริง

3) การเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนสร้างกิจกรรม โดยที่กิจกรรมนั้นอาจจะเชื่อมโยงกับสถานการณ์ของผู้เรียน หรือเป็นกิจกรรมใหม่ หรือเป็นประสบการณ์ในชีวิตประจำวันก็ได้

4) การเรียนรู้จากการทำงานกลุ่ม เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้มีการใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างค่านิยม กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น ฯลฯ

ขั้นตอนติดตามประเมินผล

5. การติดตามประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการ ขั้นตอนหรือไม่ เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นเป็นอย่างไร ผลรวมเป็นไปตามเป้าหมายเพียงใด ส่วนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ สามารถวัดได้ 3 แบบคือ

5.1 การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีการวัดและประเมินผล 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านความรู้ ใช้วิธีการทดสอบและสอบถามความรู้
- 2) ด้านทักษะ วัดพฤติกรรมการเรียนรู้ การปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ใช้วิธีการประเมินพฤติกรรม ประเมินการปฏิบัติงานและสังเกตการณ์ทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 3) ด้านผลงานจากการเรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินผลงาน/ชิ้นงาน
- 4) ด้านคุณธรรม ใช้วิธีการสังเกตการทำงานกลุ่มและงานเดี่ยว เพื่อพิจารณาคูณลักษณะเช่น ความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน มุ่งมั่น กตัญญู การทำงานเป็นกลุ่ม ความเป็นผู้นำ

5.2 การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ตามกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจัดเป็น ชมรมหรือชุมนุม มีการวัดผลและประเมินผล 3 ด้าน คือ

- 1) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน การทำงานกลุ่ม ใช้วิธีการประเมิน พฤติกรรมการทำงาน
- 2) ด้านผลงาน/ชิ้นงาน ใช้วิธีการประเมินผลงาน/ชิ้นงาน โดยกำหนดหัวข้อ ประเมินขึ้นอยู่กับประเภทของงาน เช่น ความสวยงาม ความคงทน การใช้วัสดุอย่างประหยัด ประโยชน์ ความสมบูรณ์ และความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น
- 3) ด้านคุณธรรม ใช้วิธีการสังเกตการทำงาน เพื่อตรวจสอบคุณธรรมที่กำหนดตามความเหมาะสม โดยสร้างแบบประเมินและแบบสังเกตให้สอดคล้องกับสิ่งที่จะประเมิน และใช้เกณฑ์การผ่านและไม่ผ่านตามที่โรงเรียนกำหนดไว้ การประเมินมีทั้งให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อน ครู และผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน

5.3 ติดตามประเมินผลโครงการ หรือกิจกรรม โดยผู้บริหาร

ขั้นปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

6. การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน ถ้าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงาน หรือเมื่อพบปัญหาที่หามาตรการแก้ไข ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอ เพื่อมิให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อนขึ้นอีก ปรับปรุงกระบวนการทำงานและเอกสารวิธีทำงานมาตรฐาน โดยการระดมความคิด สืบรวจ สอบถาม รวบรวมข้อมูล แบบเก็บข้อมูล แบบรายงานต่างๆ เพื่อจัดทำเป็น คู่มือปฏิบัติงาน เพื่อใช้ปฏิบัติต่อไป

7. การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นำผลการจัดการเรียนรู้ ผลการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนมาวิเคราะห์หาปัญหา อุปสรรค เพื่อค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหา พัฒนาปรับปรุงเพื่อให้เกิด การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน เป็นการสะท้อนกลับไปยังจุดที่เกิดปัญหาหรือมีอุปสรรค เพื่อ ค้นหาวิธีการแก้ไขและพัฒนาอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม 3) เพื่อพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Explanatory Sequential Mixed Methods) ออกแบบการวิจัยโดยมีประชากร คือ โรงเรียนขนาดเล็กทั้งประเภทประถมศึกษาและขยายโอกาสสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15,231 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครู ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 กรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม จากการศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์เอกสารแนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้องของสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยและประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พบว่า มี 2 แนวคิดในการวิจัย คือ ระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ คือ

1) แนวคิดระบบบริหารโรงเรียนมีองค์ประกอบหลัก คือ ระบบบริหารและงานบริหารโรงเรียน ซึ่งระบบบริหารประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ 1) นโยบาย (Policy) ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของนโยบาย (Ends) และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Means) 2) กระบวนการและวิธีการ (Process and Procedure) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1) การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน 2) การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 3) การวางแผน 4) การดำเนินการตามแผน 5) การติดตามประเมินผล 6) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 7) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของงานบริหารโรงเรียนเน้นด้านการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักที่สำคัญของการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนพบว่า มีองค์ประกอบย่อย 3 ประการ คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3) การวัดและประเมินผล จากการประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่ากรอบแนวคิดนี้มีความเหมาะสม

2) กรอบแนวคิดกิจการเพื่อ มีลักษณะสำคัญ 6 ประการ คือ มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ และมีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากการประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่ามีความเหมาะสม

5.1.2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคมใน พบว่า

5.1.2.1 ด้านนโยบายการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ในภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.00, S.D.=1.18$) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า งานการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02, S.D= 1.15$) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00, S.D= 1.20$) และการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99, S.D= 1.19$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12, S.D= 1.11$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า งานการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.13, S.D= 1.51$) รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12, SD= 0.91$ และ $\bar{X}=4.11, SD=0.92$) ตามลำดับ

และจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมโดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ด้วยการคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Need Index ($PNI_{Modified}$) เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และจัดทำร่างระบบบริหาร พบว่าการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านนโยบายจำแนกตามงานบริหารโรงเรียน 3 ด้าน พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($PNI_{modified} = 0.381$)

รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.373$) และด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.364$) ตามลำดับ

5.1.2.2 ด้านกระบวนการและวิธีการในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิด

กิจการเพื่อสังคม มีสภาพปัจจุบันในภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$, S.D= 1.14) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, S.D= 1.13) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$, S.D= 1.14) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D= 0.93) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.12$, S.D= 0.93) รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, SD= 0.92) และการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, SD= 0.92) ตามลำดับ

และในส่วนของการต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบด้านกระบวนการและวิธีการ จำแนกตามงานบริหารโรงเรียน 3 ด้าน พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.375$) รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.371$) และด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.370$) ตามลำดับ

นอกจากนี้ในการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยภาพรวมจำแนกตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีค่า PNI_{modified} เฉลี่ยเท่ากับ 0.364 ประเด็นลักษณะของกิจการเพื่อสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.453$) รองลงมาคือ มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.421$) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.407$) ตามลำดับ และมีประเด็นที่จัดลำดับความสำคัญที่ต่ำกว่าค่าดัชนี PNI_{modified} เฉลี่ยและเป็นจุดแข็ง 3 ประเด็น คือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.310$) 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{\text{modified}} = 0.298$) และ 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.292$) ตามลำดับ

5.1.3 ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และประเมินความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}: Modified Priority Need Index) พบว่า นโยบายการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.381) จึงจัดเป็นจุดที่ต้องพัฒนาและจัดทำเป็นระบบการบริหารโรงเรียน และจากผลการวิจัย พบว่า เมื่อจัดกลุ่มแนวคิดกิจการเพื่อสังคมออกเป็น 2 กลุ่มคือ 1) กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} สูงกว่าหรือเท่ากับค่า PNI_{Modified} เฉลี่ยคือจุดที่ควรได้รับพัฒนาเป็นประเด็นหลักของระบบบริหารได้แก่ มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม และ 2) กลุ่มที่มีค่าดัชนี PNI_{Modified} ต่ำกว่าหรือเท่ากับค่า PNI_{Modified} เฉลี่ยคือประเด็นสนับสนุน ได้แก่ มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ดังนั้นระบบบริหารโรงเรียนที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยคือ “ระบบบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม” (Academic Management System Focus on Learning and Extra-Curricular Activities Management Based on the Concepts of Social Enterprise) มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดระบบบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมให้เกิดประสิทธิผล และเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบสำคัญคือ

1) องค์ประกอบที่ 1 นโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ประกอบด้วย การเสริมสร้างนักเรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม การเสริมสร้างนักเรียนเป็นผู้มีทักษะในการประกอบอาชีพเชิงสร้างสรรค์ และการพัฒนานักเรียนเป็นผู้สร้างประโยชน์แก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

2) องค์ประกอบที่ 2 เป้าประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม กำหนดเป้าประสงค์ดังนี้คือ ผู้เรียนสามารถผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ ผู้เรียนสามารถนำกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมได้ และผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคมได้

นอกจากนี้ยังมีประเด็นสนับสนุนให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพคือ การมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ การประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงการมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

3) องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการและวิธีการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ประกอบด้วย 7 ขั้นตอนของการดำเนินงาน คือ การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย การวางแผน การดำเนินการตามแผน การติดตามประเมินผล การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานและการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นนำมาสู่การอภิปรายได้ ดังนี้

1) นโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเป็นประเด็นหลักในการจัดระบบบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ผลจากการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของนโยบายการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับมาก และมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมสูงสุด แสดงให้เห็นว่า ควรมีการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ก่อนเป็นอันดับแรก

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนโดยเฉพาะงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของการพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และเมื่อนำแนวคิดระบบบริหารมาพัฒนาเป็นระบบบริหารโรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับนโยบาย ซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย (Ends) และแนวทางการดำเนินงาน (Means) ซึ่งหมายรวมถึงกระบวนการและวิธีการตามขั้นตอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รวมถึงการนำแนวคิดกิจการเพื่อสังคมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ว่ามีความเป็นไปได้และเป็นสิ่งที่ควรขับเคลื่อนให้เกิดขึ้นให้สัมฤทธิ์ผลจริง ซึ่งลักษณะของแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ประกอบด้วยแนวคิดสำคัญคือ การพัฒนานวัตกรรมสู่การสร้างผลิตภัณฑ์ สินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การจำหน่ายเชิงธุรกิจเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพและสร้างผลกำไร เพื่อนำกำไรต่อยอดขยาย

กิจการและนำไปสร้างประโยชน์และคุณค่าแก่สังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของกิจการเพื่อสังคม ภายใต้การบริหารจัดการแบบผู้ประกอบการที่มีธรรมาภิบาล และมีการประสานความร่วมมือกันของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) ประเด็นสำคัญประการหนึ่งของระบบการศึกษาที่ต้องปฏิรูปอย่างเร่งด่วน คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ให้มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถสื่อสาร คิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา ริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ทำงานเป็นกลุ่มได้ มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก และภูมิใจในความเป็นไทย ก้าวทันโลก เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีโอกาสเรียนรู้อย่างเท่าเทียม เสมอภาค และการมุ่งจัดประสบการณ์ให้นักเรียนคิดเป็น ทำได้ ขายเป็น เกิดความมั่นใจในตนเอง มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพอิสระ สามารถประกอบอาชีพในท้องถิ่นของตนเองได้ จะเห็นได้ว่าเป็นไปในทิศทางเดียวกับการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ที่สรุปได้ว่าควรเน้นการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีความตระหนักและมีประสบการณ์จริงในระหว่างการศึกษา เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและถ่ายโยงความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและการประกอบอาชีพที่เหมาะสมได้ในอนาคต ตามหลักการของการจัดการศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ ฉะนั้นในการจัดระบบบริหารงานวิชาการที่เน้นนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเป็นการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับชั้นเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนและครูต้องร่วมกันศึกษา ทดลอง แก้ปัญหาและพัฒนาแนวปฏิบัติจริงเพื่อนำไปสู่การจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติต่อไป

2) จุดมุ่งหมายของการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม
3 ประเด็นหลัก คือ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม มีการผลิตสินค้าและบริการที่สามารถจำหน่ายสร้างรายได้ ที่เกิดจากการสร้างและพัฒนานวัตกรรม

ผลจากการวิจัยพบว่า การประเมินความแตกต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม พบว่าประเด็นที่มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระดับมากและมีค่าความต้องการจำเป็นสูงกว่าค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกคือ 1) การนำผลกำไรลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์ให้ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม 2) กิจกรรมการผลิตสินค้า/บริการที่

เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ 3) การสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

จะเห็นได้ว่า ลักษณะของกิจการเพื่อสังคมทั้ง 3 ประเด็นนี้คือ การนำผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม มีการผลิตสินค้าและบริการที่สามารถจำหน่ายสร้างรายได้ ที่เกิดจากการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เป็นประเด็นหลักที่นำไปกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกอบอาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ที่ได้เสนอแนวทางขับเคลื่อนให้ทุกภาคส่วน สนับสนุน มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสำรวจ ศึกษา เลือกลงและพัฒนาทักษะอาชีพ จัดระบบการเรียนรู้และการบริหารจัดการ และพัฒนาทักษะวิชาชีพไปสู่การเกิดรายได้ อาจเชื่อมโยงกับกลุ่มอาชีพต่างๆ เช่น กลุ่ม OTOP กลุ่มสหกรณ์ เพื่อพัฒนาฝีมือ ผลิตภัณฑ์ และการตลาด จนถึงระดับการทำเป็นวาระแห่งชาติ จัดทำ school mapping ประเมินทักษะพื้นฐานการประกอบอาชีพ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับแนวคิดของ Social Enterprise Academy (2014) ที่ได้กล่าว โรงเรียนมีการเชื่อมโยงสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชุมชน มีวัตถุประสงค์เป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อทำประโยชน์แก่สังคมและสิ่งแวดล้อมและผลกำไรนำไปใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การเป็นผู้ประกอบการโดยมีการทำกิจกรรมทางการค้าขายอย่างชัดเจน ผลิตสินค้าและขายในตลาดโดยตรง มีการขับเคลื่อนและดำเนินการโดยนักเรียนด้วยการสนับสนุนของผู้ปกครอง ครู โดยต้องตระหนักว่าเป็นการทำกิจการเพื่อสังคมแบบเป็นองค์กรรวมทั้งโรงเรียน มีพลวัตและมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และคาดหวังให้เกิดการตอบสนองไปในทางที่ดีต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน

3) แนวคิดกิจการเพื่อสังคมที่เป็นประเด็นสนับสนุนในการจัดระบบบริหารคือ การมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม การมีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ และการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผลจากการวิจัยพบว่า เมื่อศึกษาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นจากค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม พบว่าแนวคิดประเด็นที่มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งเมื่อจัดลำดับแล้วจะเป็น 3 ลำดับสุดท้ายคือ 1) มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ 2) มีการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) มีเป้าหมายหลักเพื่อ

สร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมจัดเป็นประเด็นสนับสนุนระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบสำคัญที่จะสนับสนุนในการจัดระบบบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กที่เน้นนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมให้เกิดประสิทธิผลคือการมีธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ และการเป็นผู้ประกอบการ ที่มีเป้าหมายหลักขององค์การคือการสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม และการประสานความร่วมมือสร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนทรัพยากรแต่มีข้อดีคือการศึกษาที่อยู่ใกล้ชิดกับชุมชน มีเครือข่ายกับหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะร่วมสนับสนุนการจัดระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี พงศ์ติยะไพบุลย์ และดาวลอย กาญจนมณีเสถียร (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาเครือข่ายในท้องถิ่นโดยใช้ทุนในพื้นที่เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กจังหวัดเพชรบุรี ที่พบว่าเครือข่ายในท้องถิ่นโดยใช้ทุนในพื้นที่เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ประกอบไปด้วยทุนในพื้นที่ที่สำคัญ 6 ภาค คือ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนขนาดเล็ก 2) สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ 3) วัด 4) อาสาสมัครสาธารณสุข 5) ชุมชนและเครือข่ายผู้ปกครองของนักเรียน และ 6) ครูสุกุลช่างเมืองเพชร (ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น) และนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กที่เข้าร่วมโครงการและทำตามกิจกรรมของเครือข่ายอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา 2 ปี นักเรียนมีคุณภาพชีวิตโดยรวมดีขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความฉลาดทางอารมณ์ และการเห็นคุณค่าในอัตลักษณ์ของท้องถิ่นสูงขึ้น และสูงกว่าโรงเรียนในกลุ่มควบคุมในทุกด้าน

4) นโยบาย (Policy) และกระบวนการและวิธีการ (Process & Procedure) ผู้วิจัยกำหนดเป็นระบบบริหารโรงเรียนแบบ PPP (Policy, Process & Procedure) ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ผลจากการวิจัยพบว่า การศึกษาแนวคิดและหลักการต่างๆที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสร้างเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 แนวคิดหลักคือ แนวคิดระบบบริหารโรงเรียน และแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านนโยบาย ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย คือ จุดมุ่งหมาย (Ends) และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Means) ของการบริหารงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม ในรูปแบบการทำกิจกรรมผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็น

มิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ก่อให้เกิดกำไร แล้วนำกลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมได้ ซึ่งแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเป็นไปตามขั้นตอนดังองค์ประกอบที่ 2

องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านกระบวนการและวิธีการ (Process and Procedure) การบริหารงานโรงเรียนด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผลตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยมีแนวปฏิบัติตามขั้นตอนคือ 1) การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล สำรวจสภาพปัจจุบันของชุมชน แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การประกอบอาชีพที่มีในชุมชน ทรัพยากรในชุมชน รวมถึงสินค้า บริการ นวัตกรรม หรือสิ่งที่เป็นที่ต้องการ ขาดแคลน จำเป็น เพื่อพัฒนาเป็นสินค้า/บริการเพื่อการจำหน่ายในชุมชนและนอกชุมชน และสำรวจความสนใจ ความต้องการ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง ในการคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรม/ ผลิตภัณฑ์ รวมถึงสำรวจความร่วมมือ การสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง จากนั้นพิจารณาสรุป จัดลำดับความสำคัญ คัดเลือกอาชีพ นวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ สินค้าหรือบริการที่จะพัฒนาเพื่อจำหน่าย เพื่อนำมากำหนดเนื้อหาของหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลต่อไป

และในขั้นตอนถัดมาคือ 2) การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ให้ความสำคัญในการพัฒนานักเรียนตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเพิ่มจุดเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม สอดคล้องกับการศึกษาและรายงานผลการดำเนินงานโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (สพฐ., 2558) ที่เสนอแนวทางปฏิบัติใน 2 ลักษณะ คือลักษณะที่ 1 การจัดการเรียนรู้ตามขอบเขตรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หรือจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หรือจัดการเรียนรู้บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ โดยมีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ลักษณะที่ 2 การจัดทำเป็นโครงการหรือแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการทำกิจกรรมของชุมชน ชมรม

นอกจากนี้ในขั้นตอนนี้ยังรวมถึง 3) การวางแผน โดยการทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อ กำหนดเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ จัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการ กำหนดวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ระบุงบประมาณ ผู้รับผิดชอบที่สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม และในขั้นตอนต่อมาได้แก่ 4) การดำเนินการตามแผน ที่ได้ระบุไว้ในแผนต่างๆ ส่วนหนึ่งโดยการหาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้นด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตนเอง กรณีตัวอย่างจากโรงเรียนมีชัยพัฒนา ให้ผู้เรียนร่วมกันคิดว่าจะทำอะไร แล้วไปหาที่ฝึกจากคนในชุมชน เชิญวิทยากรภายนอกมา

สอน เป็นต้น แล้วดำเนินการตามวิธีที่กำหนด เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ 5) การติดตามประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการ ขั้นตอนหรือไม่ เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นเป็นอย่างไร ผลรวมเป็นไปตามเป้าหมายเพียงใด 6) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน ถ้าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน ก็หามาตรการแก้ไข ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพื่อมิให้เกิดปัญหาซ้ำซ้อนขึ้นอีก ปรับปรุงกระบวนการทำงานและเอกสารวิธีทำงานมาตรฐาน 7) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอนและเป็นระบบ

นอกจากนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณา (2558) ที่ได้ศึกษารอบแนวคิดเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย พบว่า การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมประสบความสำเร็จในต่างประเทศ ตลอดจนสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและ/หรือผู้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ และแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ในประเทศที่พัฒนาแล้วหลายแห่งได้มีการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมจนประสบผลสำเร็จ จากการมีบทบาทอย่างแข็งขันจากการสนับสนุนและผลักดันของภาครัฐ โดยเฉพาะการพัฒนาหน่วยงานเฉพาะสำหรับดูแลวิสาหกิจเพื่อสังคม การกำหนดกลยุทธ์ระยะยาวของภาครัฐการออกกฎหมายเฉพาะ พัฒนานวัตกรรม การสร้างองค์กรตัวกลางเพื่อบ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม การจัดกองทุนตลอดจนการสร้างเครือข่ายของวิสาหกิจเพื่อสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกในประเทศไทยพบว่า การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมโดยภาครัฐสามารถส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ขององค์กรที่ดีขึ้น การร่วมมือกันในกิจกรรมเพื่อสังคมขององค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จะเกิดผลกระทบเชิงบวกมากกว่าได้ดีกว่า เนื่องจากสามารถลดความเสี่ยงและความซ้ำซ้อนได้โดยใช้ความต้องการของชุมชนเป็นหลักและต้องทำแบบบูรณาการ นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย ควรมีการพัฒนาแหล่งเงินทุนทั้งตลาดเงินและตลาดทุนของวิสาหกิจเพื่อสังคม โดยเฉพาะวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ตั้งขึ้นโดยผู้ประกอบการใหม่ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศไทย ทั้งนี้ ภาครัฐควรเป็นผู้ริเริ่มโดยทำกิจกรรมเพื่อสังคมต้นแบบเพื่อให้องค์กรต่างๆ ได้นำไปประยุกต์ใช้ กำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุน เช่น การให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี ตลอดจนการออกกฎหมายเฉพาะเพื่อให้มีการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมในไทยมีการขยายตัวและสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผู้บริหารการศึกษาระดับ สพฐ. กระทรวงศึกษาธิการ ควรกำหนดนโยบาย แผนงานและการจัดระบบทางการศึกษาโดยเน้นด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อสร้างนักเรียนให้เป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ด้านนโยบาย การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมมีความต้องการ จำเป็นสูงสุดแสดงให้เห็นว่าด้านการกำหนดนโยบายเป็นเรื่องสำคัญควรได้รับการพัฒนา ก่อนเป็นอันดับแรก

5.3.1.2 ผู้บริหารโรงเรียนและครุมนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อจัดระบบบริหารงาน วิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมที่ส่งเสริม ให้นักเรียนสามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรม/ผลิตภัณฑ์ที่สามารถผลิต จำหน่าย สร้างรายได้และนำ ผลกำไรต่อยอดและทำประโยชน์แก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมได้ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ความ ต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงสุด3 อันดับแรกของแนวคิดกิจการเพื่อสังคมคือ 1) มีการนำผลกำไรจากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์และนำกลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและสร้างประโยชน์แก่ชุมชนสังคมและ สิ่งแวดล้อม 2) มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อ จำหน่ายสร้างรายได้ และ 3) มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

5.3.1.3 ผู้บริหาร ครู นักวิชาการหรือนักวิจัยใช้กรอบแนวคิดการวิจัยและระบบการ บริหารโรงเรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมไปใช้ในการพัฒนางานด้านวิชาการสู่การเป็นโรงเรียน ผู้ประกอบการเพื่อสังคม เนื่องจากงานวิจัยนี้มีข้อค้นพบว่าของกรอบแนวคิดกิจการเพื่อสังคม สามารถนำไปบูรณาการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรม เสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล เพื่อพัฒนานักเรียนได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายการเสริมสร้างนักเรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการ เพื่อสังคม เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การปฏิบัติจริง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นโยบายการบริหารงาน โรงเรียนในทุกด้านมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงในระดับมากทุกด้าน และมีค่าความต้องการจำเป็น ในนโยบายการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรสูงที่สุด จึงควรมีการศึกษาวจัยเพื่อ พัฒนาต่อไป

5.3.2.2 ควรมีการศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างนักเรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคม เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า งานบริหารโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน คือการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงในระดับมากทุกด้าน และมีค่าความต้องการจำเป็นสูงเช่นกัน ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาสู่การปฏิบัติต่อไป

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการในการนำระบบบริหารงานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ไปสู่การศึกษาทดลองปฏิบัติจริงเพื่อสร้างแนวปฏิบัติและคู่มือการดำเนินงานในรายละเอียดต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). นโยบายและการแนะแนวการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กอบศักดิ์ ภูตระกูล. (2553). ปัญหาการกระจายรายได้ และทางออก การประชุมวิชาการประจำปี 2553 ของสมาคมเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์13 ตุลาคม.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2554). การประกอบการเพื่อสังคม: Social entrepreneurship. ออนไลน์ : เข้าถึงเมื่อ 11 กันยายน 2557. เข้าถึงได้จาก <http://socialenterprise.in.th>.
- เกวลิณ มะลิ. (2557). กิจการเพื่อสังคมในประเทศไทย (Social Enterprise in Thailand). วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ, 1(2), กรกฎาคม-ธันวาคม, 104-112.
- โกศล ดีศีลธรรม. (2554). องค์กรทำดี เพื่อสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์MGR 360 องศา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2550). แผนพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2550). นวัตกรรมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2552). แนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). รายงานการดำเนินงานโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ระยะที่ 1 (2553-

2556) เส้นทางการพัฒนาสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คณะวิจัยโครงการกิจการเพื่อสังคมน้ำดี. 50 องค์กร. SE 50 : กิจการเพื่อสังคมน้ำดี 50 องค์กร. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพฯธุรกิจ, 2553.

คณะกรรมการศึกษาและจัดทำรายงานเรื่องวิสาหกิจเพื่อสังคมพร้อมร่างกฎหมาย. รายงานการศึกษาวิจัยประกอบการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise). ออนไลน์ : เข้าถึงเมื่อ 29 เมษายน 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.imageplus.co.th/content-detail.php?id=501>.

จตุพร จุ้ยใจงาม และ พรชัย เทพปัญญา. (2557). กิจการเพื่อสังคม แนวโน้มระบอบทุนนิยมสมัยใหม่ กรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จ. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, 7(1), มกราคม – เมษายน 2557 ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ: 124-137.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีแนวปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

พัชรินทร์ จันทาพูน. (2555). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิธาน พันทอง. (2548). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พิบูล ทีปะपाल และธนะวัฒน์ ทีปะपाल. (2552). การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship). กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.

- มีชัย วีระไวทยะ. (2554). การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนโดยการปฏิวัติการศึกษาและการพัฒนา
 ชนบท ในหนังสือปาฐกถาเกียรติยศ ศาสตราจารย์นายแพทย์เกษน จาติกวนิช ครั้งที่ 6.
 กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. ออนไลน์ : เข้าถึงเมื่อ 13
 สิงหาคม 2556. เข้าถึงได้จาก : <http://www.royin.go.th/dictionary/>.
- วณิชยา พัฒนกำแหง. (2554). การสร้างธุรกิจอย่างยั่งยืนของร้านอาหาร ซีแอนด์ ซี สาขาราชบุรีใน
 ฐานะผู้ประกอบการทางสังคม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีรบูรณ์ วิสารทสกุล. (2011). Social Entrepreneurship Business Models.Inc.
- วาสนา ทวีกุลทรัพย์ และคณะ. (2553). ประมวลสาระชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษา System
 approach in education. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช: นนทบุรี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). การบริหาร หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์
 องค์การทางการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ.
- ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณา. (2558). การศึกษากรอบแนวคิดเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทย.
 ไทย. วารสารสมาคมนักวิจัย, 20 (2), พฤษภาคม-สิงหาคม.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2550). กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร
 และการจัดการศึกษา พ.ศ.2550.
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่: แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 3.
 อุดรราชธานี : อุดรกิจออฟเซต.
- สุมาลี พงศ์ติยะไพบูลย์ และดาวลอย กาญจนมณีเสถียร. (2555). รายงานฉบับสมบูรณ์ เรื่องการ
 พัฒนาเครือข่ายในท้องถิ่นโดยใช้ทุนในพื้นที่เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน
 ขนาดเล็กจังหวัดเพชรบุรี.
- สฤณี อาชวานันทกุล. (2552). ทุนนิยมที่มีหัวใจ. กรุงเทพมหานคร:Openbook.
- สฤณี อาชวานันทกุล. (2553). เอกสารประกอบการบรรยายกิจการเพื่อสังคมน้ำดี 50 องค์กร เรื่อง
 กิจการเพื่อสังคม Social Enterprise เปิดโมเดลต้นแบบ SE โลก-SEไทย. ออนไลน์ : เข้าถึง

เมื่อ 29 เมษายน 2558. เข้าถึงจาก <http://slideshare.net//serinee/social-enterprise-world-thailand-8191749>.

สฤณี อาชวานันทกุล. (2555). SE catalog รวมกิจการเพื่อสังคมในไทย. บทสัมภาษณ์ : ความแตกต่างของคำว่า CSR, Social Enterprise และ Social Business. กรุงเทพฯ: บริษัทแอมมี่พรินติ้ง จำกัด.

สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2554). รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาวิจัยประเด็นนโยบายเชิงลึกด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนและสังคมไทย ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ หลังวิกฤตเศรษฐกิจ.

สถาบันเซนต์ปีแยร์ภายใต้มูลนิธิบรรณชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการสร้างเสริมองค์กรธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ปี 2553. ออนไลน์ : เข้าถึงเมื่อ 13 สิงหาคม 2556. เข้าถึงได้จาก : <http://www.tseo.or.th/social-enterprise/cat-179>.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2556). รายงานการวิจัยเรื่อง การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2556). ข้อเสนอเพื่อการปฏิรูประบบการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21. ออนไลน์: เข้าถึงเมื่อ 13 สิงหาคม 2556. เข้าถึงได้จาก: http://tdri.or.th/wp-content/uploads/2013/03/public_semianr_reform-proposal.pdf.

สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2554). รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาวิจัยประเด็นนโยบายเชิงลึกด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนและสังคมไทย ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ หลังวิกฤตเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2556). รายงานฉบับสมบูรณ์เรื่อง การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

- สภาปฏิรูปแห่งชาติ, คณะกรรมการศึกษาและจัดทำรายงานเรื่อง วิสาหกิจเพื่อสังคม พร้อมร่างกฎหมาย. (2558). รายงานเรื่อง วิสาหกิจเพื่อสังคม พร้อมร่างกฎหมาย.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ปีพ.ศ.2555 - 2559. สำนักนายกรัฐมนตรี: กรุงเทพมหานคร.
- สากล จริยวิทยานนท์. (2553). การประกอบการทางสังคม (Social Entrepreneurship) : หลักการและแนวคิดเพื่อพัฒนาสังคม. พัฒนาสังคม, 12 (1): 45 – 68.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ: สหાયบลิ็อกและการพิมพ์.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ.2554. (2554). ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 128, ตอนพิเศษ 55 ง (18 พฤษภาคม 2554) : 1 - 4.
- สำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ. (2553). แผนแม่บทเสริมสร้างกิจการเพื่อสังคม พ.ศ. 2553-2557.
- สำนักงานสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ. (2554). ความหมายและคุณลักษณะ SE. สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.tseo.or.th/about/social-enterprise/means>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). ยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ ในช่วงการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561. กรุงเทพฯ : พริกหวาน กราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, (2556). ยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ. 2556-2558.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557). รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ ความยากจนและความเหลื่อมล้ำ ในประเทศไทย ปี 2555.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2555). โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (เอกสารอัดสำเนา).
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ธรรมดาเพลส.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อำนาจ ชีระวนิช. (2549). ผู้ประกอบการ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัทมาร์เธอร์บอสแพคเก็จจิ้ง.

เอกชัย นิตยาเกษตรวัฒน์. (2554). โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจการเพื่อสังคม: กรณีศึกษาที่
ประสบความสำเร็จในต่างประเทศและการประยุกต์ใช้ในประเทศไทย. NIDA Business
Journal, 6(8), 1-29.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร :
พิมพ์ เอส ดี เพรส.

อุทัย ปริญญาสุทินันท์. (2560). วิสาหกิจเพื่อสังคม: การต่อยอดวิสาหกิจชุมชนและสวัสดิการชุมชน.
ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วารสารการพัฒน
ชุมชนและคุณภาพชีวิต. 5(2): 353 – 364.

ภาษาอังกฤษ

Allinson, G., Braidford, P., Houston, M., Robinson, F. and Stone, I. (2012). BUSINESS
SUPPORT FOR SOCIAL ENTERPRISES: FINDINGS FROM A LONGITUDINAL
STUDY.[n.p.]

Bedeian, Arthur G. (1993). Management. 3th ed. Orlando: Harcourt Brace Javanovich
College.

Bertalanffy. Lduwig Von. (1968). General System Theory. New York : George Braziller.

Biggs, C. L. Birks, E. G. and Atkins, W. (1980). Managing the systems development
process. Engle wood Cliffs, NJ : Prentice Hall.

Borzaga, C. & Defourny, J, eds. (2001). The Emergence of Social Enterprise. London
and New York: Routledge, 350-370.

Boschee J . (2005). What does it take to be a social entrepreneur?. National Centre
for Social Entrepreneur. June 2005, available at [http://www.
socialentrepreneur.org/whatdoes.html](http://www.socialentrepreneur.org/whatdoes.html).

- Boschee, J and McClurg, J. (2005). Toward a better understanding of social entrepreneurship: Some important distinctions. Minnesota MN :Institute for SE.
- Bush. Tony. (2003). Theories of Educational Leadership and Management. London : Sage Publications.
- Cascio, W.F. (1992). Managing Human Resources. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.
- Debenham, K. John. (1989). Knowledge Systems Design. New York : Prentice-Hall.
- Dees, J. G. (1998). Social enterprise: Private initiatives for the common good. Harvard Business Review, 76(Jan.-Feb.), 54-58.
- Dees G. (1998). The Meaning of Social Entrepreneurship. Kauffman Foundation: 1-5.
- Dees, J. G. (2001). The meaning of social entrepreneurship. Retrieved May 3, 2010, from http://www.caseatduke.org/document/dees_seadef.pdf.
- Defourney, J. & Nyssens, M. (2012). The EMES Approach of Social Enterprise in a Comparative Perspective, working paper series, no 12/03. EMES European Research Network : Leige.
- Diochon, M. & Anderson, A. R. (2009). Social enterprise and effectiveness: a processtypology. Social Enterprise Journal, 5(1), 7-29.
- Edwards, P. (1985). System analysis design and development : With structured concepts. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Elkington J, Hartigan p. (2008). Power of Unreasonable people : How Social Entrepreneurs Create Markets that Change the World. Harvard Business School Press Books : Cambridge, MA.
- EMES European Research Network. (1999). Definition of Social Enterprise. EMES European Research Network. University of Liège. Belgium. [Electronic], Available: <http://www.emes.net>. [18 April 2558].

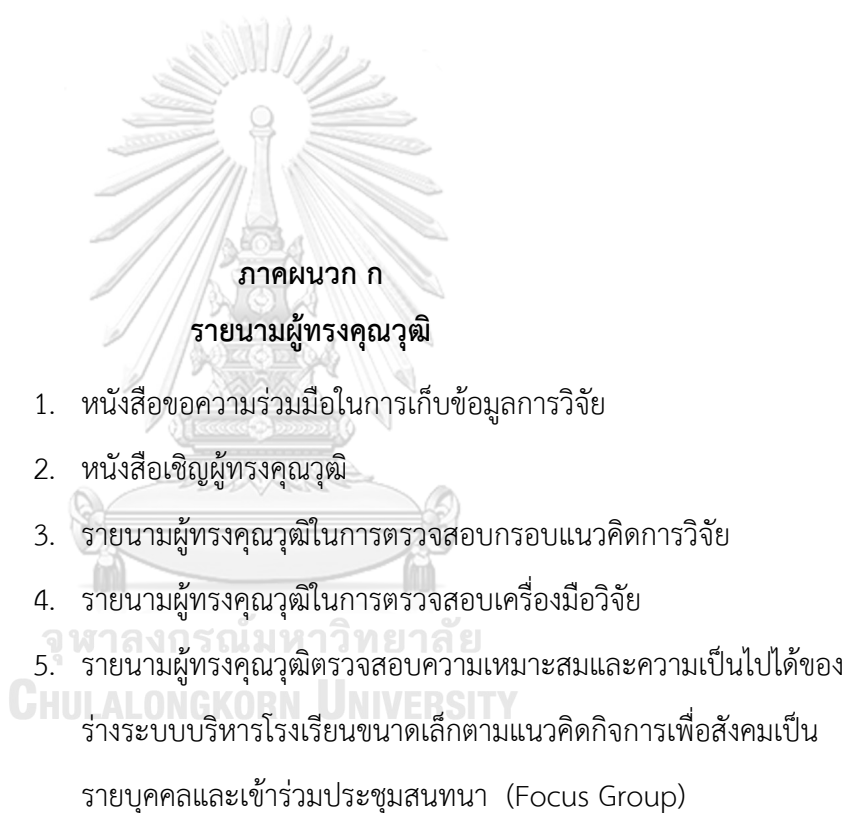
- Fitz Gerald, J. and Fitz Gerald, A. F. (1987). *Fundamental of system analysis : Using Structured analysis and design techniques*. 3rd ed. New York : John Wiley & Sons.
- Kast , Fremont E. and Rosenzweig ,James E. (1985). *Organization and Management : A systems and contingency And contingency approach*. 4th ed. Singapore : McGraw-Hill.
- Koontz , H. and Wehrich . H. (1988). *Management*. New York : McGraw –Hill
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (1970). Determinining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. v. 30, 607-610.
- Lunenburg, Fred C., and Ornstein, Allan C. (1996). *Educational Administration: Concepts and Pratices*. 2nd ed. Washington : Wadsworth.
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (1999). *Social Enterprise*. OECD : Paris.
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (2006). *Social Enterprise Sector and A conceptual Framework*. OECD : Paris. [Online]. Avaliabel : <https://www.oecd.org/cfe/leed/37753595.pdf>. [18 April 2558].
- Owens, Robert G. (1998). *Organizational Behavior in Education*. 6th ed. Boston MA : Allyn and Bacon,
- Ridley- Duff, R., & Bull, M. (2011). *Understanding social enterprise: Theory & practice*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Robbins, Stephen P. (1990). *Organization Theory: Structure, design, and Applications*. 3re ed. New Jersey : Englewood Cliffs,
- Shrode, W.A. and Voich, D. Jr. (1974). *Organization and Management: Basic systems concepts*. Malaysia : Irwin,

- Smith, August. W. (1982). Management System: Analysis and Application. New York : The Dryden,
- Smith, August W. (1993). Management system : Analysis and application. Japan : CBS College publishing.
- Smith, William A. System concept,total. (1978). Encyclopedia of Professional Management, 1: 1130-1132.
- Social Enterprise Academy. (2014). A guide to social enterprise in education. [Online]. Available from www.theacademy-ssea.org/schools. [18 April 2558].
- Stone, Thomas. H. (1982). Understanding personnel management. Japan:CBS College.
- Stufflebleam , D. L. et all. (1981). Educational Evaluation and Decision Making. Illinois : Peacock.
- The American heritage dictionary. (1991). System. [Online]. Available from <https://ahdictionary.com/word/search.html?q=system>. [18 April 2558].
- Voluntary and Community Action South Bedfordshire. (2007). Social What? Defining and Mapping the Characteristics of Social Enterprise in Bedfordshire. Voluntary and Community Action South Bedfordshire: UK.
- Wei-Skillern,J.C., Austin, J.E., Leonard, H.B. and Stevenson,H.H. (2007). Entrepreneurship in the Social Sector. Thousand Oaks, CA: Sage Publication.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

29 กันยายน 2560

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวฐาปณีย์ โลพันธ์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนิน
งานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม”
โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท และ ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กับผู้บริหารและครู
ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัย
ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุมาลี ชีโนกุล

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 08-0374-0229 email: ceethapanee@gmail.com

ที่ ศธ 0512.6(2791.10)/60-

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

29 กันยายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ
2. เอกสารประกอบการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ
3. เอกสารแสดงที่มาของกรอบแนวคิดในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวฐาปณีย์ โลพันธ์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา อยู่ระหว่างการดำเนินงาน
งานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม”
โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาพิมพ์ อูสาโท และ ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้
ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทาง
วิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุมาลี ชีโนกุล

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติกรแทนคณบดี

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6732

เบอร์โทรติดต่อนิสิตผู้วิจัย : 08-0374-0229 E-mail : ceethapanee@gmail.com

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบกรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความเชี่ยวชาญ	ตำแหน่ง
ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก	การวัดผลการศึกษา/รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก	ที่ปรึกษาพิเศษสำนัก นายกรัฐมนตรี (นักบริหารระดับสูง) สำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนัก นายกรัฐมนตรี
ดร.นิത്യ โจรนวนิษฐ์	ระบบการบริหารจัดการศึกษา	ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
รศ.ดร.นิรัช สุดสังข์	ระเบียบวิธีวิจัย	อาจารย์มหาวิทยาลัยนเรศวร
ดร.วรวิชช ภาสาสุวัศ	การบริหารการศึกษา การประกัน คุณภาพการศึกษา	หัวหน้าสำนักประเมินและรับรอง สำนักประเมินและรับรอง สมศ.
ดร. อาทิพย์ สอนสุจิตรา	ระบบการบริหารสถานศึกษา/ ระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา	นักวิชาการอิสระ ผู้เชี่ยวชาญระบบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความเชี่ยวชาญ	ตำแหน่ง
รศ.ดร.สุวรินทร์ ปัทมวรคุณ	ระเบียบวิธีวิจัย	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ภราดา ดร.ศักดิ์ สกนธวัฒน์	การบริหารสถานศึกษา/ระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา	ผู้อำนวยการโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย
ดร.บุญวรา สุมะโน	การวิจัยเพื่อพัฒนาสังคม แรงงาน ธรรมมาภิบาล	นักวิจัย TDRI
ดร.นระรงค์ ชาวเพชร	การบริหารสถานศึกษา	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
ดร.อาทิพย์ สอนสุจิตรา	ระบบการบริหารสถานศึกษา/ ระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา	นักวิชาการ ฝ่ายการศึกษา มูลนิธิคณะ เซนต์คาเบรียล แห่งประเทศไทย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของระบบบริหาร
โรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมเป็นรายบุคคลและการประชุมสนทนากลุ่ม

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ความเชี่ยวชาญ	ตำแหน่ง
1. ดร.พะโยม ชิณวงศ์	บริหารการศึกษา/ การศึกษาเพื่อการมีงานทำ	ศึกษาธิการภาค 1 กระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร.สุวิทย์ มูลคำ	บริหารงานวิชาการ/ บริหารการศึกษา	อดีตข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ
3. ผศ.ดร.ประทุมทอง ไตรรัตน์	บริหารการศึกษา/ เทคโนโลยีสื่อสิ่งพิมพ์	อาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. อ.ดร.สิริกร โตสติ	การวัดและประเมินผล ทางการศึกษา	อาจารย์ สาขาประเมินผลและวิจัย ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา
5. ผศ.ดร.วัลลภ พรหมทอง	กระบวนการจัดการเรียนรู้	อาจารย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
6. นางสุภาภร วารีเกษม	กิจการเพื่อสังคม/ การเงินและการธนาคาร	ผู้ลงนามแทนผู้อนุญาตโรงเรียนฉือจี้ เชียงใหม่
7. ดร.อาทิพย์ สอนสุจิตรา	ระบบการบริหาร สถานศึกษา/ระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษา	นักวิชาการ ฝ่ายการศึกษา มูลนิธิ คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย
8. ดร.สุรดา ไชยสงคราม	บริหารการศึกษา	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประยูรวงศา वास สพ.กทม.
9. ดร.ฐาปณัฐ อุดมศรี	บริหารการศึกษา/การวัด และประเมินผล	นักวิชาการศึกษา สพฐ. กระทรวงศึกษาธิการ
10. ภราดา ดร.เศกสรร สกันธวัฒน์	บริหารการศึกษา	ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญ แผนก ประถม
11. ดร.ภารุจี เจริญเฝ้า	บริหารการศึกษา	นักวิชาการอิสระ
12. ดร.ธนนท์ วีรณนธ์	การจัดการเรียนรู้/ บริหารการศึกษา	นักทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ สพฐ.

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดระบบบริหารโรงเรียนและกิจการเพื่อสังคม
2. แบบประเมินความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม
3. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม
4. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

แบบประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณากรอบแนวคิดในการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

DEVELOPMENT OF A SMALL-SIZED SCHOOL MANAGEMENT SYSTEM ACCORDING TO
THE CONCEPT OF SOCIAL ENTERPRISE

คำชี้แจง

1) แบบประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดในการวิจัยของวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อกรอบแนวคิดของงานวิจัยนี้ว่า มีความเหมาะสมในการนำไปใช้สร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยอยู่ในระดับใด โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องดังนี้

- +1 หมายถึง ประเด็นหัวข้อของกรอบแนวคิด**มีความเหมาะสม**กับงานวิจัย
- 0 หมายถึง **ไม่แน่ใจว่า**ประเด็นหัวข้อของกรอบแนวคิด**มีความเหมาะสม**กับงานวิจัย
- 1 หมายถึง ประเด็นหัวข้อของกรอบแนวคิด**ไม่มีความเหมาะสม**กับงานวิจัย

2) ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา ได้แก่เอกสารแนบ 2 แสดงรายละเอียดที่มาของกรอบแนวคิด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และสละเวลาของท่านให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบประเมินฉบับนี้

นางสาวธัญญาภรณ์ โลพันธ์

นิสิตปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail : ceethapanee@gmail.com

ตารางที่ 2 แสดงกรอบแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

ลักษณะของกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1 (เหมาะสม)	0 (ไม่แน่ใจ)	-1 (ไม่เหมาะสม)	
1. มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม
2. มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้
3. มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม
4. มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม
5. มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ
6. มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม				

ลงชื่อผู้ตรวจ.....

(.....)

...../...../.....

**แบบประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียน
ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม**

.....

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแบบสอบถามของงานวิจัยชิ้นนี้ว่ามีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยอยู่ในในระดับใด โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องดังนี้

- +1 หมายถึง เห็นด้วย ว่าประเด็นข้อคำถามมีความเหมาะสมกับงานวิจัย
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ ว่าประเด็นข้อคำถามมีความเหมาะสมกับงานวิจัย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย ว่าประเด็นข้อคำถามมีความเหมาะสมกับงานวิจัย

2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิด

กิจการเพื่อสังคม มีจำนวน 27 ข้อ กำหนดระดับการปฏิบัติมี 5 ระดับ

3. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลาของท่านให้ความร่วมมือในการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี และพร้อมทั้งกรุณาให้ความอนุเคราะห์ส่งกลับคืนผู้วิจัย โดยท่านสามารถส่งคืนทางไปรษณีย์หรือสแกนแบบสอบถามที่ตอบเรียบร้อยแล้วส่งทางอีเมลหรือLINE ถึงผู้วิจัย จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

นางสาวฐาปณีย์ โลพันดุง นิสิตปริญญาตรีบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย E-mail: ceethapanee@gmail.com

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง กรุณาพิจารณาข้อความต่อไปนี้และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ 1) ต่ำกว่า 30 ปี 2) 31-40ปี 3) 41- 50 ปี 4) 51-60 ปี

3. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาจนถึงปัจจุบัน

1) น้อยกว่า 5 ปี 2) 6-10 ปี 3) 11-15 ปี 4) 16 ปีขึ้นไป

4. ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาปัจจุบัน

1) น้อยกว่า 5 ปี 2) 6-10 ปี 3) 11-15 ปี 4) 16 ปีขึ้นไป

5. ระดับการศึกษาสูงสุด

- 1) ปริญญาตรี 2) ประกาศนียบัตรบัณฑิต
 3) ปริญญาโท 4) ปริญญาเอก

6. โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานปัจจุบัน คือโรงเรียนประเภทใด

- 1) ประถมศึกษา 2) ขยายโอกาส

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

คำชี้แจง กรุณาพิจารณาข้อความต่อไปนี้และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดโดยมีความหมายของค่าระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม (เฉพาะข้อ 1)

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์					ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด → น้อย					มากที่สุด → น้อย					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด 1.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม					✓	✓					

*** การตอบคำถามตามตัวอย่างนี้ หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า “โรงเรียนของท่านมีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ที่ว่ามีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม” โดยมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันระดับน้อยที่สุด และท่านมีความคิดเห็นว่าควรมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>1. โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>1.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>1.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>1.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุน ต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและ สิ่งแวดล้อม</p> <p>1.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา สังคม</p> <p>1.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>1.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มี ส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				
<p>2. โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามแนวคิดกิจการเพื่อ สังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>2.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>2.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>2.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุน ต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและ สิ่งแวดล้อม</p> <p>2.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา สังคม</p> <p>2.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>2.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มี ส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>3. โรงเรียนมีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิด กิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>3.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>3.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>3.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุน ต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและ สิ่งแวดล้อม</p> <p>3.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา สังคม</p> <p>3.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ</p> <p>3.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มี ส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				
<p>4. โรงเรียนมีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>4.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>4.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>4.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุน ต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและ สิ่งแวดล้อม</p> <p>4.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนา สังคม</p> <p>4.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ</p> <p>4.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของ ภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกัน ของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>5. โรงเรียนมีนโยบายในการวัดและประเมินผล โดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>5.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>5.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>5.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>5.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>5.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>5.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				
<p>6. โรงเรียนมีนโยบายในการวัดและประเมินผล โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>6.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>6.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>6.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>6.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>6.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>6.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>7. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>7.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p>				
7.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้				
7.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม				
7.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม				
7.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ				
7.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย				
<p>8. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>8.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p>				
8.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้				
8.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม				
8.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม				
8.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ				
8.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>9. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการวางแผน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>9.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>9.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>9.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>9.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>9.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>9.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				
<p>10. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการดำเนินงานตามแผน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>10.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>10.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>10.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>10.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>10.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>10.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>11. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการติดตามประเมินผล ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>10.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>10.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>10.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>10.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>10.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>10.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				
<p>12. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>12.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>12.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>12.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>12.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>12.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>12.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>13. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>13.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>13.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>13.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>13.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>13.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>13.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				
<p>14. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>14.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>14.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>14.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>14.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>14.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>14.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>15. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>15.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>15.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>15.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>15.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>15.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>15.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				
<p>16. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการวางแผน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>16.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>16.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>16.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>16.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>16.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>16.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>17. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการดำเนินงานตามแผน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>17.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p>				
17.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้				
17.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม				
17.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม				
17.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ				
17.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย				
<p>18. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการติดตามประเมินผล ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>18.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p>				
18.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้				
18.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม				
18.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม				
18.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ				
18.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>19. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>19.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>19.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>19.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>19.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>19.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>19.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				
<p>20. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>20.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>20.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>20.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>20.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>20.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>20.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>21. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>21.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>21.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>21.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>21.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>21.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>21.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				
<p>22. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผลโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>22.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>22.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>22.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>22.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>22.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>22.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>23. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการวางแผน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>23.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>23.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>23.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>23.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>23.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>23.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				
<p>24. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการดำเนินงานตามแผน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>24.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>24.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>24.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>24.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>24.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>24.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
<p>25. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการติดตามประเมินผล ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>25.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>25.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>25.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>25.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>25.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>25.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>				
<p>26. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการวัดและประเมินผล โดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>26.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>26.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>26.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>26.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>26.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>26.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p>				

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
27. โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการวัดและ ประเมินผล โดยมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตาม แนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด				
27.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม				
27.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้				
27.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไป ลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม				
27.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาสังคม				
27.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหาร จัดการ				
27.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มี ส่วนได้ ส่วนเสีย				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

...../...../.....

แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
ของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ฉบับ เป็นแบบสอบถามสำหรับ **ผู้อำนวยการโรงเรียน (ผู้อำนวยการหรือครูรักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน)** จำนวน 1 ฉบับ และ**ครู** จำนวน 1 ฉบับ ผู้วิจัยต้องการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ขอความกรุณาท่านโปรดช่วยตอบแบบสอบถามทุกข้อ ตามสภาพจริง ให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด และการตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่มีการติดต่อท่านและการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอผลในภาพรวมเท่านั้น

3. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม มีจำนวน 27 ข้อ กำหนดระดับการปฏิบัติมี 5 ระดับ

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถามของแต่ละตอนที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วนและโปรดนำแบบสอบถามทั้งหมดรวมทั้งสิ้นจำนวน 2 ฉบับ โดยใส่ซองที่ผู้วิจัยได้ติดแสตมป์เรียบร้อยแล้ว ส่งคืนทางไปรษณีย์ หรือถ่ายภาพ หรือสแกนแล้วส่งทางอีเมลหรือสื่อโซเชียล LINE ตามความสะดวกของท่าน ดังรายละเอียดที่แจ้งด้านล่างนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์สละเวลาของท่านให้ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ผู้วิจัยขอมอบปากกาเพื่อแทนคำขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสาวธรรปณี โลพันธ์ นิลิตปริญญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail: ceethapanee@gmail.com

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง กรุณาพิจารณาข้อความต่อไปนี้และทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ 1) ต่ำกว่า 30 ปี 2) 31-40ปี 3) 41- 50 ปี 4) 51-60 ปี

3. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาจนถึงปัจจุบัน

1) น้อยกว่า 5 ปี 2) 6-10 ปี 3) 11-15 ปี 4) 16 ปีขึ้นไป

4. ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาปัจจุบัน

1) น้อยกว่า 5 ปี 2) 6-10 ปี 3) 11-15 ปี 4) 16 ปีขึ้นไป

5. ระดับการศึกษาสูงสุด

1) ปริญญาตรี 2) ประกาศนียบัตรบัณฑิต 3) ปริญญาโท 4) ปริญญาเอก

6. โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานปัจจุบัน คือโรงเรียนประเภทใด

1) ประถมศึกษา 2) ขยายโอกาส

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม

คำชี้แจง กรุณาพิจารณาข้อคำถามต่อไปนี้และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดโดยมีความหมายของค่าระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม (เฉพาะข้อ 1)

ระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน มากที่สุด → น้อยที่สุด					สภาพที่พึงประสงค์ มากที่สุด → น้อยที่สุด					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไป นาน้อยเพียงใด					✓	✓					
1.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม					✓	✓					

*** การตอบคำถามตามตัวอย่างนี้ หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า “โรงเรียนของท่านมีนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ที่ว่ามีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม” **โดยมีการปฏิบัติในสภาพปัจจุบันระดับน้อยที่สุด และท่านมีความคิดเห็นว่าคุณมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด**

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ระบบบริหารโรงเรียน หมายถึง นโยบาย (Policy) กระบวนการ และวิธีการ (Process and Procedure) ที่องค์กรใช้เพื่อให้งานสามารถปฏิบัติตามภารกิจทั้งหมดให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งเป็นการผสมผสานงานหลายๆ ด้านขององค์กร

นโยบาย (Policy) หมายถึง แบบแผนความคิดที่ใช้เป็นหลักยึดในการปฏิบัติหรือตัดสินใจ มีองค์ประกอบ 2 ประการ คือ 1) จุดมุ่งหมาย (Ends) และ 2) แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Means)

กระบวนการและวิธีการ (Process and Procedure) หมายถึง 1) การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน 2) การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย 3) การวางแผนดำเนินการ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต โครงสร้างการบริหาร มอบหมายความรับผิดชอบและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ 4) การดำเนินงานตามแผน (Do) คือ การลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ รวมถึงเทคนิควิธีการที่ใช้ การพัฒนาเครื่องมือ และการฝึกอบรม 5) การติดตามประเมินผล (Check) คือ การทบทวน ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานรายกิจกรรม และหาแนวทางการแก้ไขปรับปรุง 6) การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงาน และ 7) การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

งานบริหารโรงเรียน หมายถึง ภารกิจของการบริหารโรงเรียนด้านงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร และ 3) การวัดและประเมินผล

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น และการออกแบบการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ การจัดการเรียนตามหลักสูตร การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตร การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล คือ การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาเครื่องมือการวัดและประเมินผล อนุมัติผลการเรียนและจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา

กิจการเพื่อสังคม คือ การดำเนินกิจกรรมขององค์กร กลุ่มบุคคล หรือบุคคลที่มีลักษณะสำคัญได้แก่ มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการและนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ และมีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์					ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
<p>7.โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>7.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>7.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>7.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>7.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>7.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>7.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>											
<p>8.โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>8.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>8.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>8.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>8.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>8.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>8.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>											
<p>9.โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีการวางแผน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด</p> <p>9.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม</p> <p>9.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้</p> <p>9.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>9.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม</p> <p>9.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ</p> <p>9.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>											

การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์					ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด → น้อยที่สุด					มากที่สุด → น้อยที่สุด					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
10.โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการดำเนินงานตามแผน ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคมต่อไปนี้มากนักน้อยเพียงใด 10.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม 10.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ 10.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม 10.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม 10.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ 10.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย											
11.โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการติดตามประเมินผล ตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด 11.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม 11.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ 11.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม 11.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม 11.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ 11.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย											
12.โรงเรียนมีกระบวนการและวิธีการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด 12.1 มีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างประโยชน์หรือคุณค่าแก่สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม 12.2 มีกิจกรรมการผลิตสินค้าและ/หรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ 12.3 มีการนำผลกำไรจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กลับไปลงทุนต่อยอดกิจการ และนำไปสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม 12.4 มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม 12.5 มีธรรมาภิบาลในการเป็นผู้ประกอบการและการบริหารจัดการ 12.6 มีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย											

**แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม**

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น และทำการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นรายบุคคล

2. แบบประเมินนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็กตามแนวคิดกิจการเพื่อสังคม โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และข้อเสนอแนะปลายเปิด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ในการตอบแบบประเมินครั้งนี้ ผู้วิจัยตระหนักดีว่าท่านมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติจำนวนมาก แต่ความคิดเห็นของท่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการวิจัย เพื่อผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาระบบการบริหารจัดการการศึกษาของประเทศให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

4. ขอความกรุณาให้ความอนุเคราะห์ส่งแบบประเมินกลับคืนผู้วิจัย

จุฬา
CHULA

ฐาปณีย์ โลพันธ์

นิสิตปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา
ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail : ceethapanee@gmail.com

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

ชื่อ นามสกุล

วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท ปริญญาเอก

สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชา

ตำแหน่งปัจจุบัน

สังกัด.....

คำชี้แจงสำหรับตอนที่ 2-3

แบบประเมินนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในระดับคะแนนซึ่งตรงกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
ระดับ	หมายถึง	ระดับ	หมายถึง
5	มีความเหมาะสมมากและมีความจำเป็นเร่งด่วนในการปฏิบัติ	5	แนวปฏิบัติชัดเจนมาก สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงจนประสบความสำเร็จ
4	มีความเหมาะสมค่อนข้างมากควรนำไปปฏิบัติให้เกิดความสำเร็จ	4	แนวปฏิบัติชัดเจน มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ
3	มีความเหมาะสมปานกลางปฏิบัติได้ก็ตีไม่ปฏิบัติก็ไม่เกิดความเสียหาย	3	แนวปฏิบัติชัดเจนพอสมควรมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจนประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง
2	มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อยสามารถนำไปปฏิบัติได้ตามสถานการณ์	2	แนวปฏิบัติชัดเจนพอสมควรแต่มีความยากลำบากในการนำไปปฏิบัติ
1	มีความเหมาะสมน้อยอาจไม่คุ้มค่าในการนำไปปฏิบัติ	1	แนวปฏิบัติไม่ชัดเจนเมื่อนำไปปฏิบัติอาจไม่ประสบความสำเร็จ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวธัญญาปณีย์ โลพันธ์ เกิดวันที่ 29 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2519 ที่อำเภอเมือง จังหวัด นครราชสีมา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (กายภาพบำบัด) จากคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อปีการศึกษา 2540 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขางาน บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ จากวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีการศึกษา 2550

ในปีการศึกษา 2555 เข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ปัจจุบันรับราชการ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด จันทบุรี สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY